

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjem Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 289 (12.921)

Trst, sredo, 9. decembra 1988

primorski dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 132
66001 KOPER
B554 AA
60100200
PP 659
(4 tiple)
01
85723

S podpisom sporazuma o evroizstrelkih

Novo obdobje miru

*V uradnih posegih Gorbačov samozavesten in optimističen,
Reagan nekoliko previdnejši - Pogovori se nadaljujejo*

Spremenjena pravila igre

EVA FORNAZARIČ

Veseli sta se sporazumeli in bosta spremenili igro. Evrorakete, to so rakete srednjega in kratkega dometa, bosta zmetali v koš. Ne glede na ogromne vsote denarja, ki so jih SZ in ZDA vlagale v širjenje domačih arzenalov, ko so še veljala stara pravila igre, bo predstavljalo to načrtno uničevanje smrtonosnega bogastva prvo veliko skupno investicijo obeh držav. Veselili ne bosta več merili »svojih moči in svetovnega vpliva s številom novih jedrskih raket, z večanjem taktičnih arzenalov, s širjenjem strahu pred jedrsko neznanko, pač pa se bosta ponašali s številom jedrskih konic, ki jih bosta »zbrisali«
jugovzhodno od Moskve in v Cape Canaveralu.

Nova igra, za katero navijajo vsi narodi sveta, zahteva tudi nova pravila in nove sodnike, ki bodo morali skrbeti za to, da se pravila spoštujejo. Tem sodnikom, članom ameriških in sovjetskih strokovnih komisij, bosta veselili hvaležni, če bodo vestno opravljali nalogo nadzornikov in ime- li stalno v ospredju, kako je v orožar- nah nasprotnika.

Sporazum, ki sta ga včeraj podpisa- la Reagan in Gorbačov, je v protoko- larni obliki res vezan na odpravo ev- roraket, predstavlja pa le del tridnev- nega vrha med veselilama in odskoč- no desko za gradnjo bodočega sožitja med narodni, pa naj imajo bombo ali ne. Trenutek je tako pomemben (bese- di »zgodovinski«
je inflacijsko ponav- ljanje odgrizlo dobršen del izrazne moči), da se moramo ob njem zamisli- ti.

Mimo presenetljive prisebnosti in kulture (v najširšem pomenu besede) generalnega tajnika KP SZ ter mimo stilnih spodrseljavev bolj neokretnega in nepripravljenega ameriškega pred- sednika je včerajšnji podpis sporazu- ma INF nekaj, kar nas bo spremljalo v enaindvajseto stoletje. Morda je to za- puščina generacijam, ki so zrasle v senci Hirošime in jo moramo zato sprejeti kot tako. Pri tem pa moramo biti tudi pozorni, da ne bo zapuščina preskromna, da bodo poleg evroraket obsojene na tehnološko smrt tudi medcelinske rakete in ostali jedrskoo- rožni inventar.

Washingtonski vrh je namreč igriš- če, prizorišče režiranega remija med Sovjetsko zvezo in ZDA, je pa tudi oder, na katerem predstavljajo dru- gačno igro, dramo na medcelinsko temo miru, sožitja, spoštovanja člo- večanskih pravic, skupnega boja za boljši jutri. Reagan je pokazal, da se spozna samo na preproste citate, a tudi Gorbačov je priznal, da brez cita- tov ne gre, zato je morda upraviče- ni tudi spomin na Shakespearovo mo- drost, ko trdimo, da je bila v washing- tonski postavitvi medcelinske drame vsem narodom sveta odmerjena vloga soigralca.

Kaj pa protagonista? Mihail Gorba- čov je pravi naravni talent, glasnik »novega vala«
sovjetske politike, na katerega se Ronald Reagan ne spo- zna. Pred skorajšnjimi predsedniškimi volitvami bodo morali ameriški poli- tiki pazljivo izbirati Reaganovega na- slednika in zato iskati nove, morda mlajše, vsekakor talentirane, profile.

Še zadnjemu statistu, ki je v tem tehnološkem času sledil televizijske- mu prenosu washingtonske general- ke, je bilo menda jasno, da se je pod Lincolnovo sliko odločalo tudi o ime- novanju režiserjev.

WASHINGTON — Ameriški predsednik Ro- nald Reagan in sovjetski voditelj Mihail Gorba- čov sta včeraj v Beli hiši podpisala sporazum o odpravi evroizstrelkov. Obe velesili bosta z ev- ropskega prizorišča odstranili vse jedrske konice z dometom od 500 do 5.550 kilometrov in oba voditelja sta prepričana, da bo ta dogodek in ta dan ostal zapisan v zgodovini.

Do podpisa sporazuma je prišlo v veliki dvo- rani Bele hiše, kjer prireja ameriški predsednik svoje tiskovne konference, kjer sta se polnošte- vilno zbrali obe delegaciji ter diplomatski zbor držav obeh blokov. Slovesnost se je začela s kratkima nagovora obeh voditeljev, pri čemer je Gorbačov, tudi tokrat zelo samozavesten, prelo- mil protokol s pikro pripombo, ko je Reagan citi- ral pregovor »Zaupaj, vendar nadzoruj«.

»To je pregovor, ki ga ob vsaki priložnosti ponavljate,«
je dejal sovjetski voditelj. In Reagan je odvrnil: »Gre za pregovor, ki mi je všeč.«
Sicer pa šef Bele hiše ni prikrival zadovoljstva, da ta sporazum temelji na »ničelni opciji«, ki jo je sam predlagal pred nekaj leti: šlo je za sila enostaven predlog, ki ga je marsikdo ocenjeval kot propa- gandistično ukano; sedaj pa je postal stvarnost.

Gorbačov je v svojem posegu opustil vsakr- šno polemiko in se ni navezoval na dolgotrajna

pogajanja in na težave, ki so nastajale: »Upam, da bo v zgodovinskih knjigah 8. december postal dan razvoda med obdobjem naraščajoče nevar- nosti jedrske vojne in obdobja demilitarizacije človekovega življenja.«

Tem kratkim nagovorom je sledil podpis: ne- kaj minut podpisovanja dveh debelih snopičev, ki so ju včeraj zjutraj prepeljali s posebnim leta- lom iz Ženeve in so ju strokovnjaki obeh strani dopolnili še med poletom. Reagan in Gorbačov sta si izmenjala listino, ki bo stopila v veljavo po ratifikaciji parlamentov obeh držav. Medtem ko ni nobenega dvoma, da bo vrhovni sovjat ratifi- ciral listino, bi utegnil Reagan naleteti na težave v senatu, kjer se skupina republikanskih senator-jev, ki so bili do pred kratkim zvesti predsedni- kovi zavezniki, sedaj upira temu dogovoru. Po podpisu sta si Reagan in Gorbačov zamenjala peresi: »V spomin,«
je dejal sovjetski voditelj.

Sledila sta uradna govora. Gorbačov tudi to- krat optimističen: Treba je nadaljevati z razoro- žitvijo, nazaj ni poti. Reagan nekoliko previdnej- ši: Naredili smo zgodovinski korak, o katerem smo še pred kratkim mislili, da je nemogoče. In še

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vlada tudi formalno sprejela našo proračunsko postavko

SANDOR TENCE

RIM — Vlada je formalno vključila v finančni zakon proračunsko postavko o slovenski manjšini v Italiji ter o italijan- ski manjšini v Jugoslaviji. Na zasedanju ministrskega sveta, ki je bil poklican, da prilagodi finančne dokumente sklepom finančne razprave, je zakladni minister Amato podrobno poročal o poteku deba- te in ilustriral popravke, ki jih je skup- ština sprejela, nekatere v soglasju z vla- do, druge pa proti politični volji vladne večine. Kolikor smo lahko izvedeli, se je minister Amato na kratko zaustavil tudi pri manjšinskem amandmaju ter obvestil kolege o razpletu senatnega soočanja.

Naše proračunsko poglavje so za sedaj vključili v poseben sklad, iz katerega bodo lahko črpala finančna sredstva po- samezna ministrstva. To pa je verjetno samo začasna rešitev. Demokristjani na- mreč pritiskajo, da bi obnovljeno postav- ko v višini 30 milijard lir v triletno 1988-90 vključili v proračun notranjega minis- trstva in to zahtevo bodo, kot kaže, po- stavili med bližnjo razpravo v poslanski zbornici. Komunisti pa so od vsega za-

četka mnenja (in to so poudarili tudi med senatno razpravo), da je treba po- stavko ločiti ter pri tem natančno opre- deliti pristojnosti notranjega in zunanje- ga ministrstva.

Postavka o naši manjšini in o Italijanih v Istri in na Reki znaša torej 30 milijard lir. Tem sredstvom je treba prističi še sedem milijard in 500 milijonov za speci- fične potrebe italijanske skupnosti, ozi- roma za ustanove in združenja, ki podpi- rajo njihov kulturni razvoj. Vsega skupaj namenja finančni zakon v prihodnjem triletnju za obe manjšini 37 milijard in pol lir. Dobršen del te vsote se nanaša na finančno kritje zakonov, ki jih parlament ni še odobril, finančna sredstva za itali- jansko manjšino, ki so vključena v prora- čun zunanjega ministrstva, pa bo vlada lahko uporabila na podlagi raznih zak- onov o izvajanju osimskih sporazumov. Enega od teh, ki zadeva ratifikacijo ne- katerih dogovorov gospodarskega in tr- govinskega značaja, bo v kratkem vzela v pretres poslanska zbornica.

Uspeh popravka, ki so ga podpisali se- natorji Spetič, Taramelli, Tedesco, Tatò, Pollice, Agnelli, Battello, Dujany in Arfé, je odjeknil tudi v javnih obćilih.

Slovinci preprečili takojšnjo izključitev Fadila Hodže iz ZKJ

BEOGRAD — Centralni komite Zveze komunistov Ju- goslavije je po dvodnevem zasedanju sprejel predlog o pripravi konference Zveze komunistov Jugoslavije, ki naj bi bila marca prihodnje leto, konference v republikah in pokrajinah ter v JLA pa naj bi pripravili tako, kot je bilo načrtovano, prej ali po konferenci ZKJ. Člani CK ZKJ so posebej poudarili, da priprave na konferenco ne smejo biti rutinske, temveč demokratične in vsebinske. Tema konfe- rence bo krepitev vodilne idejno-politične vloge, enotnosti in odgovornosti ZK v bitki za izhod iz trenutne družbeno- ekonomske situacije.

Centralni komite je včeraj tudi sprejel stališča in sklepe o odgovornosti Fadila Hodže. Osnovna ocena je, da Hodži ni mesta v vrstah ZK. Centralni komite je tudi sprejel od- stop Stanka Tomića na članstvo v tem forumu.

Uvodna razprava Milana Pančevskega o odgovornosti Fadila Hodže je izzvala živahno razpravo. Nekateri člani CK ZKJ so namreč menili, da razprave ne morejo ocenjeva- ti kot stališča kakšne delovne skupine, še manj pa kot gra- diva, ki ga predlaga predsedstvo CK ZKJ. Milan Kučan je zato predlagal, da razprava ostane osebno stališče Pančev- skega. »Kot član CK, še manj pa kot član predsedstva CK

ZKJ nisem pripravljen sprejeti sklepov na osnovi razprave Pančevskega,«
je poudaril Kučan.

Milan Uzelac je s tem v zvezi opozoril na potrebo spo- štovanja demokratične razprave in statuta ZKJ, menil pa je tudi, da je Pančevski precej poenostavil nekatera vprašanja, nekatera pa posplošil.

Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije je ob tem sprejel sklep, s katerim predlagajo pokrajinski konfe- renci Zveze komunistov, da formira komisijo, ki naj bi razi- skala podrobnosti v zvezi s Fadilom Hodžo.

Borut Šokle je na včerajšnji seji sprožil tudi razpravo o doslednem uresničevanju neodvisnosti sodišč. S tem v zvezi je dejal: »Zveza komunistov si mora prizadevati za najbolj dosledno uresničevanje načela neodvisnosti sodišč, ker sta samostojnost in neodvisnost teh organov eden od temeljnih pogojev za zagotovitev načel ustavnosti in zakonitosti,«
je dejal Šokle, ko je zahteval, da se o sklepih o ustavnosti in zakonitosti obdela ustrezno tovrstno stališče. Njegovo mne- nje so sprejeli.

Člani najvišjega partijskega telesa so s tajnim glasova- njem razrešili članstva CK ZKJ tudi Hamdijo Pozderca. (dd)

Čaka nas polno dela

BOGO SAMSA

Senat je v nedeljo soglasno odo- bril popravek finančnega zakona, s katerim so ponovno vključili v tri- letni finančni zakon postavko »Pris- pevki za slovensko manjšino v Italiji in za italijansko manjšino v Jugosla- vijki«. Tako postavko so prvič vklju- čili v finančni zakon jeseni 1985. leta in je veljala za triletno 1986—89, skupno je znašala 35 milijard lir (10, 12, 13 milijard) in se je nanašala samo na Slovence. Jeseni 1986. leta je bila postavka ponovno v finan- čnem zakonu, vendar znižana na 33 milijard lir v triletnju, nanašala pa se je že tako na slovensko kot tudi na italijansko manjšino. V osnutku fi- nančnega zakona za triletnje 1988—91 pa postavke ni bilo več.

S tem črtanjem postavke v korist Slovencev v Italiji se je pričela odlo- čna in enotna bitka, ki se je, kot že rečeno, zaključila s pomembno zmago. Bitko je v senatu vodil in se odločno zavzemal za obnovitev po- stavke slovenski komunistični sena- tor Stojan Spetič, ki je v svoji včeraj objavljeni izjavi upravičeno pouda- ril, da gre za pomembno zmago. O senatorjevih posegih in prizadeva- njih smo v Primorskem dnevniku podrobno sproti poročali. Odločno in odločilno je posegel v skladu s stališči PSI socialistični senator pod- tajnik Franco Castiglione, kasneje pa je popravek podpisal tudi tržaški senator PSI Arduino Agnelli.

Vsekakor gre za pomemben uspeh tudi zaradi nekaterih objektivnih okoliščin:

1. Predvsem je bil to skoraj edini po- pravek finančnega zakona, na kate- rega je pristala vlada in ki ga je odobril senat; ta je doslej načeloma zavračal vse popravke, tudi takšne, ki bi bili sicer na splošno upraviče- ni. Vlada se je očitno bala poplave še drugih popravkov in s tem tudi bistvenega povečanja državnih iz- datkov, naraščanja deficita, grozeče nevarnosti inflacije in recesije, na kar kažejo nedavni ameriški gospo- darski dogodki in v čemer je objek- tivna nevarnost. Obravnavanje Slo- vencev v Italiji in Italijanov v Ju- goslaviji je predstavljalo izjemo, up- ravljeno je ta problematika dobila poseben poudarek, kot ga zaradi svojega izrednega demokratičnega pomena tudi zasluži.

2. Glasovanje je bilo soglasno, saj so za popravek glasovali celo misovci. To je v senatu nekaj neobičajnega, kot je nekaj izjemnega v italijan- skem političnem življenju na sploš- no. Ta soglasnost priča o dozorili zavesti, da je treba v korist manjšin nekaj stvarnega narediti; s tem pa se tudi odpirajo možnosti za prihod- nost.

Vendar pa je v tej rešitvi tudi ka- nec dvomov in problemov. Podpred-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Resno in manj resno zakulisje ameriško-sovjetskega dogovarjanja

Srečanje na vrhu z neobičajno koreografijo

Američani so tako okrasili staro poslopje ameriškega zveznega izvršnega sveta (Telefoto AP)

Pred Belo hišo so včeraj demonstrirali tudi proti sovjetski vojaški prisotnosti v Afganistanu (Telefoto AP)

WASHINGTON — Podpis razorožitvenega sporazuma med SZ in ZDA ima nedvomno zgodovinski pomen, vsi so se zato zavedali resnosti in svečanosti včerajšnjega trenutka, ko sta Gorbačov in Reagan podpisala tekst, s katerim bodo uničili vse evroizstrelke. Kljub temu pa prihaja ob robu srečanja na vrhu tudi do neobičajnih novosti, ki mečejo nekaj popra in soli na strogo urejeni protokol, kjer ni prostora za improvizacijo.

Partijski voditelj države, kjer so že pred sedmimi desetletji cerkev strogo ločili od države in kjer verouka niso nikoli poučevali v šolah, si je kmalu po pristanku na ameriških tleh zaželel božjo pomoč. Mihail Gorbačov je namreč med neuradnim pogovorom s Shultzom uporabil tipičen ruski izraz »daj bog«, ki v prenešenem pomeni pomeni, naj nam bog pomaga. Sicer ima sovjetski partijski voditelj na tem področju dobrega sogovornika, saj Ronald Reagan zaključuje vsak svoj govor z izrazom »God bless you«, v prevodu: naj vas bog blagoslovi.

Svet je včeraj obkrožila novica, da je Gorbačov med podpisom razorožitvenega sporazuma imel na sebi obleko, ki so mu jo nalašč za to pripravili najboljši italijanski krojači. Vest je prišla iz Washingtona, ob koncu pa se je le zvedelo, da vse sicer res ni držalo, nekaj resnice pa je kljub vsemu bilo. Rimski modni ustvarjalec Angelo Litrico je namreč pred mesecem dni poslal Gorbačovu v dar sedem oblek in en zimski plašč. Bila je to pač odlična reklamna poteza, saj so včeraj njegovo trgovino dobesedno oblegali novinarji, ameriški turisti in drugi radovedneži. Zelo verjetno sicer Gorbačov včeraj ni oblekel italijanskega kroja, oče Angela Litrica pa je podobno darilo svoj čas poslal tudi Hruščovu, obakrat pa je obleke posredoval s pomočjo sovjetskega veleposlaništva v Rimu.

Kot običajno je Američane posebno zanimala mondana plat srečanja, iz raziskave javnega mnenja je namreč izšla neverjetna ugotovitev, da večina Reaganovih sodržavljancev sploh ne ve, kaj sta veljaka v Washingtonu včeraj sploh podpisala. Večina pa jih je zelo dobro obveščenih o raznih večerjeh, sprejemih, izletih in obiskih, ki si jih bo privoščil Gorbačov in (predvsem) njegovo številno spremstvo. Posebno mesto v tem okviru seveda zaseda Raissa Gorbačova, ki se tokrat ne bo podala na potratna nakupovanja, kot si jih je privoščila v prejšnjih obiskih in ki so povzročila toliko negotovanja med sovjetskimi prebivalstvom. Raissa si bo v spremstvu Shultzeve žene ogledala ameriško glavno mesto, srečala pa se bo tudi z več vidnimi predstavnicami ameriškega političnega sveta.

Vendar pa se podpiša zgodovinskega dokumenta očitno res vsi preveč ne veselijo, drugače rečeno: skušajo izkoristiti trenutek pozornosti svetovne javnosti, da bi rešili tudi svoja zasebna vprašanja. Protestirajo v bistvu vsi, tudi njeni pa »protokol« ni prizanesel, saj imajo vsi oboje odmerjen prostor in čas. Tako so pred Belo hišo protestirali Židje, ki zahtevajo, da bi sovjetskim Židom dovolili odhod iz države; Arabci se bojijo, da bi jih prihod večje skupine »refužnikov« lahko še bolj ogrožal. Tudi tistih, ki nasprotujejo sovjetski vojaški zasedbi Afganistana ni manjkalo. Sicer pred pločnikom Bele hiše ne protestirajo samo zaradi zgornjih problemov svetovnih razsežnosti, posamezniki se namreč tudi borijo, da bi dobili stanovanje, da bi mestna smetarska služba bolje delala, in podobno...

Slavje v Comisu in zadovoljstvo državnikov

RIM — Sinočnji podpis sporazuma o evroizstrelkih je seveda močno odjeknil tudi v Italiji, in to ne le v političnih krogih, ampak tudi in še zlasti med prebivalstvom. V Comisu na Siciliji, kjer imajo že od marca 1984 nameščene izstrelke cruise, so uprizorili pravo slavje: vseh 30.000 občanov se zaveda, da bodo nastali po odpravi jedrskih raket in izselitvi 4.000 vojakov iz baze ekonomski problemi (ob službo bo npr. 120 civilistov), vedo pa tudi, da bodo poslej mirneje živeli. Mirovniška skupina La verde vigna je zažgala na Trgu Risorgimento 64 cruisonov iz lepence, v mestnem gledališču pa je minister za politiko EGS La Pergola izročil generalnemu konzulu ZDA v Palermu, gospe Shirleyevi, in ekonomskemu svetniku na rimski ambasadi SZ Vladičenkmu nagrado »Comiso za mir«.

Gre za spominsko plaketo, o kateri je rekel minister, da odraža »gorak poziv človeštva tistim, ki so odgovorni za ohranitev in utrditev miru na svetu«. Shirleyeva je ob zahvali prečitala Reaganovo pismo,

v katerem je rečeno, da pomeni podpis sporazuma korak naprej na poti k popolni varnosti Evrope in da je k temu prispeval tudi pogum ljudi v Comisu. Vladičenko pa je dejal, da je zdaj Comiso simbol tvornega dialoga in vzajemnega zaupanja med Vzhodom in Zahodom. Prebivalstvo se vprašuje zdaj, kaj bo z raketnim oporiščem: eni bi ga radi namenili univerzi za kmetijske vede, drugi univerzi za jezikovno usmeritvijo, tretji središču za naravovarstvene raziskave oziroma operativnemu centru za civilno zaščito na Siciliji, predsednik deželne uprave pa meni, da bi se dalo uporabiti letališče za civilne prevoze v korist kmetijskega in turističnega razvoja.

Delegacija Mednarodnega centra za mir v Assisiu je odšla v Washington podariti Reaganu in Gorbačovu nekaj dragocenih umetnin na temo o miru, obenem pa je prišel iz Rima na dvodnevni obisk v Perugia ambasador SZ Lunkov, da se s krajevnimi in deželnimi oblastmi pogovori o odpravi jedrske nevarnosti.

In kaj menijo o dogodku državniki ter politiki? Predsednik senata Spadolini ga označuje kot temeljno etapo na poti k odmrznitvi v mednarodnih odnosih, s katero bo moč usmeriti sredstva, ki so bila namenjena jedrski oborožitvi, razvoju revnih držav. Predsednica poslanske zbornice vidi v njem možnost za uničenje tistih instrumentov smrti, na katerih je več kot 40 let slonelo ravnanje terorja. Zunanji minister Andreotti poudarja, da gre za prvo uničenje ene cele zvrsti napadalnega jedrskega orožja v brk militaristični logiki, kar bo omogočilo še druge podobne sporazume in sodelovanje ZDA-SZ v prizadevanjih za odpravo številnih kriznih žarišč v svetu. Notranji minister Fanfani modruje, da se celo Gorbačov zaveda krhkosti sporazumov med ljudmi, zato je vzklil, naj jih podpre sam Bog. Obrambni minister Zanone je mnenja, da doživlja Evropa najdaljše obdobje miru v svoji zgodovini, a za papeža Wojtylo je včerajšnji dan bil dan upanja.

Burna razprava ob izvolitvi predstavnikov ZSM Slovenije

LJUBLJANA — Včeraj je zasedala republiška konferenca slovenske mladinske organizacije. Pridružila se je pisnemu protestu proti ločevanju šolstva na Koroškem, ki ga je prejšnji teden sprejelo njeno predsedstvo, in tega zavezala, naj naveže stike z vsemi demokratičnimi mladinskimi strankami v Avstriji v iskanju večinske podpore dvojezičnemu šolstvu na Koroškem. Organi slovenske mladinske organizacije pa so dobili nalogo proučiti, kaj vse bi še lahko mladi v Sloveniji storili za Slovence v Avstriji.

Sicer pa je mladinska konferenca sprejela poročilo o mladinskih delovnih akcijah, ki se srečujejo s kadrovskimi, finančnimi in organizacijskimi problemi. Govorili so tudi o prihodnjih spremembah in dopolnitvah normativnih aktov in statuta Zveze socialistične mladine Slovenije.

Osrednja pozornost prisotnih pa je bila posvečena delnim volitvam predsedstva slovenske mladinske organizacije in slovenskega delegata v zvezno mladinsko predsedstvo. Novi člani predsedstva republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije so: Stanko Salamon (profesionalno - vodil bo center za interesne oblike delovanja mladih), Metka Černjak, Aljoša Kavčič, Sandi Lovko, Samo Lozej, Bojan Starc in Cvetka Potočan (vsi ti za svoje delo v predsed-

stvu ne bodo plačani). Novi član jugoslovanske mladinske konference in nominirani kandidat za člana jugoslovanskega mladinskega predsedstva pa je postal Branko Greganovič. Pred volilnim sklepom pa je bila dolga razprava, v kateri so predstavniki ljubljanskih študentov predsedstvu konference očitali zaprto volilno listo, zaprtost predvolilnega postopka in predlagali svoje kandidate, ki pa jih konferenca ni sprejela.

Konferenca se je seznanila tudi s pripravami na naslednjeletni Dan mladosti (kaj bo s štafeto, se še ne ve), s težavami, ki jih imajo mladinske organizacije pri izplačevanju avtorskih honorarjev, zaradi katerih je vse manj prireditelj, in nekaterimi javnimi nastopi Milana Janjčiča, predsednika jugoslovanske mladinske organizacije, ki ne zna zastopati stališč organizacije, ki ji predseduje, ali pa le tem odkrito nasprotuje.

Mladinci so se na koncu še dogovorili, da bodo proučili dostopno gradivo o sodnem procesu, ki je bil leta 1947 v Ljubljani in ki je znan pod imenom »Stara pravda«; in če bodo ugotovili, da je res šlo samo za politični obračun z nekomunističnimi intelektualci, bodo predlagali revizijo procesa.

D. V.

• Novo obdobje miru

NADALJEVANJE S 1. STRANI

citat iz Tolstaja: »Čas in potrpljenje sta največja bojovnika.« Vendar posega nista šablonska, ampak jasno kažeta na okoliščine, ki so privedle do podpisa tega sporazuma, na voljo obeh držav in državnikov, da pride do stvarne razorožitve, pa tudi na razlike v stališčih med Reaganom in Gorbačvom, med predvolilno ameriško birokracijo in obnovljenim sovjetskim aparatom. Reagan je tako začel s konjičkom ameriških državnikov na srečanjih s politiki vzhodnega bloka: mednarodne varnosti ne bo mogoče doseči, če ne bodo zajamčene osnovne človekove pravice povsod v svetu. Američani, pravi Reagan, so »ljudstvo vere in družine«, ki ni nikoli prenehalo »moliti za mir«.

Gorbačov je bil daljši in je osvetlil tudi nekatere podrobnosti: že Lenin je trdil, da je »naš ideal svet brez orožja in brez nasilja«. Tudi dolgo potovanje se začel s prvim korakom, je poudaril sovjetski voditelj, ko je omenil srečanje v Ženevi in v Reykjaviku, in nato izrazil upanje, da bodo prihodnje leto, ob vrnitvi obiska v Moskvi, podpisali nov sporazum o nadaljnjem omejevanju jedrskega oboroževanja in tudi o omejevanju tradicionalne oborožitve v Evropi. Gorbačov je nato skušal odgovoriti časnikařem na vprašanje, kdo je zmagal: »Zmagal je razum«, in dodal, s kančkom polemike o zvezdnih vojnah, da ljudstvo želi, da se ameriški in sovjetski kozmonavti srečujejo v vesolju na skupnih vesoljskih pobudah.

Vse to pa je bil le uradni del srečanja. Reagan in Gorbačov sta se, najprej sama in nato z delegacijama, že prvič sestala. Glasnika sta bila o tem srečanju dokaj molčeča. Vprašanja, o katerih je bil govor, pa so znana: dodatna razorožitve, »vojna zvezd«, Afganistan, Židje v SZ so samo nekatere teme. Včerajšnji optimizem je lahko dober znak, da se tudi ta vprašanja počasi nagibajo k rešitvi. Počasi in potrpežljivo, kot je to dejal Tolstoj. (bbr)

• Čaka nas polno dela

NADALJEVANJE S 1. STRANI

sednik vlade Amato je predlagal, da je treba obnoviti postavko v korist Slovencev, demokristjanski senator pa je kot pogoj za pozitivni glas KD zahteval tudi vključitev italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. S tem so se stvari formalno pravno in politično zapletle tudi zato, ker za italijansko narodnostno skupnost v Jugoslaviji ves čas že obstaja postavka v zunanjem ministrstvu, kjer se sklicujejo na zakon o izvajanju slovenskega sporazuma, iz katerega črpajo letno znesek 2 milijardi 400 milijonov, ki bo povišan na dve milijardi 500 in dve milijardi 600 milijonov lir. Očitno je šlo za poskus obravnavanja obeh manjšinskih skupnosti istočasno, kar lahko ima tudi negativni prizvok recipročnosti. Toda to je v tem primeru že obstoječa in večkrat jasno izražena solidarnost obeh manjšin, kar celotno pozicijo manjšin vsekakor krepi in kar je zelo verjetno prispevalo k soglasnemu glasovanju.

Pomemben uspeh je temeljil predvsem na enotnosti celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, kar je prišlo do izraza na tiskovni konferenci 16. novembra v Vidmu, katero so sklicale vse komponente Sloven-

cev v Italiji na pobudo Slovencev in njihovih organizacij iz videmske pokrajine. Na tiskovni konferenci je jasno prišla do izraza skupna zahteva po nadaljnji obravnavi globalnega zaščitnega zakona, po obnovitvi postavke v korist Slovencev v finančnem zakonu in še vprašanje izkoriščanja teh sredstev za potrebe ogroženih slovenskih organizacij in ustanov. Na tej tiskovni konferenci je prišlo tudi do prvih obvez parlamentarcev, predvsem deželnega prvaka PSI posl. Gabriela Renzullija in poslanke Roberte Brede, na tiho pa je zadevo tipično »po demokristjansko« že na tiskovni konferenci podprl poslanec Bertoli.

Zahtevo slovenske narodnostne skupnosti je podprl predsednik deželne vlade Adriano Biasutti. Zelo jasen je bil že v intervjuju, ki ga je dal Primorskemu dnevniku in Primorskim novicam v pripravah na »Gorjupove dneve«, še bolj konkretno in odločen pa na tiskovni konferenci v Gorici pred nekaj sto časnikařji iz Jugoslavije in naše dežele. Biasutti je kasneje te stvari povedal na sestanku s predsednikom vlade Gorio, ko je tudi podprl vlogo predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti, da jih sprejme.

Ko obravnavamo nesporni uspeh, pa ne smemo pozabiti tudi na nekatera stvarna dejstva. Celotna zadeva ima namreč tudi drugo plat.

Predvsem nismo dobili nič novega. Samo obranili smo to, kar smo že imeli in kar so nam hoteli odvzeti!

Postavko v korist Slovencev v Italiji je v proračunski debati jeseni 1985. leta zahtevala slovenska komunistična senatorka Jelka Gerbec, odločno jo je - tudi takrat - podprl socialistični senator Franco Castiglione, odločilno besedo pa je izrekel predsednik vlade Craxi. Naslednje leto so se Slovincem v Italiji pridružili še Italijani v Jugoslaviji, sredstva so se s 35 milijard znižala na 33 milijard za tri leta. Sedaj smo Slovenci in Italijani ponovno skupaj, sredstva pa so se znižala na trideset milijard. Vsa ta leta je italijanska narodnostna skupnost v Jugoslaviji prejela preko tržaške ljudske univerze 2,4 milijarde lir. Ta sredstva so v proračunu navedena tudi za prihodnje leto, za naslednja leta pa nekoliko povišana. Sredstva za nas pa so samo napisana v proračunu, do izkoriščanja pa je še dolga in zapletena pot.

Slovenci v Italiji smo torej izgubili sredstva, ki so bila za nas predvidena v finančnem letu 1986 (takrat deset milijard) in v finančnem letu 1987 (tokrat osem milijard lir). Skupno smo torej izgubili 18 milijard lir, in to v položaju, ko so naše kultur-

ne, športne, socialne in druge ustanove in organizacije v naravnost obupnem gmotnem položaju. Slovenskemu stalnemu gledališču grozi januarja zapora, cela vrsta kulturnih domov in drugih stavb razpada. Skoraj vse pa so v nevarnosti, da jih oblasti zapro zaradi novih ostrih varnostnih predpisov.

Sredstev za kritje vseh teh neodložljivih potreb slovenske narodnostne skupnosti v Italiji nikakor ni dovolj, premalo jih je, če upoštevamo samo najnujnejše, neodložljive. Dejstvo je namreč, da se desetletja ne izvaja noben zakon v korist Slovencev v Italiji, če izvzamemo slovensko šolo, da moramo vse ustvarjati z lastnimi rokami in lastnimi žrtvami. Če se naš otrok uči glasbe, je to izredna žrtev celotne skupnosti in posamezne družine, za italijanskega učenca pa skrbi širša skupnost s pomočjo države. Podobno je z našim znanstvenim delovanjem in s skrbjo za ohranitev kulturnega bogastva. Slovenci v videmski pokrajini so bili prisiljeni ustanoviti lastno zasebno slovensko šolo na račun izrednih, tudi osebnih žrtv.

Na dlani je resno vprašanje, kako izkoristiti v proračunskem finančnem zakonu sredstva za finančno leto 1988. Časa je teoretično leto dni, dejansko pa mnogo manj. Od predložitve ustreznega zakonskega osnutka odvzame že nekaj časa za-

pleten postopek vlaganja in tiskanja osnutka, o katerem morajo nato razpravljati številne komisije, in to v obeh vejah parlamenta posebej. Vse to poteka kolikor toliko normalno, če obstaja dobra politična volja, vse pa se ustavi med volitvami, vladnimi krizami, poletnimi počitnicami, med kongresi strank itd.

V kolikor pa sredstev ne bi izkoristili, se avtomatično ponovi že znan scenarij: če ni formalno veljavnega zakona, ki neka sredstva izkoristi, sredstva zapadejo in - kot smo videli - postavko avtomatično črtajo iz proračuna. To se je letos že zgodilo in če ne bomo pohiteli, obstaja nevarnost, da se bo to ponovilo tudi prihodnje leto.

Istočasno pa je treba tudi narediti resen politični korak, zaostri pritisk za pričetek stvarne razprave o globalnem zaščitnem zakonu, ki naj kompleksno uredi celotno odprto problematiko zaščite, predvsem pravice do rabe slovenskega jezika, pa vse plati kulturne, gospodarske teritorialne in druge oblike zaščite celotne skupnosti v vseh treh pokrajinah, kjer živi.

Vsa ta vprašanja so odprta vprašanja celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Tudi tokratni uspeh, čeprav le delen in omejen, je bilo mogoče doseči samo ob osnovnem predpogoju - akcijski enotnosti Slovencev v Italiji.

V prisotnosti številnih krajevnih političnih delavcev

Odprta razprava s Scovacricchijem o zaščitnih normativih za manjšino

ČEDAD — Nevarnost obstaja — po besedah poslanca Martina Scovacricchija, podtajnika pri obrambnem ministrstvu — da bi Nadiške, Terske doline in Rezija (in Kanalska dolina — dodajamo mi) ostale izven vsakega ukrepa o zaščiti kot slovenske manjšine, ali bolje: kot prebivalstvo starega slovanskega izvora. Če bo sprejet zakon o slovenski manjšini, ki ne bo izločil videmske pokrajine, poleg tega pa odobren tudi zakon o zaščiti furlanščine, ki ne bo vplival na Nadiške doline in ostala zgoraj omenjena področja, v katerih se ne govori furlanščina — tako meni Scovacricchi — bodo Slovenci (ali »Slavi«, kot se jih želi imenovati) iz Furlanije ostali praznih rok.

Zaskrbljena zaradi takega dokaj absurdnega položaja sta kulturna krožka iz Sv. Lenarta in Jacopo Stellini iz Grmka povabila poslanca Scovacricchija v Špeter, da bi obrazložil svoja stališča. Poslanec Scovacricchi, ki je sicer predstavil zakonski osnutek, da bi vključil Slovence iz videmske pokrajine v osnutek o manjšinskih jezikih, je želel slišati vsa mnenja in dodal, da je poln dvomov in negotovosti glede nadaljnjih korakov in hvaležen vsakomur, ki bi mu lahko posredoval koristna navodila.

Razprava, ki je sledila, je prinesla precej novosti, saj so posegi le v najmanjši meri potrdili odklonilna stališča o zaščitnih ukrepih, kot so jih še do nedavnega zagovarjala krožka iz Sv. Lenarta in Stellini. Predstavniki krožkov niso tokrat zanikali obstoja prebivalstva slovenskega izvora in jezika — kot jih je definiral Egidio Scaunich — ampak so svoje napore usmerili na definicije o konceptu nacionalne manjšine, definicije, ki so zgolj abstraktne in brez konkretnih prijemov s krajevnim položajem.

V posegih Marina Drolija, Cirilla Jusse, Lorenza Turlicherja, Renza Marseua, da ne govorimo o nekem Fornasiru, ki se je priplazil naravnost iz Gorice je bilo veliko netočnosti in že običajnih oguljenih parol. V razpravi pa so nasprotno imeli velik pomen posegi predsednika Gorske skupnosti Giuseppeja Chiabudinija, ki je bil poklican, da spregovori o resolucijah skupščine skupnosti (v korist zaščite slovenske narodnostne skupnosti, op. ur.) in župana iz Podbonesca in deželnega svetovaleca Romana Specogne. Oba sta podčrtala važnost soglasno odobrene resolucije.

Na kratko naj zabeležimo tudi posega Viljema Črna in Ferruccia Clavore, ki sta v bistvu održala — kot je bilo pozneje ugotovljeno — hotenja »aktivne manjšine«. Oba predstavnika slovenske manjšine iz videmske pokrajine sta v bistvu postavila problem iz praktičnega vidika in podčrtala zgodovinske in kulturne aspekte, ki so med razpravo ostali v ozadju. Clavora je tudi individualiziral v zakonu o zaščiti slovenske manjšine tiste možnosti ekonomskega značaja, ki sicer ne obstajajo v zakonskem osnutku za manjšinske jezike. In prav to ima še posebno težo — je dodal Clavora — ker slovenska Benečija ne bo v kratkem potrebovala ne enega in niti drugega zakona, ker bo pač ostala brez prebivalstva. S svoje strani pa je bil Gino di Caporiacco (bivši deželni svetovalec Furlanskega gibanja in vidiški občinski svetovalec Neodvisne levice) mnenja, da je mogoče sedanje »mrtvo« stanje glede zaščite slovenske manjšine rešiti s tem, da se zaščitne normative vključi v zakonski osnutek o manjšinskih jezikih.

Ferruccio Clavora

Viljem Črno

Dvojezično šolstvo na Koroškem tudi v italijanskem parlamentu

RIM — Afera o dvojezičnem šolstvu na Koroškem vzbuja veliko pozornost tudi v italijanskih političnih in parlamentarnih krogih. Prejšnji teden, kot smo že poročali, se je s tem v zvezi oglasila poslanska skupina Zelene liste, ki je izrazila solidarnost boju koroških Slovencev ter predložila zunanjemu ministru Andreottiju posebno interpelacijo o tem vprašanju. O tem bo v kratkem tekla beseda tudi v senatu in sicer po zaslugi večje skupine senatorjev, predstavnikov raznih demokratičnih strank, ki so podobno kot kolegi v poslanski zbornici predložili interpelacijo vladi ter o tem vprašanju sestavili tudi neke vrste dokument, ki so ga posredovali zunanjemu ministrstvu.

Zamisel za to pobudo je dal senator zelenih Marco Boato, njegov poziv pa so podpisali komunisti, socialisti, neodvisni levičarji, socialdemokrati, radikali in demoproletarci. Med podpisniki interpelacije so tako predsednik zunanje politične komisije, socialist Achilli, senatorja KPI iz naše dežele Spetić in Battello, neodvisni levičar in pobudnik evropske manjšinske listine Arfe, socialistični predsednik senatne komisije za delo in socialno skrbstvo Giuni ter še številni drugi vidni predstavniki teh strank.

Boato in kolegi obnavljajo v tem dokumentu zadnje dogodke na Koroškem ter izražajo popolno solidarnost in podporo boju tamkajšnje slovenske narodnostne skupnosti. Ugotavljajo, da po eni strani Avstrija dosledno štiti nemško manjšino na Južnem Tirolskem, v domovini pa izvaja raznarodovalni pritisk na slovensko in hrvaško skupnost ter grozi z nesprejemljivimi zakoni, ki predstavljajo kršitev notranjega in mednarodnega prava. Podpisniki interpelacije računajo tudi, da bo delegacija italijanskih poslancev in senatorjev sodelovala na bližnji dunajski protestni manifestaciji koroških Slovencev in avstrijskih demokratov.

SANDOR TENCE

Drobnemu gospodarstvu na Tolminskem se obetajo boljši časi

TOLMIN — Družbena klima, ki je v vsem povojnem obdobju, zadnje leto najbolj naklonjena razvoju in pospešitvi drobnega gospodarstva in obrti še posebej v Sloveniji, je končno dobila odmev tudi na Tolminskem. Stališča, ki jih je pred časom objavila Skupščina SR Slovenije in tudi mnenja Zveze komunistov in drugih političnih struktur se sedaj počasi, vendar postopno uresničujejo — vsaj v pripravi. Tolminska, ki je ena največjih občin v Sloveniji, vsaj po teritoriju in ena med manjšimi po prebivalcih — približno 21 tisoč, še posebej čuti pomanjkanje obrtne proizvodnje in še posebej storitvene dejavnosti. Oddaljenost od drugih centrov pa je velika in s tem tudi stroški za tiste, ki obrtne usluge potrebujejo.

Po drugi strani pa tudi zaposlovanje in dohodek ne dajeta tistega kar bi lahko. Tako so na primer v obrti na Tolminskem zaposleni komaj 203 delavci, ki

jim je to delo glavna zaposlitev. Delež drobnega gospodarstva pa je komaj 8,5 odstotka.

Res je, da se z obrtjo kot postransko popoldansko dejavnostjo ukvarja še nadaljnjih 531 oseb in da je rast od leta 1982 do danes nekoliko napredovala (leta 1982 je bilo 174 zaposlenih v obrti), je za Tolminsko absolutno premalo.

Zato ni naključje, da bo skupščina občine Tolmin na zasedanju vseh treh zborov 15. decembra kot osrednjo točko obravnavala prav stanje drobnega gospodarstva v občini in še posebej vprašanje obrtništva. Govor bo o problematiki programa ukrepov, podano bo poročilo o stanju drobnega gospodarstva, govor pa bo tudi o predlogih za izboljšanje položaja. Prav z obrtjo naj bi namreč med drugim pospešili zaposlovanje, še posebej izven občinskih središč. Tudi kreditiranje, lokacija in prostorsko lociranje bodo v pretresu seveda s predlogi o konkretnih rešitvah.

njima, toda Lionel je hotel biti sam z Johnom, kar ji je bilo tudi prav. Hotela je biti doma, ko bi se vrnil Ward.

Ko je končno le prišel, se je zgrozila nad njegovim stanjem. Po prvem je zašel še v več barov, tako da se je popolnoma pijan opotekal sem in tja, še vedno pa se je živo spominjal pogleda na Lionela in Johna in tega, kar je odkril o njima. S sovraštvom in obupom v očeh je pogledal Faye. Obrnil se je tudi proti njej.

»Vedela si, ne?«

Ni mu hotela lagati, hkrati pa ni hotela, da bi dobil občutek, da je za njegovim hrbtom kovala zaroto in skrivala zadevo pred njim. »Sumila sem Johna.«

»Jebi tega malega pesjana...« Zaneslo ga je proti njej in takrat je opazila kri na njegovi srajci. Na poti iz zadnjega bara je padel in si porezal roko, vendar ji ni pustil, da bi se mu približala. »Pravim, si vedela za najinega sina... ali pa bi mu moral reči hčerka?« Iz njega je puhtel vonj po pijači, tako da se je umaknila, ko se ji je približal in jo zgrabil za roko. »Si vedela, da je hčerka? Si vedela?«

»Ward, še vedno je najin otrok, pa naj počne karkoli. Pošten človek je in dober fant... ni sam kriv, da je tak, kakršen je.«

»Kdo pa je potem kriv? Jaz?« To ga je v resnici najbolj skrbelo. Zakaj se je Lionel tako spreobrnil? S to mislijo se je mučil od bara do bara, vendar mu ni zadostoval nobeden izmed odgovorov, ki se jih je domislil... dopustil je Faye, da je imela preveč besede nad njim... sam se ni dovolj ukvarjal

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Manjšinsko obzorje: OKCITANCI

Osnovni podatki o tej manjšini so bili na straneh Primorskega dnevnika že podani 14. in 19. avgusta lani. Tedanji prikaz bo tokrat dopolnjen in poglavljen.

Okcitanzi v Italiji so del širšega okcitankega naroda, ki se razteza od stran Alp vse do Atlantika in Pirenejev na površini, ki obsega skoro vso južno tretjino Francije. Na tem prostoru živi nad 12 milijonov prebivalcev, a le zelo majhen del jih še govori okcitanški jezik, ker jih je francoski centralizem potisnil v povsem podrejeni jezikovni položaj.

Okcitanška skupnost v Italiji je bistveno manjša, šteje le nekaj 200.000 prebivalcev, a narodnostno je trdnjša, ker jih, na tej strani Alp, večina še pozna jezik in je trdnje identificirana z okcitanško kulturo.

Okcitanška domovina v Italiji obsega vrsto štirinajstih dolin, ki segajo v italijansko pobočje Alp; štiri v pokrajini Turin, ostalih deset pa v pokrajini Cuneo. Prav na meji med tema dvema pokrajinama so tri doline (Pellice, Germanasca in spodnji del Doline Chisone), ki so zibelka protestantskega dela Okcitanke, bolj znanih kot Valdežani. Doline so v glavnem vzporedne, zato nimajo osrednjega mestnega središča: vse prebivalstvo, ki se ni izselilo v nižino ali še dlje, živi raztreseno po dolinah in v mestnih središčih.

Okcitanški jezik je po malo soroden španskemu, italijanskemu in francoskemu jeziku in čeprav ni bil še dosežen sporazum o neki skupni pisavi je kar precej intelektualcev in besednih umetnikov, ki se izražajo v njem, tudi na italijanski strani. Okcitanščina tu ni dobila nikoli vstop v državne šole, pouk so v maloštevilnih primerih organizirala le zasebna društva ali posamezniki.

Prav okoli jezika je pred kakimi 25 leti začelo tleti novo narodnostno gibanje, ki je označilo kulturni preporod »italijanskih Okcitankev«. Leta 1961 je bilo ustanovljeno društvo, ki je začelo načrtneje gojiti jezik, imenovalo se je Escòlo dou Po, in je delovalo kakih deset let. Med ljubitelji okcitankega jezika, so bili tudi pravi Okcitanzi le manjšina, večina članov društva je pripadala piemontskemu narečju. Ta kratka doba je omogočila, da se je znotraj in okoli te šole zbral močan krog mladih Okcitankev, ki so zahtevali vse močnejši razvoj jezika, njegovo uveljavljanje, a tudi navezavo na stvarne družbeno-gospodarske in politične probleme skupnosti.

Verjetno ni naključje, da se je ključni tenutek okcitankega prporoda v Italiji uresničil ob koncu 60. let, kajti

v tem času se je uresničila tudi najtemeljitejša preustrojitev življenjskih pogojev v njihovih dolinah. To je bil čas boleče modernizacije, ko je izseljevanje iz dolin v mesta doseglo svoj vrhunec in ko je nov življenjski stil, ki ga je ponujala mestna industrijska družba izvajal najmočnejšo privlačnost. Podobno kot drugod v alpskem loku se je med ljudmi razširilo neuradno načelo te kulture: »novo - lepo, staro - grdo«. Zlasti dostop do osebne-ga vozila je močno vplival na nove življenjske pogoje in vrednote.

Hkrati s to ideologijo potrošniške družbe so v okcitanke doline prišla tudi njena »protitelesca« in sicer ideologija osvobodilnih gibanj, kritika notranjemu kolonializmu »velikih in starih« evropskih držav in kritično oporečniški duh iz leta 1968. Prvo komponento je predvsem vnesel v okcitanke doline njih rojak s francoske strani Alp, Francois Fontan, ki je postavil temelje današnje edine okcitanke stranke: Movimento autonomista ocitano (Okcitanško avtonomistično gibanje) ali na kratko MAO. To gibanje nosi še danes v statutu definicijo, da je »osvobodilno gibanje«, njen politični cilj, pa je priboritev posebne upravne avtonomije za okcitanke doline.

Glede na tradicionalno kmečko strukturo tako alpskih dolin kot nižine, ni čudno, če je druga komponenta današnjega okcitankega gibanja osnovana na precej integralističnem sprejemanju krščanske vere in njene-ga vpliva na celotno življenje skupnosti. Ta oznaka lahko velja za strukturo, ki deluje pod imenom Coumboscuro in ki ima precejšnje zasluge za kulturno delovanje preko svojih struktur in publikacij.

Tretja ideologija, če jo lahko tako imenujemo, ki označuje pomembno komponento okcitankega gibanja, je vera v kulturo. In s kulturo, z oživljanjem in revitalizacijo že izginjajoče kulturne dediščine, se ukvarja krog intelektualcev okrog društva Le So-lestrelh, ta izdaja revijo Novel Temp, ki prinaša nedvomno najtehtnejše prispevke o krajevni kulturi.

Strukture okcitanke manjšine torej nimajo globljih - stoletnih korenin, na kakršne smo navajeni pri naši zgodovini. Še važnejša je razlika z nami v tem, da za seboj nimajo neke lastne sorodne večine, organizirane v narod in v vitalno kulturo, ampak veliko in precej amorfno maso francoskih Okcitankev, ki jim ne morejo veliko pomagati. Zato so nujno navezani predvsem na svoje sile in ravno ta zavest je verjetno njih glavni vir moči.

DANIELLE STEEL

110.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelj

»Očka se je oglasil... tu...« V prsih se mu je nabiralo trgajoče ihtenje, ki se je končno začelo sproščati. »On... jaz...« V trenutku ji je bilo jasno.

»Te je zalotil z Johnom?« Pomislila je že na najhujše — da ju je našel v postelji, in ob tej misli jo je obšla slabost. Še njej sami, kljub vsej prizanesljivosti od sina, ne bi bilo lahko ob tem prizoru. Lionel pa ji ni bil sposoben povedati, kaj je videl Ward.

Izustil je lahko samo še eno besedo, potem pa se je vse v njem dokončno zrušilo. »Da...« Trajalo je dalj časa, preden je lahko spet govoril. »Rekel je, da me noče nikoli več videti... da nisem več njegov sin...«

»O, moj bog... dragi, pomiri se. Sam veš, da to ni res in da bo na koncu spet prišel k pameti.« Govorila mu je več kot eno uro. Njeni gostje so po nekaj koktajlih že zdavnaj odšli domov. Ponudila se je, da bo prišla in se pogovorila z

z njim... prestrašil ga je... ni ga dovolj ljubil... vedno je imel raje Grega... očitki so se kopičili, vsi pa so imeli isti imenovalec: njegov sin je homoseksualec. Le kje se je naučil? Kako se je to zgodilo? Kako se je to moglo zgoditi prav njemu? To je bila osebna žalitev njegovi moškosti... da je njegov sin peder... besede so ga pekle kot ogenj in spet se je s solznimi očmi zastrmel v Faye.

»Nehaj si očitati, Ward.« Objela ga je z eno roko in ga odpeljala do postelje, kjer sta sedla drug ob drugega. Ward se je težko naslonil nanjo.

»Nisem jaz kriv.« Slišati je bilo kot javkanje majhnega otroka in Faye se je zasmilila. Tudi sama si je prejšnje leto zastavljala ista vprašanja, toda njemu je bilo verjetno težje. Vedno je slutila, da bo tako. Ward ni bil tako močan kot ona ali tako samozavesten.

»Nihče ni kriv, ne ti, ne jaz, ne on, še John ne. Tako pač je. Mislim, da sva zaradi njega dolžna zadevo sprejeti, kakršna je.« Toda ob teh besedah jo je odrinil in omahoval je vstal, pri tem pa jo je stiskal za roko, dokler je ni zabolelo.

»Tega ne bom nikoli sprejel. Nikoli! Razumeš? To sem povedal tudi njemu. Nič več ni moj sin.«

»O, pa je!« Zdaj je tudi njo pograbil gnev, da mu je iztrgala roko.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Kljub preklicu na vsedržavni ravni

Stavka šoferjev: danes ves dan brez avtobusov

Kljub temu da so sindikati na vsedržavni ravni preklicali napovedano štiriurno stavko avtoprevoznikov, bo danes osebje tržaškega občinskega podjetja ACT stavkalo ves dan oziroma od sinoči opolnoči do 24. ure danes. Stavko so podprle tudi krajevne sindikalne organizacije za kategorijo avtoprevoznikov.

Delavci ACT so se odločili za stavko v znak protesta zaradi razmer, v katerih so primorani delati. Že več časa namreč zahtevajo povečanje organika, prav tako zahtevajo boljše delovne pogoje, ureditev delovnih urnikov in plač. Konzorcijsko podjetje vseh teh problemov ne jemlje resno v pretres in stalno odlašča korenito razpravo, ki jo delavci zahtevajo. K temu pa je treba dodati še številne proteste bodisi uporabnikov

mestnih javnih prevozov in šoferjev samih, ki se morajo vsakodnevno spopadati s kaotičnim mestnim prometom. Mestni avtobusi so namreč zadnje čase najmanj zanesljivo prevozno sredstvo, saj je dovolj že slab dež, da običij v prometu in s tem kopičijo zamude. Občinska uprava je že večkrat obljubila, da bo poskrbela za ureditev vsaj najbolj problematičnih mestnih ulic, oprijemljivih rezultatov pa doslej še ni bilo.

Po prvem decembrskem prazničnem "mostu" čaka torej danes tržaške šolarje in dijake, številne delavce in prebivalstvo nasplošno, neprijeten dan. V šolah bo pouk po vsej verjetnosti okrnjen zaradi pčle pristotnosti dijakov, pa tudi slabo vreme, ki se je včeraj zneslo nad naše kraje, bo opravilo svoje.

Decembrska nakupovalna mrzlica

Bo letošnji božič dokončno utonil v vrtincu brezumnega razsipništva?

Ekonomisti napovedujejo novo zategovanje pasov

Kakšen bo letošnji božič po "črnem ponedeljku" na svetovnih in italijanskih borznih tržiščih? Bo prav tako "črn", s skokovitim padcem prodaj, s prestrašenimi odjemalci, ki trinajste plače skrivajo pod žimnice, trgovinske police pa ostajajo nedotaknjene z vsem svojim blišcem?

Ne, nič takega ne grozi. Vprašanje, ki so si ga zaskrbljeno zastavljali trgovci z blagom široke porabe, dobiva v teh dneh prve, spodbudne odgovore: božič 1987 obeta, da bo še bogatejši od lanskega. Podatkov je za sedaj sicer še malo, ocene pa previdne, saj se je prava "božična kampanja" komaj začela. Vendar so prvi znaki pozitivni, brez presenečenj glede na preteklo leto. Prodaje so porasle tudi v novembru — kljub dodatnemu 4-odstotnemu davku IVA — kar dokazuje, da so odjemalci šok "črnega ponedeljka" tako v ekonomskem kot v psihološkem smislu dobro prestali. Poznavalci iščejo razloge v dejstvu, da je borza kljub vsemu v zadnjih letih pritegnila le omejeno število ljudi. Iz neke lanske raziskave na primer izhaja, da je od 14 tisoč oseb, kolikor jih je zajela, le 3,2 odstotka imelo delnice, 3,8 odstotka pa vrednotnice skupnih skladov. Približni račun tako pove, da je posledice borznega kraha torej občutilo kakih tri milijone Italijanov ali komaj 4 odstotki.

Še en božič z vsem porabniškim blišcem torej. V prodajalnah Delavskih zadrug so se s prihodom novembrske plače prodaje povečale za tri do štiri odstotke, največ na področju kozmetičnih izdelkov, božičnih daril in igrač, med katerimi prevladujejo "teh-

nološke" in "futuristične" nad klasičnimi lutkami in medvedki. Opaziti je tudi usmerjenost k srednje-visokemu pasu ponudbe blaga, kar je nadaljnji znak dobrega razpoloženja odjemalcev. Prodaje so povečali tudi pri Standi, kjer baje decembra uresničitjo kar 15 odstotkov vsega letnega prometa. V Trstu je ta veleblagovnica še posebno dobro obiskana okrog Miklavža, ko se pred njo utabori živahen sejamski živčav in tradicionalno označi tržaški začetek praznične nakupovalne mrzlice.

Optimisti so baje tudi proizvajalci "večnih", čeprav moderniziranih panetonov: letos so jih trgovci naročili že novembra, tako da je mogoče napovedovati pravo eksplozijo prodaje posebnih vrst tega kolača, kot na primer tistih s čokoladnim prelivom in v pločevinastih škatlah. Dokončni obračuni bodo seveda možni šele po praznikih, vanje pa bo treba všteti tudi rezultate "vojne cen".

Tisti, ki jim bo "praznikomanija" nedvomno odrezala največji kos nakupovalne torte, pa so proizvajalci oziroma prodajalci dobrin tako imenovane elektronike in informatike široke porabe: prenosni računalniki, plošče compact disc, mikrovalovne pečice, videoregistratorji, kompaktne televizijske kamere itd. Kako bodo šle prodaje tradicionalnih božičnih "norosti", kot so krzneni plašči, dragulji in nakit ter potovanja, je za sedaj še prezgodaj napovedovati, vendar proizvajalci ne skrivajo, da se povpraševanje ozira po kakovosti, kjer prednjači kašmir.

Vse kot po maslu torej? So slutnje o novi krizi in napovedi o recesiji, ki so

v zadnjih mesecih polnile časopisne stolpce, res izginile z bližanjem trinajste plače? Kaže, da ni prav tako. Mnogi opazovalci so si edini, da bo letošnji božič sicer res bleščeč, vendar bi utegnil pomeniti, vsaj v določeni meri, tudi labodji spev. Zadnji mastni božič, torej, potem pa bomo morali spet zategniti pas, če ne bomo hoteli zabresti v nove, resne težave: za nami sta namreč že dve leti pretiranega povpraševanja in zasebne porabe, ki presega notranji kosmati proizvod, in nič ne kaže, da bi se v letu 1988 to razmerje spremenilo. Ekonomisti napovedujejo za prihodnje leto svetovno recesijo, ki bo nedvomno vplivala na raven porabe, predvsem pa na njeno strukturo. Postati bo morala bolj resna in pozorna, predvsem pa manj občutljiva za mik razkošja.

V tem splošnem okviru decembrske gospodarsko-nakupovalne slike najde svoje mesto tudi Trst. Upali bi si trditi, da bo letošnji tržaški božič še bolj radodaren od povprečnega in še bolj nepreklicno zadnji te vrste. Kajti Tržačanom se v nakupovalni mrzlici krepko pridružujejo odjemalci z onstran meje, ki jim hudo razvrednoteni dinar svetuje porabiti še zadnje zaloge za "dobrote in lepote" s tržaških trgovinskih polic. Veliko se jih je ustavilo ob stojnicah Miklavževega sejma, še več jih zahaja v trgovine z elektronskimi čudeži, mnogi pa se seveda ne morejo izogniti čaru butikov in zlatarn. Le malo pa nas v tem vrvežu pomisli na mrzle januarske dni, ko bodo prazne denarnice in z njimi tržaške trgovine...

(vb)

Jutri okrogla miza Odbora za šolstvo pri SKGZ

Šola in večjezična kultura otrok

Slovenski raziskovalni inštitut je pred dvema letoma izvedel anketo o jezikovno-narodnostnih razmerah v slovenskih otroških vrtcih v Italiji. Iz ankete je izšel zanimiv podatek: tretjina otrok, ki je takrat obiskovala naše vrte, je bila iz mešanih zakonov. Mešani zakoni so odraz večje narodnostne pomešanosti prebivalstva, anketa pa je tudi ugotovila, da je odstotek otrok, ki pridejo v slovenske vrte brez znanja slovenskega jezika ali s povsem nezadostnim znanjem slovenščine za normalno vključitev v skupino, vse večji.

Prisotnost otrok iz mešanih zakonov v slovenskih vrtcih in šolah nalaga nove pomembne naloge slovenskim vzgojiteljem in učiteljem. To je bilo mestoma poudarjeno že na posvetu o predšolski vzgoji, na seminarju IRRSAE o vzgoji v večjezičnem okolju in tudi na letošnji okrogli mizi o slovenski osnovni šoli v letu 2000, ki ga je priredil Odbor za šolstvo pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi ob izteku lanskega šolskega leta. Takrat je bila izražena želja, da bi ta specifični problem našega sodobnega šolstva posebej osvetlili in poiskali zanj najprimernejše rešitve.

Odbor za šolstvo pri SKGZ je sprejel ta izziv in pripravil okroglo mizo na temo Slovenska osnovna šola pred večjezično kulturo otrok. Na okrogli mizi bo dr. Emidij Susič

sodeloval z referatom o slovenski šoli kot temelju narodnostne identitete Slovencev v Italiji. Orisal bo dosedanje dosežke v tej smeri in nadaljnja pričakovanja. Učiteljica Rosana Tul Wehnenfennig bo osvetlila nekatere aspekte večjezičnosti v pedagoški praksi. Prof. Vera Tuta Ban bo analizirala jezikovno znanje v našem okolju. prof. Marta Ivašič Kodrič bo orisala objavljene in neobjavljene raziskave o jezikovnih zmožnostih učencev pri nas. Učiteljica Sonja Sirk, ki je zaposlena pri Deželnem zavodu za raziskovanje, izpopolnjevanje in eksperimentiranje na šolskem področju IRRSAE, Sonja Sirk bo govorila o virih znanja, ki lahko zadostijo današnjim potrebam jezikovnega pouka dvojezičnih otrok, sklepno poročilo o poteh k večji kakovosti slovenske šole pa bo imel pedagoški svetovalec SR Slovenije za zamejske šole prof. Silvo Fatur. Poročilom bo sledila razprava. Pričakovati je, da se bodo predvsem učitelji množično udeležili okrogle mize, saj bo na njej govor prav o vprašanjih, s katerim se mora vsakodnevno spoprijeti naš učni kader. Okrogla miza Odbora za šolstvo pri SKGZ bo tudi za starše lepa priložnost, da iznesejo svoja mnenja o jezikovni vzgoji v osnovni šoli in o možnostih razvoja našega šolstva.

Na pobudo Odseka za zgodovino pri NŠK in ZSKD

Prihodnji teden v Trstu zanimiv dvodnevni seminar o arhivistiki

Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici prireja prihodnji teden v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev dvodnevni seminar o arhivistiki. Z njim želi organizator poudariti pomen hranjenja skupnega kulturnega gradiva, ki je obenem dokument naše narodne bitnosti. Nadalje želi vzpodbuditi pri društvih in organizacijah skrb za zbiranje in hranjenje dokumentarnega gradiva. To naj bi bil tudi prvi korak pri uveljavljanju arhivistike v sklopu slovenske skupnosti v Italiji.

Seminar bo potekal v torek, 15., in v sredo, 16. decembra. V torek popoldne bo v Gregorčičevi dvorani najprej Ema Umek predavala o varovanju arhivske kulturne dediščine v Sloveniji. Sledilo bo predavanje dr. Jožeta Žontarja o razvoju in perspektivah arhivistike, prvi dan seminarja pa bo skle-

nil Vladimir Žumer s poročilom o varovanju dokumentarnega in arhivskega gradiva do izročitve arhivskim institucijam.

Naslednjega dne, v sredo dopoldne, bo potekal seminar na sedežu Odseka za zgodovino v Ul. Petronio 4. Najprej bo Vladimir Žumer govoril o arhivistu in njegovem delu, zatem pa bo isti predavatelj skupno z Mojco Grabnar in udeleženci predavanj prikazal praktično delo z arhivskim gradivom, ki ga hrani Narodna in študijska knjižnica v Trstu.

Popoldanski del seminarja bo spet v Gregorčičevi dvorani. Mojca Grabnar bo govorila o vrednotenju društvenih in privatnih arhivov, Marjan Dobernik pa o etiki restavriranja in konserviranju arhivskega gradiva. Udeleženci bodo lahko po predavanjih v razpravi poglobili svoje znanje o arhivistiki.

V soboto v Mariboru

TPPZ P. Tomažič na skupnem nastopu partizanskih zborov

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič odhaja v petek popoldne v Maribor, kjer bo v soboto dopoldne nastopil, skupno s partizanskimi zbori iz Maribora, Ljubljane in Koroške, na proslavi 25. obletnice Kurirčka.

To bo priložnost za srečanje okrog 220 pevcev, ki bodo na skupni proslavi nastopili najprej s svojimi zbori (vsak s štirimi pesmimi), nato pa skupno s kantato Jana Goloba na besedilo Karla Destovnika Kajuh, ki bo prav na tej priložnosti doživela krstno izvedbo in v kateri bo, z drugimi solisti, nastopila tudi solistka tržaškega zbora Edith Kocijan.

Tržaški partizanski pevski zbor bo imel v soboto popoldne v dvorani Union v Mariboru še svoj samostojni koncert z naslovom »Revolucija in glasba«, ki bo obsegal, poleg partizanskih pesmi, tudi številne borbene pesmi narodov, ki se še borijo za svojo svobodo.

Gre za pomembno srečanje, na katerem bo okrog 220 pevcev partizanskih zborov s Tržaškega, Koroške in matične domovine izpričalo svojo zvestobo partizanski, pa tudi borbeni pesmi številnih narodov v svetu in potrdilo prijateljstvo in tovarištvo, ki jih v njihovi dejavnosti že dolga leta trdno povezuje.

Dr. Požarnik je v DSI predaval o ekologiji

Znanost, ki ve vse o izkoriščanju kaj malo pa pove o ohranjanju

Z vsa resnostjo nam naša doba postavlja vprašanje: od česa bomo živeli v naslednjih desetletjih? Na to vprašanje je na ponedeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobražencev skušal odgovoriti Hubert Požarnik, bivši predsednik Društva za varstvo okolja v Ljubljani. Predavatelj je opozoril, da trenutno naše gledanje na svet popolnoma onemogoča smotnejšo ekološko »politiko«. Ta izraz pomeni varčevanje z energijo, surovinami, predelavo odpadnega materiala — skratka vse, za kar se potegujejo organizacije za varstvo narave in s tem človeka.

Dokler bomo slepo verjeli »uradni« znanosti, se sedanje stanje ne bo moglo spremeniti. Glavno besedo prepuščamo tistim, ki so prepričani, da je možno razložiti vse z ključno znanstvenimi metodami. A takšni znanstveniki nam vedo kaj malo povedati o samem človeku in bistvu narave, do potankosti poznajo dele, a s tem pozabljajo na celoto, več vedo o izkoriščanju kot o ohranjanju.

Prav tako se je v zavest ljudi vsidralo zaupanje v vsemogoči napredek tehnike. Prepričani smo, da nas bo le razvoj tehnologije pripeljal do boljšega, bolj humanega ali človeka vrednega življenja. Malokdo pa si drzne izreči kritiko takšnemu mišljenju, tudi zato ne, ker je tehnika tesno povezana s politiko. Če bi imel vsakdo na strehi sončni kolektor, je menil predavatelj Požarnik, bi bili vsaj v tem povsem neodvisni od države. Vse drugače je seveda z jedrsko energijo. Tudi zaradi tega država ne podpira raziskav o alternativnih virih energije. Tehnologija torej ne osvobaja, ampak zaslužuje človeka in še zdaleč ne zmanjšuje števila brezposelnih.

V Sloveniji, kot tudi drugod po svetu, se vsi navdušujejo za šolo. Ta pa nudi učencu le nepopolno znanje, ki človeka dejansko ločuje od resnice in ne nudi boljšega razumevanja o nas

in naravi, katere del smo. Poplava informacij povzroča odtujenost od bista, ne pa resničnega znanja.

V to splošno sliko mentalne omejenosti človeka je predavatelj vključil tudi problem ekonomije. Gospodarsstveniki v Sloveniji dajejo nadvse nespametne nasvete za rešitev iz krize. Povedati vedo le, da je treba vse več proizvajati, izvažati in trošiti, tako da imaš ob njihovih besedah občutek, da hočejo vso Slovenijo spremeniti v eno samo veliko tovarno. Takšne besede pa morajo neizbežno naleteti na neodobravanje vseh, ki so že slišali za besedo ekologija. Saj je vendar splošno znano, da bo Slovenija čez 30 let porabila vse svoje energetske vire.

Malokdo je doslej videl, da peljeta takšno gledanje in mrzlično potrošništvo v ekološko in socialno katastrofo. Tu se pojavlja torej vprašanje: je pravi napredek večja atomska centrala ali raziskave za uvedbo sončne energije? Usoda narave in človeka je odvisna od milijonov — posameznikov. Tu moramo sami vzeti usodo v svoje roke, ne pa čakati, da bodo drugi kaj storili. V nasprotnem primeru je ekološka katastrofa neizbežna. V svoji slepoti pa ravnamo nespametno kot človek, ki reže velike kose od sočnega jabolka in se pri tem ne zaveda, da je jabolka vedno manj... (hj)

PREDNAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1988

Celoletna	100.000 lir
Mesečna	13.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 100.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1988. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE. Naročnino lahko poravnate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, pri raznašalcih časopisa, preko pošte na trn ZTT št. 13512348 in pri vseh slovenskih kreditnih zavodih.

Pred pokrajinskim kongresom tržaških socialistov

PSI za zavezništvo »modernih« Nesprejemljive teze o Slovencih

Tržaški socialisti so pripravili, ob enotnosti vseh komponent, ki sestavljajo pokrajinsko federacijo, obširen dokument s tezami za 18. pokrajinski kongres PSI, ki bo 16. in 17. januarja prihodnjega leta v kongresni dvorani Tržaškega velesejma. Dokument bodo najvišji krajevni voditelji PSI obrazložili drevi od 18. uri med politično manifestacijo, ki jo prirejajo v največjem mestnem hotelu Savoia Excelsior na Nabrežju Mandracchio, o njem pa bodo nato razpravljali in glasovali na predkongresnih sekcijah skupščinah socialistov iz vse naše pokrajine.

Kongresne teze so razdeljene na tri glavne sklope argumentov, ki zadevajo politično oceno in perspektive, družbeno-gospodarsko problematiko in notranji organizacijski ustroj stranke, vsak sklop pa je še razdeljen v poglavja in podpoglavja, ki obravnavajo specifične probleme mesta in pokrajine ter opredeljujejo socialistične izbire za njihovo reševanje.

Dokument se začena z uvodom, ki s povzemanjem Craxijevega govora v Trstu ob 30-letnici ponovne priključitve mesta Italiji potrjuje njegovo ljubezen do Italije in do svobode, opredeljuje njegovo vlogo glavnega mesta Dežele in italijanskega mesta v okviru Srednje Evrope, ki jo bo pa mogel učinkovito izvajati le, če mu bodo zagotovljeni ustrezni pogoji. Zato se bodo socialisti postavili na čelo »Trsta modernih«, to je vseh tistih slojev in sil, ki stremijo k sodobnemu in naprednemu, k perspektivi Trsta kot središča razvoja »četrte industrijske revolucije«, osnovane na obnovljenih in modernih industrijskih in terciarnih dejavnostih, ne pa na krčevitem ohranjanju preživelga.

Takemu razvoju se po mnenju socialistov zoperstavljajo trije »stari« Trsti,

in sicer »Trst ideologij« (med katere uvrščajo komuniste in del katoliške skupnosti), »arhaični Trst« (ki živi v preteklosti, ob nasprotnih si nacionalizmi in mitu o emporialni vlogi) in »Trst aparatov« (ki ovira prenovitev zaradi zaščite lastnih interesov). Po mnenju socialistov pa je dozorel čas, da prevzamejo vodstvo mesta nove in moderne sile, ki se jim PSI ponuja kot agregator in katalizator. Socialisti se pri tem obračajo zlasti na razna gibanja (za civilne pravice, avtonomistične in naravovarstvene), ki so v zadnjih letih dobila svoj neposredni politični izraz pri radikalcih, Listi za Trst in Zelenih, a so vedno našla posluš pri PSI.

V podpoglavju o »Interesih organiziranih skupin« obravnavajo kongresne teze odnose s sindikati, s katoliškim gibanjem, z delodajalci in z družbenimi zastopstvi neodvisnih delavcev. V tem okviru pa vključuje dokument edino omembo vprašanja slovenske narodnostne skupnosti z odstavkom, ki ga dobesedno prepisujemo iz uradnega besedila: »**Družbene organizacije slovenske manjšine že dolgo zahtevajo globalno zaščito. To je upravičeno. Toda nekatera zadržanja, tu pa tam, dajejo vtis, da nekateri v resnici nečesto zakona, ki naj upošteva stvarnost, ampak samo zastavo, s katero lahko mahati za drugačne namene. Zato socialisti menijo, da je treba stopiti iz labirinta načelnih izjav in v resnici zaščititi specifične interese, ki še niso zamčenik.**« Tako razlaga pričakovani prizadevanj slovenske narodnostne skupnosti je seveda povsem krivična in nesprejemljiva, kot je povsem nezadovoljiva perspektiva, ki jo kongresni dokument na videz ponuja, saj se iz besedila zdi, da se tržaško socialistič-

no vodstvo zavzema zgolj za dopolnitev že obstoječih norm, ne pa za dejansko globalno ureditev pravic Slovencev. Upati je zato, da bo razprava na sekcijah skupščinah in na samem pokrajinskem kongresu ta del dokumenta primerno popravila in dopolnila.

V poglavju o vodenju krajevnih uprav dokument pripisuje PSI zaslugo, da je odpravila razdor Trsta v dva dela, s tem, da je spodbujala sožitje z Listo za Trst. Glede manjših Občin je v težah rečeno, da v Miljah ne bo mogoče obnoviti zavezništva med PSI in KPI, v Nabrežini zahteva spoštovanje upravnih sporazumov, glede Repentabra, Zgonika in Doline pa se zavzemajo za »nova ravnotežja« med komunisti in socialisti pri vodenju teh uprav. Naslednja poglavja obravnavajo zavezništva pri vodenju krajevnih uprav, zlasti tržaške Občine, in odnose med političnimi strankami. Socialisti v bistvu ponujajo strateško zavezništvo »med modernimi« radikalcem, socialdemokratom, republikancem in liberalcem ter Zelenim, medtem ko ima dogovor z Listo za Trst in KD zgolj »taktičen značaj«, saj gre za stranke z različnimi smotri, ki pač sodelujejo pri vodenju uprav iz potrebe. KPI pa socialisti očitajo pomanjkanje idej in propagando.

Sklop argumentov o družbeno-gospodarski stvarnosti obravnava vrsto poglavij o ureditvi teritorija in mestnega središča, o možnosti gospodarskega razvoja in o javnih službah in storitvah, nazadnje pa kongresne teze opredeljujejo organizacijske reforme, ki naj iz PSI naredijo »stranko-podjetje«, sposobno privlačevati čedalje več aktivnih sodelavcev in razširiti volilno bazo PSI.

Z vsedravnega simpozija v Firencah

Za okrepitev deželnega sedeža RAI

V preteklih dneh je bil v Firencah simpozij o deželnih sedežih vsedravnega radiotelevizijske mreže. Deželno postajo RAI je zastopal predsednik odbora za deželne postaje Franco Brussa, ki je v svojem posegu omenil težave, s katerimi se soočajo radiotelevizijski delavci Furlanije-Juljske krajine. Povedal je, da živijo v tej deželi tudi Slovenci, ki imajo svoje potrebe in zahteve, prav tako pa so onstran meje pripadniki italijanske manjšine, ki tudi sledijo oddajam RAI, dežela sama pa je vključena v delovno skupnost Alpe-Jadran. Poleg tega pa prebivalstvo Furlanije-Juljske krajine v veliki meri sledi radiotelevizijskim oddajam, zato mu je treba omogočiti čimpopolnejšo in doslednejšo informacijo tudi z ozirom na potrebe narodnostnih komponent. Deželni sedež RAI potrebuje zlasti več časnikaarjev, tehnikov in torej tudi dodatna sredstva, ki bi omogočila boljše oblike dela.

Božične prireditve v nabrežinski občini

Devinsko-nabrežinska občina prireja v domu za ostarele Stuparich v Sesljanu, pod pokroviteljstvom princev Thurn und Taxis, vrsto pobud ob božičnih praznikih. Koncerti, umetniške predstave in druge prireditve, ki se bodo zvrstile v decembru, nočejo biti samo razvedrilo za starejše goste, ampak predvsem priložnost za srečanje med občani, za utrjevanje človeških stikov in za socializacijo.

Pri pobudi, ki nosi naslov Božič '87, bodo sodelovali nekateri vidnejši umetniki tržaške pokrajine, med temi tudi kantavtor Lorenzo Pilat, harmonikar Zoran Lupinc, kabaretist Luciano Bronzi, pevski zbor Illersberg, duo Damiano Vitale in Maria Rutigliano ter čarodej Tullio Granbassi.

Zamisel je sprožila direkcija doma za ostarele iz Sesljana, realizacijo pa so omogočili poleg princev Thurn und Taxis tudi številni trgovski obrati in podjetja s sedežem v devinsko-nabrežinski občini in s tem pokazali posebno dobro voljo za posege na socialnem področju, posebno kar se tiče problematike starejših oseb, ki je pravzaprav najizrazitejša problematika socialnega sektorja v Tržaški pokrajini.

Praški Traditional jazz studio jutri gost Tržaškega jazz kluba

Skupina Traditional jazz studio iz Prage bo zadnji letošnji gost Tržaškega jazz kluba. Koncert z naslovom Cotton Club Memories bo jutri zvečer ob 21.30 v prenovljenem disku Mandracchio, v katerem klub že nekaj sezon organizira svoje večere, le zadnji koncert je bil izjemoma drugje.

Skupina Traditional jazz studio je zadnjič nastopala v Trstu pred približno tremi leti z večerom klasičnega swinga. Nekaj podobnega ponuja tudi tokrat, čeprav se zdi, da bo gostovala v manjši zasedbi. Medtem ko običajna zasedba šteje dvanajst do štirinajst godcev, jih bo tokrat verjetno nastopalo le sedem (klavir, kontrabas, bobni in pihala). V njihovem stalnem repertoarju so skladbe Dona Redmana, Fletcherja Hendersona, mladega Dukea Ellingtona in druge, ki so jih izvajali črnske skupine in orkestri v dvajsetih ali tridesetih letih. Pogosto izvajajo tudi svoje skladbe v aranžmajih, ki spominjajo na stil te zlate dobo jazza. Za nastop v Trstu je skupine med drugim pripravila tudi skladbo tržaškega pianista Roberta Magrisa, ki jo je sam avtor za to priložnost tudi nalašč priredil.

V krožku Miani o novinarstvu

"Kako postati novinar (ne da bi se prodal)" je naslov zadnje knjige, ki jo je pri založniku Laterza izdal prof. Sergio Turone, izvedenec za zgodovino novinarstva. Prav s predstavitevijo te knjige bo krožek Miani v petek sklenil svoj letošnji cikel predavanj. Knjigo, ki je pravi esej o novinarstvu, o manipulaciji z vestmi in o odgovornostih političnih oblasti na tem področju, bosta predstavila novinarja Pierluigi Sabatti in Gualberto Nicolini.

S predstavitevijo te knjige krožek Miani nadaljuje z obravnavanjem enega od ključnih vprašanj italijanske družbe: odnosa med sredstvi javnega obveščanja, politično oblastjo in ljudmi. "Kako postati novinar (ne da bi se prodal)" zna biti zanimivo čtivo tudi za tiste bralce, ki bi želeli »dešifrirati« vesti in sporočila javnih občil.

Predstavitev, ki se je bo udeležil tudi sam avtor, bo v Casnikarskem krožku na Korzu Italija v petek, 11. decembra, ob 17.30.

Zimski gostje sneg, led, mraz in burja na obisku

Prvi sneg za silo pobelil tržaško okolico

Prvi sneg. V veselje otrok in odraslih. Odraslih sicer nekoliko manj, zlasti tistih, ki morajo iz službenih ali drugih razlogov na cesto. Ceste pa so ob vsakem slabem vremenu, še zlasti ob zasnežitvah in poredicah, neprijetne in nevarne. Službenih obveznosti večeraj sicer ni bilo veliko, saj je bil praznični dan, zato pa je nevarnost snežnih metežev še bolj vznejevoljila vse tiste, ki so nameravali izkoristiti ali pa so izkoristili praznik za daljši ali krajši izlet. Teh pa ni bilo malo, če naj sodimo po prometu, ki se je pomikal ves dan po glavnih cestah tržaške pokrajine ali pa oblikoval običajne »nedeljske« kolone na mejnih prehodih.

Dan se je vzdramil že pošteno nakremžljen. Nadležnemu pršenju, ki je zadnje čase dokaj reden gost, se je navsezgodaj pridružilo še značilno zavijanje burje, znamenje, da bo treba seči po še toplejših oblačilih. Okrog pol enajstih pa se je družini zimskih obi-

skovalcev pridružil v zgornji okolici in višjih mestnih legah še sneg. Sprva plaho in pomešan z dežjem, potem pa vedno bolj odločno, tako da se ga je v slabi urici nabralo že za zasilno preprogo, čeprav ne dovolj, da bi otroci lahko segli po saneh, da bi se na pločnikih oglasile lopate, ali pa, da bi avtomobilisti morali nataktniti verige. Pa vendarle dovolj, da je objektiv našega fotografa ujel zimski motiv (čeprav bo treba na koledarsko zimo počakati še nekaj dni).

In s prvim obiskom zimskih gostov tudi prve zimske skrbi in težave za cestarje, ki so se morali natovoriti s soljo in jo potresti po cestah, da bi jih ubranili pred poredico; za vse soferje, ki so iz previdnosti zmanjšali hitrost, za prometno policijo, ki je morala okrepiti nadzorstvo, za pomorsko poveljstvo, ki je z zaskrbljenostjo zrl v peneče se valove; predvsem pa za gasilce, ki so morali kar naprej odgovarjati na vse mogoče pozive ljudi, ker se je burja zaganjala s precejšnjo silo - predpoldne s sunki, ki so presegli šestdeset kilometrov na uro, popoldne in v večernih urah pa še s hujšo močjo - ter poškodovala tu dimnik, tam televizijsko anteno ali utrgala debelo vejo ter razmetala strešne korce.

Sneg sicer ni vzdržal dolgo, ponekod, zlasti v vzhodnih predelih tržaškega Krasa, pa ga je ostalo dovolj, da se je s prvim večernim mrakom, ko je živo srebro zlezlo pod ničlo, strdil v ledeno skorjo, tako da ni bilo, na primer, na cesti proti mejnemu prehodu na Pesku prijetno voziti. In s prvim mrakom je završalo tudi v krošnjah dreves, ki jih je premočena zasačil mraz. Tedaj pa se je podilo naokrog že znatno manj vozil, saj so se ljudje, ki so se že zjutraj odpravili na praznično pot, raje prej vrnili domov.

Kitajski ambasador na obisku v Devinu

Veleposlanik LR Kitajske v Rimu Du Gong je včeraj osebno izročil knjižnici Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu bogato knjižno darilo. Gre za enciklopedijo, seveda v kitajskem jeziku, ki šteje skoraj 500 knjig z najrazličnejšo vsebino. V imenu zavoda se je za darilo zahvalil rektor David Sutcliffe, ki je povedal, da bodo dragocene knjige na razpolago tudi zunanjim uporabnikom.

Kitajski gost si je v spremstvu župana Bojana Brežigarja poleg zavoda ogledal še bližnjo okolico. Letos obiskujejo to mednarodno srednjo šolo tudi štirje mladi Kitajci s štipendijo, ki jo je dalo na razpolago italijansko zunanje ministrstvo. Veleposlanik Du Gong bo danes obiskal še Tržaško univerzo, ki goji plodne stike s sorodnimi kitajskimi ustanovami.

Gasilska avtocisterna trčila v avto med brzenjem po mestu

Poleg s številnimi manjšimi preglašicami, ki sta jih povzročila burja in slabo vreme, so se včeraj gasilci morali spopasti tudi s dvema požaroma, pri čemer so se povrh vpletli v prometno nesrečo.

Okrog 14. ure so prihiteli v Drevo-red D'Annunzio 27, kjer je v stanovanju družine Tramer v tretjem nadstropju izbruhnil požar. Ogenj je nastal, ko so bili vsi družinski člani doma, tako da je bila gmotna škoda razmeroma majhna. Sicer pa so plameni skoraj popolnoma uničili kuhinjsko pohištvo in počrnili zidove. Ogenj je izbruhnil za leseno omarico z umivalnikom in strojem za pomivanje posode. Družinska pomočnica je pognala stroj, električno stikalo pa se je preveč razgrela. Iskre so švigile na leseno omarico in zublji so zajeli celotno pohištvo. Poleg tega pa je ogenj raztopil gumijasto cev, tako da je voda preplavila stanovanje.

Nekaj časa pozneje, in sicer okrog 15. ure, pa so gasilci posegli še v Androno dell'Olio 2 v Starem mestu, kjer je gorela zapuščena hiša. Že prejšnjo soboto je v bližnji Ul. Cavezzani gorela najstarejša tržaška stavba, palača Brigido. V zimskih mesecih so požari v zapuščenih stavbah zelo pogosti, ker se berači zatečejo vanje in si prižgejo ogenj, da bi se nekoliko ogreli. Nekaj podobnega se je pripetilo tudi včeraj. Ogenj je nastal v tretjem nadstropju in je zajel vse nadstropje, kjer je zgorlel lesen pod. Ko so prispeli gasilci, so ognjeni zublji zajeli že doberšen del nadstropja, tako da je boj z ognjem trajal dve uri.

Poseg gasilcev je v zadnjem primeru zadobil nekoliko dramatične obrise, saj so med vožnjo proti Staremu mestu trčili v zasebni avto. Z odprto sireno so se peljali po Ul. Mazzini proti Nabrežju. Prav tedaj pa se je 23-letni karabinjer Roberto Bernardi, ki je nameščen v Bazovici in stanuje v Ul. Gruden 15, peljal po Ul. Roma proti Korzu. Očitno ni slišal sirene, saj je mirne duše prečkal križišče, ko je semafor pokazal zeleno luč. Prav v tistem trenutku pa so pripeljali gasilci in trčenje je bilo neizogibno. Kljub veliki gmotni škodi (karabinjerjeva alfetta je bila skoraj popolnoma uničena) pa se je fant le laže ranil po obrazu. V katinarski bolnišnici so mu nudili prvo pomoč in ga poslali domov.

Ladijski motor zgrmel po grebenu

Pod cesto, ki od Domja pelje do Tovarne velikih motorjev, je včeraj še ležal ladijski motor, ki je v ponedeljek zvečer zgrmel s tovornjaka. Do nesreče je prišlo okrog 20. ure. Tovornjak je bil namenjen v tovarno, kjer bi morali pregledati ladijski motor, ki je verjetno okvarjen. Tik pred parkiriščem pa se je vozilo prevrnilo na bok in motor, ki tehta približno 200 ton, se je skotalil po grebenu pod cesto ter se ustavil ob stebrih novega nadvoza. Voznik tovornjaka se ni ranil, vendar je motor povzročil precejšnjo škodo, saj je tudi predrl cestni tlak.

Italijanska ambasada posegla za Biloslava v Afganistanu

Na italijanski ambasadi v Kabulu nimajo še nobenih uradnih vesti o morebitni ugrabitvi oz. aretaciji 26-letnega tržaškega časnikaarja Fausta Biloslava. Zaenkrat je gotovo le to, da je Biloslavo izginil pred približno dvema tednoma, ne da bi za sabo pustil nikakršne sledove. Funkcionar italijanske ambasade (od sovjetske zasedbe Afganistana Italije v Kabulu ne zastopa ambasador) Antonio Castellano, ki je naključno tudi iz Trsta, do včeraj namreč ni mogel potrditi vesti, ki jo je v ponedeljek objavil »Washington Times«, da so Biloslava aretirale prosovjetske oblasti. Tako je povedal Biloslavov kolega in soustanovitelj tržaške časnikarske agencije »Albatross« Giannantonio Micalessin, ki se je včeraj telefonsko povezal s Kabulom, da bi zvedel kaj več o usodi svojega tovariša.

Da je Biloslavo izginil, pa je Micalessin izvedel že prejšnji petek in je o tem takoj obvestil italijansko ministrstvo za zunanje zadeve. To je vest seveda posredovala italijanski ambasadi v Kabulu. Italijanski predstavniki v Afganistanu so nato posegli pri tamkajšnjih oblasteh, da bi prešli vsaj potrdilo o morebitni aretaciji tržaškega časnikaarja.

Doslej pa ni še znano, kakšna usoda je doletela tržaškega časnikaarja. Le-ta se je doslej tako rekoč redno pojavljal v tistih predelih sveta, v katerih je bilo najbolj »vroče«, in je verjetno užival posebne ugodnosti, ki mu jih je — tako kot njegovemu somišljeniku in kolegi Grilzu, umrlem letošnjega maja v Mozambiku — nudila ameriška CIA.

Domnevni morilec dekletca včeraj izročen jugoslovanskim oblastem

Na mejnem prehodu pri Pesku so italijanske oblasti včeraj izročile kriminalističnemu oddelku jugoslovanske milice 19-letnega Aleksandra Reljo z Reke, ki je obtožen umora in posilstva. Mladi Rečan naj bi avgusta letos namreč posilil in umoril 14-letno Božiko Katusić z Reke. Truplo deklice je jugoslovanska milica našla 26. avgusta v Reljevem stanovanju na Reki, domnevnega morilca pa ni ujela, saj je takoj po zločinu zbežal v Italijo. Sam se je potem v Rimu predal policiji, kateri je priznal, da je deklici delal silo in jo zadalil pod učinkom mamila.

Italijanska policija je včeraj obtoženca izročila jugoslovanskim oblastem, potem ko je bil sklenjen sporazum, da Relje v Jugoslaviji ne bodo obsodili na smrt. Kot znano, v Italiji takšne kazni ni in italijanske oblasti po zakonu ne smejo izročiti domnevnih zločincev državam, če bi jih v njih doletela smrtna kazen.

Pri Domju večer glasbe fotografije in smeha

Večer glasbe, fotografije in smeha, je bil naslov večera, ki ga je svojim članom in simpatizerjem nudil v soboto zvečer KD Fran Venturini, tokrat tudi s sodelovanjem Foto krožka 80, v Domu A. Ukmarja.

Na programu je bila fotografska razstava Tomaža Lauka, umetnika iz Ljubljane, ki deluje na področju gledališke in »life« fotografije in ki je v društvu razstavil vrsto svojih fotografij.

Predstavitvi fotografij, ki so bile za občinstvo zelo zanimive, je sledil nastop že uveljavljene domače umetnice Suzane Žerjal, ki je s svojo harmoniko izvedla dve skladbi: Schubertovo skladbo in pa skladbo avtorja - domačina Tarabocchie.

Njenemu zares dobro podanemu programu je nato sledil nastop seniorske dramske skupine KD Tabor z Opčin z »Besedo - opereto« (na sliki), ki je kot že na vseh dosednjih nastopih nazabavala in razvedrila domače občinstvo.

Barkovljanski šolarji tudi letos obiskali starejšo domačinko

Vsako leto obiščejo barkovljanski otroci starejšega domačina ali domačinko, da mu voščijo za rojstni dan. Lani so šli celo v Sežano, kjer je Janko Pertot, nekdanji učitelj v Barkovljah, praznoval 80 let.

Jubilanti so zelo veseli, ko jih otroci obiščejo, saj jim prinesejo v hišo malo veselja in razposajenosti.

Praznih rok pa se ne prikažejo! Za gospo Marijo, po domače »od Mikele«, ki so jo obiskali letos, so narisali lepe risbice, nato so jih zvezali v album, na platnici pa je bilo posvetilo. Seveda, kupili so ji tudi šop rdečih nageljnov.

Ob prihodu so ji zapeli *Mnogaja ljeta, Kolikor kapljic to'ko let*, pesem o Miklavžu, pa nekaj veselih Milana Pertota. Gospa Marija je bila ganjena, saj jih ni čakala. Njena hčerka Emiliana pa je malčkom ponudila prigrizek, oranžado in kokto.

Učenci so si ogledali tudi kalužo pri Markočih, kjer so nekoč pridno prale naše Barkovljanke mestni gospodi. Šli so mimo Pekujnov, v Judovec in Kozjak.

Kasneje so otroci priridili miklavževanje v domačem društvu. Učence so na obisku spremljale učiteljice Bruna, Vera, Daria in Marta.

KD FRANCE PREŠEREN
BOLJUNEC

vabi na

SLAVNOSTNI VEČER
OB 50-LETNICI
KULTURNO-GLASBENEGA
DELOVANJA DRAGA ŽERJALA

ki bo v petek, 11. t. m., ob 20. uri
v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Obvestilo KZ

Kmečka zveza obvešča, da bo tudi letos izpolnjevala prijave vina tako na svojem sedežu kot v naslednjih okoliških vaseh in občinah:

- za Šempolaj, Praprot, Trnovco in Prečnik: v šempolajski osnovni šoli, danes, 9. 12. 1987, od 15.30 do 18. ure;
- za Medjo vas in Štivan: v gostilni »Radetič« v Medji vasi, od 18.30 do 19. ure;
- za vse ostale kraje v občini Devin-Nabrežina: na sedežu Občine, v soboto, 12. 12. 1987, od 8.30 do 12. ure;
- za Prebened, Mačkolje in Križpot: v Srenjski hiši v Prebenedu, jutri, 10. 12. 1987, od 15.30 do 16.30;
- za Ricmanje in Log: v Babni hiši v Ricmanjih, jutri, 10. 12. 1987, od 16.30 do 17.30;
- za Boršt: v Srenjski hiši, jutri, 10. 12. 1987, od 17.30 do 19. ure;
- za vse ostale kraje v občini Dolina: na sedežu Občine, v soboto, 12. 12. 1987, od 8.30 do 12. ure.

Prijave vina so oproščeni vsi tisti, ki pridelajo manj kot 10 hl vina in/ali obdelujejo manj kot 1.000 kv. metrov vinograda ter ne prodajo ali darujejo nič proizvedenega vina.

Ker je do zapadlosti ostalo še malo časa in so bili obrazci razdeljeni šele te dni, pozivamo vse, da se držijo zgoraj navedenih datumov in urnikov.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 14. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist M. DELLI PONTI.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 9. decembra
VALERIJA

Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 16.21
Dolžina dneva 8.48 - Luna vzide ob 19.56 in zatone ob 11.04.

Jutri, ČETRTEK, 10. decembra
SMILJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 0.21 najvišje 24 cm, ob 4.53 najnižje 5 cm, ob 10.08 najvišje 32 cm, ob 17.37 najnižje -51 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 3,8 stopinje, zračni tlak 1011,4 mb ustaljen, veter 25 kilometrov na uro - burja s sunki 60 kilometrov na uro, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, morje močno razgibano, temperatura morja 13,5 stopinje.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 7. decembra, do sobote, 12. decembra 1987
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BOLJUNEC (tel. 228124) in SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BOLJUNEC (tel. 228124) in SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BOLJUNEC (tel. 228124) in SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela Lojze Spacal.

V Domu J. Ukmarja v Šklednju je do 13. decembra odprta razstava MONGOLJA - SPOZNAJMO DRŽAVO IN NAROD. Urnik: ob delavnikih od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 11. do 19. ure.

V Domu A. Ukmar-Miro pri Domju je odprta do 11. t. m. razstava na temo TELO IN PROSTOR ljubljanskega fotografa Tomaža Lauka. Urnik od 17. do 19. ure.

razne prireditve

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu vabi svoje člane in prijatelje na ogled filmov od Moskve do Triglava in še kaj drugega, katere vam bo zavrtel prav dobro znani Alojša Žerjal danes, 9. t. m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

SKD Barkovlje prireja koncert harmonikarskega kvinteta GM v nedeljo, 20. t. m., ob 17. uri. Vodi Loredana Ročevar. Vabljeni vsi!

Odbor za šolstvo SKGZ vabi na okroglo mizo SLOVENSKA OSNOVNA SOLA PRED VEČJEZIČNO KULTURO OTROK, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu jutri, 10. t. m., ob 17. uri. Sodelujejo: dr. Emidij Susič, učiteljica Rosana Tul-Wehrenfennig, prof. Vera Tuta-Ban, učiteljica Sonja Sirk in prof. Silvo Fatur.

Dom J. Ukmarja in KD I. Grbec priredita v cerkvi sv. Lovrenca v Šklednju v nedeljo, 13. t. m., ob 15.30 KONCERT NABOŽNIH PESMI ZA SKLAD MITJA ČUK. Sodelujejo: škedenjski mešani zbor ŽPZ in ženski oktet I. Grbec ter igralec Stane Raztresen. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina), Ul. Donizetti 3. Bi se rad zabaval na neobičajen način? Pridi torej v soboto, 12. t. m., na "Antifeštin", ki ga priredi SKK. Kaj je to? Boh... feštin gotovo ni. Morda pa ima le kako zvezo z njim. Začetek ob 18.30. Vstop dovoljen le z vstopnico (dobite jo pri poverjenikih) in s svečo. Vabljeni!

Danes praznuje 80. rojstni dan naš dragi

IVAN MARC

Še na mnoga leta mu kličejo hči, sinova ter vnuki Ivana, Melita, Kristjan, Andrej, Martin, Borut in Igor.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan naša draga žena, mama in nona ANICA ZOBEC. Še na mnoga leta ji iz srca želijo mož Bogomil, Adelka in Franko, Miki in Nadja ter vnuka Maja in Ivan.

Tržaška Knjigarna

obvešča svoje odjemalce, da od jutri, 9. t. m., posluje z naslednjim urnikom:

od 8.30 do 12.30 ter OD 15. DO 19. URE.

prispevki

V počastitev spomina Karle Švare daruje Minka Pahor 30.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

V spomin na pok. Karla Kalca daruje Stanko Grgič iz Gropade 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Karla Kalca daruje družina Čok (Repen) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Karla Kalca darujejo za Skupnost družina Opčine: družina Svetko in Avrelia Kralj (Gropada) 20.000 lir, N.N. 15.000 lir, Marta in Boris Simoneta z družino 30.000 lir, Marija iz Opčin 20.000 lir, družina Ravbar (Col 23) 20.000 lir, družina Doljak (Repen 11) 20.000 lir, Ruggero Pečar z družino 20.000 lir, N. N. 20.000 lir, družine Danilo Morona, Ezio in Lucia Lovadi- na 50.000 lir, Nino Mlač 50.000 lir, družina Bertolino (Repen 69) 20.000 lir, Marta Možina (Gropada) 10.000 lir ter Ivo 50.000 lir.

Ob 7. obletnici smrti Mary Kosmine darujeta sestra in brat 70.000 lir za Sklad M. Čuk.

menjalnica

7.12.1987

Ameriški dolar	1210.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	734,50	Švicarski frank	897.—
Francoski frank	214,25	Avstrijski šiling	104.—
Holandski florint	652.—	Norveška krona	186.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	200.—
Funt sterling	2190.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski sterling	1920.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	188.—	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	0,80
Kanadski dolar	910.—	Drobni dinar	0,80

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131

TK

TRŽAŠKA KNJIGARNA

NAVZKRIŽNA Predgovor
Merkur
Kmecla Kmedl Merkuja

ali

SLOVENSKA POSTNA PREMIŠLJEVANJA
OB PAJČEVINI IN KRUHU

Srečanje z avtorjema najuspešnejših esejističnih knjig leta 1987 bo danes, 9. decembra, ob 18. uri v Tržaški knjigarni.

VABLJENI

gledališča

VERDI

Operna sezona 1987/88

Nocoj ob 20. uri (red H/F) peta predstava Donizettijeve opere LA FIGLIA DEL REGGIMENTO. Dirigent Carlo Rizzi, režija Filippo Crivelli. V soboto ob 17. uri šesta predstava za red S.

V nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri SIMFONICNI KONCERT Orkestra gledališča Verdi, dirigent Kenneth Montgomery. Na sporedu bodo skladbe Rossinija, Mozarta in Čajkovskega. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni gledališča Verdi še danes, 9. decembra, od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1987/88

Danes ob 16. uri bo Gledališče iz Rima predstavilo delo Tita Plauta CASINA. Režija Pino Micoli. V abonmaju odrezek št. 5. Rezervacije in informacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Jutri ponovitve ob 20.30.

LA CONTRADA -

TEATRO CRISTALLO

Nocoj ob 20.30: BUON NATALE AMICI MIEI Alana Ayckbourn. Režija Francesco Macedonio.

šolske vesti

Ravnateljstvo Iliceja F. Prešeren vabi starše na skupne govorilne ure, ki bodo v šolskih prostorih danes, 9. t. m., ob 18. uri za 1. a, 3. b, 1. c, 5. višjo gimnazijo in 5. a, ob 19.30 za 2. a, 5. b, 2. c in 1. klasični licej; dne 11. t. m.: ob 18. uri za 1. b, 4. b, 3. a in 2. klasični licej; ob 19.30 za 2. b, 4. a, 3. klasični licej in 4. višjo gimnazijo.

Ravnateljstvo DITZ Ž. Zois z oddelkom za geometre v Trstu sporoča, da bodo roditeljski sestanki (skupne govorilne ure) na sedežu zavoda, Vrdskega ceste 13/2 po naslednjem razporedu: v ponedeljek, 14. t. m., ob 17. uri: 1. a, 2. b, 2. c, 1. č, 2. in 3. geometrska, ob 18.30: 2. a, 1. b, 1. c, 4. in 5. geometrska, v torek, 15. t. m., ob 17. uri: 3. a, 3. b, 4. c in ob 18.30: 4. a, 4. b, 3. c, 5. a in 5. b.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 La casa dei ghi-ochi, kom., ZDA 1987; r. D. Mamet; i. L. Crouse, J. Mantegna.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 The dead (Gente di Dublino), dram., ZDA 1986, 100', r. John Huston, i. Donal McCann, Anjelica Huston.

EXCELSIOR I - 16.45, 22.15 Renegade, kom., It. 1987, r. E. B. Clucher; i. Terence Hill, Ross Grotti.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Un tassinaro a New York, kom., It. 1987; r. A. Sordi; i. A. Sordi, D. De Luise.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Robocop - Il futuro della legge, pust., ZDA 1987; r. P. Verhoeven; i. P. Weller, N. Allen.

FENICE - 17.30, 22.15 I miei primi quarant'anni, kom., It. 1987, 100'; r. Carlo Vanzina; i. Carol Alt, Elliot Gould, □

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Un piedipiatti a Beverly Hills II, kom., ZDA 1987, 102'; r. Tony Scott; i. Eddie Murphy, Ronny Cox.

MIGNON - 16.00, 22.00 L'ultimo imperatore, dram., It.-ZDA 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Joan Chen.

EDEN - 15.30, 22.00 Voglia di maschio, porn., □□

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 Le streghe di Eastwick, fant., ZDA 1987, 108'; r. George Miller; i. Jack Nicholson, Cher.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 La monaca di Monza, dram., It. 1987, r. L. Odorisio; i. M. Roussel, A. Gassman, □

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 E.T., fant., ZDA 1982; r. Steven Spielberg; i. Henry Thomas, Drew Barrymore.

CAPITOL - 16.30, 22.00 Full Metal Jacket, dram., ZDA 1987; r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Erney.

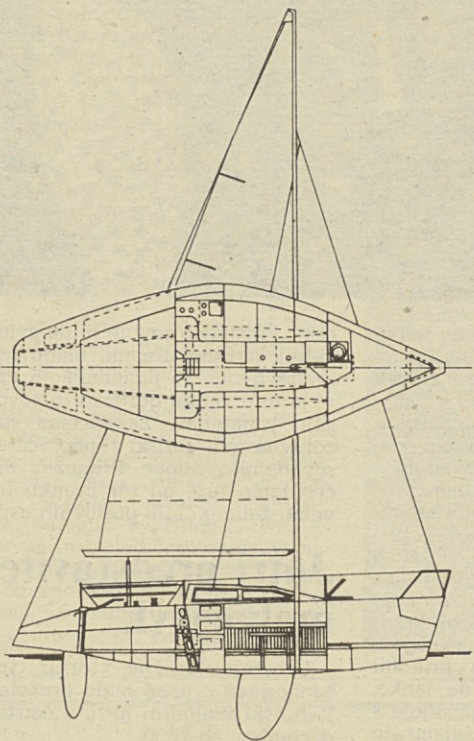
LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 La piccola bottega degli orrori, fant., ZDA 1986, 93'; r. Frank Oz; i. Rick Moranis, Ellen Greene.

RADIO - 15.30, 21.30 Melissa, una donna in calore, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

ti in morje

Stara regatna jadrnica H 800 ima še vedno zveste privrženke

H 800 je v bistvu regatna jadrnica. Prve jadrnice tega tipa so bile narejene leta 1979 in so na danjem 1/4 ton-skem pokalu dosegle tretje mesto. Konstruktor Alain Jeze-quel je takrat naredil jadrnico, ki kljub osmim letom še ni zastarela.

H 800 je narejena za hitro, športno jadrnanje, to nam je jasno že na prvi pogled. Skoraj navpičen premec in dolga, nizko nad vodo segajoča krma zagotavljata kratko vodno linijo ob mirovanju. Kakor hitro pa se barka nagne oz. premakne, se vodna linija podaljša za skoraj cel meter, kar omogoča jadrnici doseganje večjih hitrosti. K dobrim plov- nim lastnostim po svoje pripomoreta tudi eliptično obliko- vana kobilica in krmilo. Svinčena kobilica je pod barko privita z enajstimi vijaki debeline 12 mm. Kot pomožni motor na H 800 zadostuje že npr. T-4 pritrjen na nosilec na krmi, najprimernejši pa bi bili motorji z močjo kakih 6 KM. V H 800 pa lahko vgradimo tudi stabilni dizelski motor, recimo BMW ali Yanmar, do 7 KM (približno 5 KW). Pri regatnih jadrnicah kokpit ni namenjen sončenju in lenarje- nju in tako ima tudi H 800 ta del precej špartansko oprem-

ljen. Pravzaprav gre za nekakšno luknjo v palubi, ki se nadaljuje vse do zrcala na krmi. Tako lahko vsa voda, ki se nabere v tej vdolbini oz. kokpitu enostavno odteče nazaj v morje. Tako nam seveda lahko odplakne v morje tudi mar- sikatero drobnarijo iz kokpita, kar pa lahko preprečimo z napetjem mreže čisto zadaj na krmi. V kokpitu ni sicer običajnih klopi, sedimo namreč kar na palubi. 7/8 jambor z dvema križema ima stranske pripone v eni sami liniji in je torej zelo primeren za »trimanje«. Majhne površine spred- njih jader omogočajo uporabo manjših vitlov s tem pa pri- hrane pri teži in ceni. Pred jamborom je vgrajeno okno za spravilo sprednjih jader, lahko pa ga uporabimo tudi kot zasilni izhod. Čisto spredaj je sicer predviden prostor za sidro, vendar pa imajo regatni jadralci sidro navadno sprav- ljeno pod palubo, najraje neke ob kobilici. Tak prostor pa nam pride prav, če se s H 800 odpravimo na dopustniško križarjenje. V primeru, da jadrnice ne bomo uporabljali iz- ključno v regatne oz. tekmovalne namene, se da njena not- ranjost prav prijetno urediti. Čeprav so v navtični delavnici Hočevar iz Ljubljane izbrali kar primerno razdelitev notra- njosti, pa se slednja seveda ne da primerjati z družinskimi jadrnicami podobne dolžine. Na najširšem delu, takoj ob vhodu, je na desni strani predvidena kuhinja, na levi pa navigacijski prostor. Veliko širino v tem delu lahko izkoris- timo z vgradnjo prostornih polic. Kuhinja je potisnjena pre- cej vstran pod palubo tako, da ni več mogoče kuhati stoje, ampak je za kuharja predviden stol. Stojna višina v salonu pod kajutno nadgradnjo znaša približno 160 cm. Pod kokpi- tom sta dve široki ležišči, ki ju lahko po potrebi spremenimo v prostorno skladišče. Salon je opremljen z zložljivo mizo in dvema klopema, v sprednji kabini pa je običajno »V« ležišče pod katerim je spravljeno stranišče. V tako opremljeni jadrnici se da brez težav preživeti tudi nekajte- densko dopustniško križarjenje. Tisti pa, ki se kanijo ukvar- jati pretežno z regatami, bodo verjetno notranjost opremili precej manj udobno, tako prihranili nekaj kilogramov in pomagali barki k večji hitrosti.

H 800 je na voljo v praktično vseh stopnjah izdelave. Najcenejša izvedba, ki obsega nespojena trup in palubo z vsemi potrebnimi ojačitvami in vse plastične pokrove stane približno 12.000 DM (8.856.000 lir). Dokončana jadrnica z urejeno notranjostjo, jamborom in petimi jadri pa stane približno 30.000 DM (nekaj več kot 22 milijonov lir). Po želji naročnika lahko v delavnici Hočevar trup jadrnice izdelajo v sendvič izvedbi in iz najsodobnejših materialov, npr. kar- bonskih vlaken.

Tehnični podatki:

Dolžina	7,96 m	Glavno jadro	19 m
Širina	2,98 m	Genoa	17,4 m
Grež	1,6 m	Špinaker	36 m
Teža	1350 kg	Balast	600 kg

ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost bređa pahor

Kontracepcija po italijansko

V 60. letih, ko se je v Italiji razvnela razprava o razporoki, je režiser Pietro Germi zelo nazorno predočil italijan- ski pristop k vprašanju s slovitim fil- mom *Razporoka po italijansko* (*Divor- zio all'italiana*). Kot kaže, italijanski državljani zelo radi stopajo po zelo svojstvenih poteh v iskanju rešitev iz najrazličnejših stisk: vse zadnje urad- ne in poluradne raziskave o načrtova- nju rojstev na primer dokazujejo, da je načrtovanje v bistvu nenačrtno in še vedno pretežno v božjih rokah.

Do še presenetljivejših ugotovitev pa se lahko dokopljemo ob nekoliko natančnejšem pregledu rezultatov že omenjenih anket. Osnovna ugotovitev ja naslednja: padec rojstev je iz leta v leto zaznavnejši, istočasno se italian- ske ženske v izredno nizki meri poslu- žujejo raznih kontracepcijskih sred- stev. Komu ali čemu se je treba zahva- liti (ali dolžiti), da je novorojenčkov tako malo?

Angeli varuhi bi res prepožrtvalno bedeli nad sojenimi in nesojenimi pari, ko bi bili izidi spolnih odnosov v takšnem številu in hote neplodni. To- liko sreče pa se ni nad Italijani zgrnilo niti po mnenju teologa in parlamen- tarca Bageta Bozza, ki je kot številni drugi komentiral rezultate zadnjega poročila Aied (vsedrjavne italijanske ustanove, ki proučuje pokazatelje pre- mikov v populaciji) o kontracepciji.

Bolj kot sreči se morajo Italijani za- hvaliti lastni abstinenci: ta teza je med strokovnjaki bolj priljubljena kot teo- rija o srečnih naključjih. Deloma jo za- govarja tudi psihoterapevt Gianna Schelotto, ki pripominja, da so tudi italijanski pari podlegli stresu in da težišče erosa ni več izključno v spol- nem občevarju.

Kot se večkrat zgodi, se je večina odločila za nekakšno srednjo pot: upa- danje rojstev je treba pripisati nesreč- nim in srečnim naključjem. Italijani se v povprečju ljubijo manj kot pred leti, tudi stopnja njihovega fatalizma se je občutno znižala, a še vedno jih pre- mamlja čar, da se z vznemirljivim, a hudo nevarnim vdihom »kar bo, pač bo« prepuščajo »usodi«.

Najučinkovitejšega sredstva proti neljubim presenečenjem, ki je še ved- no splošno imenovana tabletki, se na- mreč v Italiji ne poslužuje niti 12% žensk. Nižji odstotek porabe beležijo v Evropi samo v Grčiji in Turčiji, celo v zelo katoliški Španiji, kjer so prosto prodajo tabletke (na zdravnikov re-

cept seveda) uvedli šele leta 1975, je število rednih uporabnic prišlo na ra- ven 18%. Sicer se tudi italijansko po- vprečje zviša, če upoštevamo ženske, ki so v preteklosti jemale tabletko.

Če so podatki jasni, pa so razlogi o vztrajnem nezaupanju italijanskih žensk do tabletke bolj zabrisani. Izka- zalo se je, da versko prepričanje nima teže, ki mu jo je večina pripisovala — Španija docet. Odpor ima globlje kul- turne korenine, saj izvira iz neznanja in predsodkov: ena tretjina je prepri- čana, da je tabletki škodljiva, nekate- re (med temi je veliko mladih) pa celo mislijo, da je splav manj nevaren od tabletke. Veliko zdravnikov ve iz osebne prakse povedati, da ženske z manjšim odporom sprejmejo tabletko, če ji jo zdravnik predpiše kot zdravilo (za uravnoteženje hormonov na pri- mer). Tako premagajo občutek, da »se zastrupljajo s kemičnimi sredstvi, da bi mirne duše uživale«.

Najpriljubljenejši način za prepre- čevanje nezaželenih nosečnosti ostaja najmanj zanesljivi in najstarejši — co-itus interruptus. Uporaba kondoma se je sicer, predvsem zaradi strahu pred aidsom, zvišala, kot si tudi več žensk da vstaviti spiralo, in konec koncev se tudi število uporabnic tabletke viša, dasi izredno počasi. Upoštevati je nadalje treba, da se je število prekini- tev nosečnosti ustalilo (za nezakonite seveda ni uradnih podatkov).

Vendar pa je treba pri obravnavi »italijanske neplodnosti« med odločil- ne faktorje prišteti nov element: moš- ko sterilnost. Podatki specializiranih ustanov namreč kažejo, da je pojav številčno že zelo zaznaven.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Occhio al superoc- chio 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nanizanka: La tata e il professo- re 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dok.: Quarkov svet 15.00 Izobraževalna oddaja: Zvok in podoba, Glasbeni instrumenti - Flavta (pripravil Italo Pellini) 16.00 Risanka: Il fiuto di Sherlock Holmes 16.50 Nadaljevalna: Sandokan 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Zabavna oddaja: Ieri, Goggi, do- mani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.25 Šport: nogomet, pokal UEFA, Espanol-Inter 22.15 Dnevnik 22.25 Filmska rubrika 22.30 Variete: Biberon 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	8.00 Inf. oddaja: Prva izdaja 8.30 Jutranja telovadba 9.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju z ostalimi 11.05 Izobr. odd.: Matematične igre 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in športne vesti 13.30 Mezzogiorno è... (2. del) 13.40 Nadaljevalna: Quando si ama 14.00 Šport: nogomet, pokal UEFA, Sportul Studentesc-Verona 16.30 Kviz: Farfadé 17.05 Rubrika: Il piacere di Abitare 17.45 Risanka: Tom & Jerry 18.05 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.35 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.15 Dnevnik - športne vesti 20.30 Kviz: Una grande occasione 22.30 Dnevnik - nocoj 22.40 Glasbena oddaja: D.O.C. 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Šport: nogometni pokal UEFA	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridia- na - Srečanje s filmom doma 14.00 Mladinska oddaja: Jeans 2 15.00 Glasbena oddaja: Discoestate 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna oddaja: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby (pripra- vil Aldo Biscardi) 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (pri- pravil Folco Quilici) 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.35 Glasbena oddaja: Special - Ser- gio Leonardi 20.00 Dok.: Nove meje znanosti 20.30 Film: Una lama nel buio (krim., ZDA 1983, r. Robert Benton, i. Roy Scheider, Meryl Streep) 21.20 Dnevnik - nocoj 21.25 Film: Una lama nel buio (2. del) 22.05 Rubrika: Samarkanda 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Deželne vesti	10.00 TV Mozaik. Mostovi 10.30 Matineja. TV drama: Henrik IV. (William Shakespeare, pon.) 16.50 TV mozaik (pon.) 16.20 Tečaj angleščine 16.50 Tečaj francoščine 17.20 Kulturna serija: Kljukčeve do- godivščine 17.35 Otroška nadaljevalna: Utonilo je sonce - Amerika je predaleč 18.15 Izobraževalna oddaja: Pota odrasčanja - Rumena minuta (Mla- dostništvo ni samo čas intenziv- nih čustvovanj in občutij, prvih samostojnih korakov v odraslost, temveč obdobje neprestanih ni- hanj v razpoloženju, v obvlado- vanju samega sebe in zaznava- nju stvarnosti...) 18.45 Risanka, nato Obzornik 19.25 Zrno, vreme in dnevnik 20.05 Film: Modesty Blaise (krim., VB 1966, r. Joseph Losey, i. Monica Vitti, Dirk Bogarde) 22.05 Dnevnik 22.20 Portret: Dr. Miha Potočnik 22.50 Rubrika: Rezerviran čas	14.15 TVD Novice 14.20 Nadaljevalna: Veronica 15.15 Nadaljevalna: Malombra (po ro- manu Antonia Fogazzara, r. Raf- faele Meloni, 1. del) 16.15 Otroški spored 18.00 Nadaljevalna: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: VIDEM — Deželni kongres mladins- ke federacije PSI KRMIN — Okrogla miza o kobariški fronti MILJE — Skupinska razstava 10 mladih likovnic Prispevek o beneškem kantavtorju Chccu Bergnacu (pripravil Igor Gruden z ekipo Ag. Alpe Adria) 19.30 TVD Stičišče in Mesto danes 20.00 Nanizanka: Mary Hartman 20.25 TVD Novice 20.30 Variete: Sotto le stelle 21.50 TVD Vse danes 22.05 Dokumentarec: Živalski svet 22.40 Odbojka: Zinella-Ciesse

CANALE 5	RETEQUATTRO	WONDER WOMAN	TELEFRIULI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.22 Risanke 8.10 Rubrike: News, 8.30 Pogovori 9.30 Nanizanka: General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando can- tando, 11.15 Tuttinfa- miglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Il principe degli attori (dram., ZDA 1955, r. Philip Dunne, i. Richard Burton) 17.00 Nanizanka: Alice 17.30 Kviz: Doppio Salom 18.00 Variete: Ciao Enrica 18.10 Nanizanka: Il mio ami- co Webster 18.40 Rubrika: Ciao Enrica 20.00 Kviz: Tra moglie e ma- rito 20.30 Film: Il cappotto di as- trakan (kom., It.-Fr. 1980, r. Marco Vicario, i. Johnny Dorelli) 22.30 Posebna oddaja: Cana- le 5 News 23.15 Variete: Maurizio Cos- tanzo show - Night 0.30 Filmska rubrika: Pre- mière 0.40 Nanizanki: Gli intoc- cabili, 1.40 Bonanza	8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.15 Film: Guardatele, ma non toccatele (kom., It. 1959, r. Mario Mattoli, i. Ugo Tognazzi, John- ny Dorelli) 11.00 Nan.: Strega per amo- re, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La picco- la grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Evelyn, Lady Oscar, Alvin Show 14.30 Nadaljevalne: La val- le dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle cop- pie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 22.50 Film: Conflitto finale (shr., ZDA 1981, r. Gra- ham Baker, i. Sam Ne- ill, Don Gordon) 0.55 Nanizanki: Shannon, 1.45 Il Santo	10.20 Tarzan, 11.20 Cannon, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Glasbena oddaja: Dee- jay Television 15.05 Nanizanka: La fami- glia Addams 15.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risan- ke David, Pollyanna, Holly e Benji, Jem 18.00 Nanizanka: Star Trek, 19.00 Starsky e Hutch, 20.00 Teneramente Li- cia, 20.30 Supercar, 21.25 A-Team 22.20 Filmski tehnik: Ciak... si gira 23.15 Film: Passione d'amo- re (dram., It. 1981, r. Et- tore Scola, i. Valeria D'Obici, Bernard Gira- udeau) 1.30 Nanizanka: La strana coppia	18.00 Risanke 19.30 Nanizanka: Baretta 20.30 Film: Luce nella piaz- za (kom., 1961, i. Olivia De Havilland, Rossano Brazzi) 22.30 Nanizanka: Gioco di coppie 23.00 Kviz: Colpo grosso 23.30 Šport: tenis, nato film L'ultima fuga (krim., VB 1971, i. Tony Mu- sante) TELEFRIULI 13.00 Rubrika: Lepa Italija 13.30 Nad.: Amor gitano 14.30 Risanke 15.30 Glas. odd.: Music box 17.45 Nadaljevalna: Ara- bella 19.00 Dnevnik 19.30 Dan za dnem 20.00 Rubrika o medicini: Zdravstvo danes 20.30 Nad.: Martin Eden 22.00 Nanizanka: La vita co- mincia a 40 anni 22.30 Dnevnik 23.00 Dan za dnem 23.30 Drazba 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Oddaja iz Kanalske doline; 8.40 Glasbeni almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega reper- toarja; 11.30 Sredenski zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient; 12.00 Zrcalce, zrcalce, povej!; 13.20 Zbori; 13.40 Glasbene skice; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Glasbene skice; 15.00 Pod svobodnim soncem (53. nad.); 15.10 Zbornik (2. del); 15.30 V svetu knjige; 16.00 Zrcalce, zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Ko zvezde zableščijo; 17.00 Kul- turna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Tržaška pisma Vuka Karadžića; 18.20 Glasbene skice.	7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jut- ranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Da- nes na valu Radia Koper; 14.40 Repor- taže, intervjuji in razne zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Ra- dia Ljubljana.
	ITALIA 1	TELEPAIDOVA		RADIO KOPER (italijanski program)	
	8.30 Nan.: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.20	11.30 Nadaljevalni: Dan- cing Days, 12.30 Una vita da vivere 13.30 Risanke 14.15 Nadaljevalni: Ai con- fini della notte, 15.00 Dancing Days 16.30 Risanke 17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera		6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški koticček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Sre- čanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glas- ba po željah; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bublbing; 17.33 Aplavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja.	
				RADIO OPČINE	
				10.00 Za vsakogar nekaj; 17.00 Glas- ben informativ; 19.00 Glasba po že- ljah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Aktualno: Ostali Trst - L'altra Trieste; nato Nočna glasba.	

V petek in soboto letos že enaindvajsetič

Na mittelevropskem srečanju tokrat o jezikovnih vprašanjih

Mittelevropsko srečanje bo letos v Gorici že enaindvajsetič. Tokrat bo posvečeno srednjeevropskim jezikovnim vprašanjem. O tem je sicer že bilo precej govora na raznih srečanjih in posvetih v našem mestu v teku letošnjega leta.

Temo letošnjega posveta so izbrali tudi zato, ker letos mineva 80 let smrti goriškega glotologa Graziadia Isaije Ascolija, ki je bil znan v vsej Evropi.

Posvet se bo pričel v avditoriju v Ulici Roma v petek, 11. decembra, ob 10. uri. Uvodna govora o Ascoliju bosta imela prof. Alberto Zamboni z univerze v Padovi ter Fulvio Salimbeni z univerze v Trstu. Prvi bo govoril predvsem o jezikovnem delu slavljence, drugi pa o njegovi vlogi v kulturnem ter političnem življenju Avstrijskega Primorja.

Popoldne, ob 15.30, se bo posvet nadaljeval v dvorani avditorija Pietro Cocolin v stavbi semenišča. Priredili bodo okroglo mizo o jezikih in kulturah med Alpami in Jadranom. Govorili bodo Loredana Bogliun z Italijanskega študijskega centra v Rovinju, Piera Rizzolati z videmske univerze, Mitja Skubis z univerze v Ljubljani, ter Diomiro Zudini z univerze v Trstu.

V soboto, 12. decembra, dopoldne od 9.30 dalje, pa bo govor o jezikih in prevodih v srednjeevropske kulturnem prostoru. Govorili bodo Josip

Bratulič (Univerza Zagreb), Franco Crevatin (Višja šola za prevajalce Trst), Norman Denison (Univerza Gradec), Kajetan Gantar (Univerza Ljubljana), Miklos Hubay (Univerza v Budimpešti), Franz W. Mareš (Univerza Dunaj), Vittorio Peri (Apostolska biblioteka v Vatikanu). Na sobotnem delu mittelevropskega srečanja bodo pripravili vse potrebno za srečanje v letu 1988, ki bo v celoti posvečeno prevajanju.

V Štandrežu proti povečanju upepeljevalnika

Po valu protestov v Sovodnjah je načrt Dezele za namestitev enotnega pokrajinskega upepeljevalnika v Gorici naletel tudi na nasprotovanje s štandreške strani. Rajonski svet je na svoji zadnji seji razpravljal o tem vprašanju in odobril resolucijo proti namestitvi novega velikega objekta v bližini sedanjega goriškega upepeljevalnika.

Lokacija sodi v območje štandreškega rajona, ta izbira pa je po mnenju svetovalcev neprimerna, tako zaradi neposredne bližine hiš v Štandrežu na

eni in Sovodnjah na drugi strani, kot tudi zaradi odmaknjene lege glede na večino občin v pokrajini. Zato Rajonski svet nasprotuje izbrani lokaciji in poziva goriško občinsko upravo naj pošeže na Deželi za spremembo načrta.

Nastop dijakov za Unicef

Dijaki dveh goriških šol bodo v petek zvečer imeli v avditoriju gledališko-glasbeni nastop, s katerim želijo zbrati denar za svetovno organizacijo za otroštvo Unicef. Na večeru s pričetkom ob 20.30 bo nastopila gledališka skupina učiteljskega Slataper »Eventuali Maestri«, ki bo predstavila spored odlomkov iz gledaliških del Shakespeara, Foja, Allena, Jonasca, Rostanda. Za glasbeno spremljavo bodo skrbeli člani »Liceum Classic Jazz Band«, ki bodo izvajali glasbo Lennona, Dylana, Vendittija in drugih. Nastopil bo tudi pianist Alessandro Arbo. Vstop bo brezplačen, s prostim prispevkom za Unicef.

Pokrajinski odbor Unicef bo jutri dopoldne ob 10. uri v zavodu IPSIA v Drevoredu Virgilio predstavil poročilo Unicef za leto 1988 o stanju otrok v svetu.

Nova slovenska trgovina s preprogami in zavesami

Zadovoljni smo vsakokrat ko lahko zabeležimo uspeh našega človeka. Še zlasti smo zadovoljni, ko se naš človek gospodarsko osamosvoji in odpre svojo trgovino ali obrtno delavnico. Branko in Nevenka Ambrosi sta v ponedeljek zvečer sprejela precej prijateljev, brez dvoma tudi bodočih klientov, v novi trgovini na trgu pred županstvom v Gorici. Trgovini sta dala privlačno ime »Home«. V njej si lahko nabavimo vsakovrstne preproge za naš dom. Še zlasti bogata je izbira zaves in vsega tega kar sodi blizu. Branko si je v dolgih letih dela pri drugem znanem goriškem obrtniku pridobil veliko znanja in izkušenj, da lahko, gospodarsko osamosvojen, nadaljuje s še večjim elanom in izkušnjami to

delo. Prostori trgovine in delavnice so veliki, okusno urejeni, blago je lepo razstavljeno. Na ponedeljkovi otvoritvi je bilo veliko goriških in sovedenjskih prijateljev. Zakoncema sta nadržavila tudi goriški župan Scarano in sovedenjski župan Primožič. Seveda čestitamo tudi mi ter Branku in Nevenki želimo obilo poslovnih uspehov.

Jutri predstavitev mohorjev

Letošnjo knjižno zbirko Goriške Mohorjeve družbe bodo predstavili v Katoliški knjigarni jutri, v četrtek, 10. decembra, ob 17.30.

Okrogla miza o Solkanu

Večkrat smo že poročali o pobudah Krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in občanov v Solkanu, da bi ta kraj tudi uradno spet dobil svoje ime. Naziv Solkan je zelo star in torej zgodovinsko pomemben, tudi zaradi tega, ker je neposredno povezan z nazivom in razvojem Gorice.

Pristojni zbori Občinske skupščine v Novi Gorici so v oktobru letos sprejeli osnutek odloka o uradni povrnitvi imena oziroma krajevnega naziva Solkan, in pričakovali so, da bo zadeva končno odstranjena z dnevnega reda. Toda je prišlo do zapleta in oživitve polemik o tem, če je poimenovanje primerno, ker da bi to v bistvu okrnilo mesto Novo Gorico, ki bo prihodnje leto proslavljalo svojo 40-letnico. V Solkanu so se zaradi tega odločili, da celotno zadevo ponovno preučijo na posebni okrogli mizi, ki jo za jutri, četrtek, 10. decembra, pripravlja Krajevna konferenca SZDL. Na pogovor so povabili tudi nekatere ugledne slovenske strokovnjake in javne delavce. Začetek pogovora bo ob 17. uri v avli osnovne šole v Solkanu. (md)

Občni zbor zaščitnikov živali

Združenje za zaščito živali v Gorici bo v ponedeljek, 14. t. m., imelo izredni občni zbor. Zasedanje bo na sedežu združenja Coltivatori diretti v Ul. Boccaccio 33 s pričetkom ob 17. uri v prvem in 18. v drugem sklicu. Na dnevnem redu so poročila o dosedanjem delovanju ter izvolitev novega odbora, ki bo upravljal društvo zaščitnikov živali v štiriletju 1987-1990.

Kramarji odhajajo ne prav zadovoljni slabo vreme je pogojilo obseg prodaje

Po dežju hladno vreme z nagajivo sapico. Kramarji, ki so se letos zbrali v Gorici ob tradicionalnem Andrejevem sejmu, tokrat res niso imeli lahkega življenja. Včeraj popoldne je marsikateri med njimi stopical za svojo stojnico in si s toplo sapo skušal nekoliko ogreti premažene roke. Sicer pa so takega življenja vajeni, tako da so vztrajali pri svojem delu in kvečjemu še glasneje skušali pritegniti kupce.

Včerajšnji praznik je njihov postanek v Gorici podaljšal še za en dan, sodeč po izjavah marsikaterega med njimi pa ni bistveno povečal števila

kupcev in temu primerno tudi dobiček. Nasprotno, je ugotavljal prodajalec v Ul. Crispi, ki so jo letos stojnice prvič zasedle, bilo je več dela in manj zaslužka. Mnogi med kramarji so bili precej razočarani.

Najbolj jim je prekrizalo račune vreme. Tako v soboto kot v nedeljo popoldne je dež precej nadlegoval tako morebitne kupce kot prodajalce. Kdor je vedel, kaj hoče, je gotovo kljub vsemu opravil svoje nakupe. Razredčile pa so se vrste radovednežev, ki se navadno potikajo med stojnicami in se nato vračajo domov s tem

ali onim blagom, ne zato, ker bi ga resnično potrebovali, pač pa, ker se jim je zdela priložnost ugodna.

Druga negativna plat, na katero nas je opozoril marsikateri kramar, je manjši dotok kupcev iz Jugoslavije. Prodajalci, ki že dolgo let prihajajo na Andrejev sejem, so se potožili zaradi nizke vrednosti dinarja. Nekateri zaradi tega dinarjev sploh niso sprejemali (pred kako stojnico je bilo opaziti ob ceni v lirah še znesek v markah ali šilingih), drugi pa so se skušali prilagoditi razmeram in z velikimi napisi opozarjali: »Menjamo dinar po 1!«. Zaokrožili so menjavo, a gotovo tudi ceno. Jugoslovanski kupci, ki jih zlasti v nedeljo ni manjkalo, pa so se povečini izognili težavam in blago plačevali naravnost v lirah.

Ko smo včeraj popoldne med stojnicami zbiralili mnenja o letošnjih kupčijah smo naleteli na prodajalca dežnikov, ki je uprčil oči v nebo in medno ugotovil: »Treba bi bilo tudi danes nekaj dežja. Niti ne toliko, kot prejšnje dni, le nekaj kapelj, toliko da bi se kupci odločili.«

»Kaj dež, sneg bo, sneg,« se je oglašal nekdo izza sosednje stojnice. »Danes sem poslušal radio Ljubljana, ki je napovedal sneg tudi v nižinah,« je dejal mož v italijansčini z naglasom, iz katerega smo ugotovili, da je vajej toplejšega podnebja. Podvomili smo, da je res poslušal ljubljanski radio, o pravilnosti napovedi pa bomo itak lahko sodili.

Policija zasačila tatu

Agenti letечеlega oddelka šo včeraj ponoči aretirali moža, ki naj bi po domnevah bil avtor vrste manjših tatvin v severnem delu mesta. Možja je izvidnica opazila v Svetogorski ulici okrog poltretje ure ponoči. Zdel se je sumljiv, zato so se mu agenti približali, to pa je moža spravilo v beg. Prijeli so ga nekaj minut kasneje, skritega v nekem grmu. V žepih so mu našli žepno svetilko, izvijač, par očal in druge predmete. Mož je takoj priznal, da je vse to ukradel iz nekaterih avtomobilov. Ne samo, agentom je še povedal, da je malo prej skočil na dvorišče neke vile in iz tam ustavljenega avtomobila odnesel nekaj glasbenih kaset, jopič in par jeansov. Pokazal je skrivališče, kjer so policisti dejansko našli ukradene predmete. Vlomil je tudi v neko stanovanje, kjer pa se je zadovoljil s par steklenicami vina.

Odvedli so ga na Kvesturo, kjer so ugotovili njegovo istovetnost. Tat je 54-letni Petar Milošević iz Bora v Srbiji. Na njegov račun je goriški prefekt že pred dvema letoma izrekel odredbo o izgonu iz Italije, prav tako zaradi tatvin.

Agenti domnevajo, da je Milošević odgovoren tudi za tatvine v prejšnjih dneh v severnem delu mesta, tako v avtomobilih kot v kakem stanovanju. V vsakem primeru pa je bil plen precej skromen.

Mož sedi v goriškem zaporu, danes dopodne pa mu bodo sodili na preturi.

Borci z območja Reke so obiskali Goriško

Zastopstvo partizanskih borcev iz Reke je bilo na obisku na Goriškem pri zastopnikih pokrajinskega odbora VZPII-ANPI, AVL ter ANED (deportirancev v nacističnih taboriščih). Zastopnike SUBNOR reškega območja so v Trzinu sprejeli zastopniki tukajšnjih borčevskih združenj. Zatem so gostje obiskali Doberdobsko županstvo. Tu so jih pozdravili župan dr. Mario Lavrenčič ter zastopnika krajevnega sekcije VZPII-ANPI Karlo Černic in Jožef Ferfolja. Zastopstvo Rečanov, v katerem so bili Nikola Vujnovič, Marija Blažević, Rade Škorič in Aldo Bressan, je bilo zatem na Pokrajini. Tu sta jih sprejela predsednik Pokrajine Cumpeta ter odbornik Tomat. V dvorani pokrajinskega sveta je bila narejena slika, ki jo danes objavljamo. Sledil je še ogled slovenskega Kulturnega doma v Gorici.

V Krminu zgodovinarji o bitki pri Kobaridu

Že okroglih sedemdeset let je minilo od taktat ko so nemške in avstrogrske čete v oktobru 1917 razbile italijansko fronto pri Kobaridu in že po nekaj dneh ponovno zavzele Gorico, osvojile Videm ter Furlanijo in del Veneta tja do reke Piave, kjer se je fronta ustalila. O taktatnem dogajanju na fronti je bilo že veliko povedanega in napisanega. V samem vrhu italijanske vlade in vojske je prišlo do čistke. Glavni poveljnik general Cadorna je bil odstavljen. Taktatni dogodki, pa čeprav že zelo odmaknjeni v času, še vedno zanimajo še zlasti ljudje, ki žive v krajih, kjer so se ti dogodki.

Zaradi tega je bila dvorana občinskega sveta v Krminu nabito polna prejšnji večer, ko so trije zgodovinarji poročali o dogajanju v tistih dneh. Bili so to general Pier Luigi Bertinara, načelnik študijskega oddelka italijanskega vojnogodovinskega inštituta, polkovnik Walther Schaumann, docent zgodovine na avstrijski vojaški akademiji na Dunaju, ter italijanski zgodovinar Mario Silvestri. Orisali, so seveda vsak s svojega zornega kota, dogodke v zvezi z ofenzivo pri Kobaridu.

Tistim, ki se za stvar zanimajo, trije poročevalci najbrž niso povedali nič novega. Zanimivo pa je bilo sočeanje nekdanjih nasprotnikov. Kot vojaški

strokovnjaki so sicer skoro v v celoti govorili le o vojaških operacijah.

Docela pa so pozabili na vzdušje v zaledju, ki je brez dvoma imelo svoje posledice tudi na vojake, ki so bili v strelskih jarkih. Nezačudenost med prebivalstvom je bilo taktat veliko tako v Italiji kot v Avstriji. V tej državi je bila že lakota. Ljudje so si želeli predvsem mir. Prav zaradi tega so z upanjem gledali na dogajanje v zunanjem svetu, in sicer na mednarodno socialistično konferenco v Stocholmu, kjer so si zastopniki strank obeh vojskujočih se taborov zavzemali za sklenitev miru, ter na oktobrsko boljševiško revolucijo, ki je taktatno Rusijo umaknila iz velike vojne. (mw)

Dežurna služba zdravnikov

Dežurna zdravniška služba v bolnišnicah goriške pokrajine deluje z naslednjim urnikom: ob delavnikih med 20. in 8. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 14. (s pričetkom na predpraznični dan) in 8. uro naslednjega delavnika. Dežurna zdravniška služba je na razpolago v Gorici, Ul. Vittorio Veneto, tel. 30011, v Krminu, Drevored Venezia Giulia, tel. 62111, v Trzinu, Ul. Rossini, tel. 75181 in v Gradežu, Ul. Marchesi, tel. 0431/80251.

HEJ PRIJATELJI!

Se želite igrati tako, kot se igramo mi?

DA?

Potem pridite in pridružite se naši skupini ODRU MLADIH GORICA.

KJE?

Srečali se bomo danes v mali dvorani goriškega Kulturnega doma.

KDO IN KAJ?

Mlajša skupina (6-10 let) ob 15. uri; starejša skupina (11-14 let) ob 16. uri.

PRIDITE VSI!

razstave

V razstavnih prostorih Goriškega muzeja v Solkanu, Pod vinogradi 2, je odprta dokumentarna razstava »Podobe soške fronte 1915-1917«. Razstava je odprta od torka do petka od 8. do 14. ure, ob sredah od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 11. do 17. ure.

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini je na ogled razstava grafik Tomislava Dugonjica in Enesa Mundžića.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Jamlje-Dol prireja silvestrovanje v Dolu, v gostilni Pri srnjaku. Vpisujejo Mario Semolič in Etore Moro. Število mest je omejeno.

Kulturno društvo Briški grič priredi zimske počitnice na snegu v Skofiji Loki. Vpisovanje in informacije do četrta, 10. decembra, pri Silvanu Pittoliju in Robertu Juretiču.

Kmečka zveza obvešča, da zapade v četrtek, 10. t. m., rok za prijavo grozda z zaščitnim poreklom DOC, do 15. decembra pa je čas za prijavo vina.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Appuntamento al buio«.

VERDI 20.30 gledališka predstava: »L'avar«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Collegiali incestuose«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri: 17.30-22.00 »Io donna e la bestia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE 20.30 koncert I solisti di Roma.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Kosmate pošasti«.

DESKLE 19.30 »Zapuščeni kanjon«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Nicolò, Ul. 1 Maggio 94, tel. 790338.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Marija Matilda Kristančič iz bolnišnice pri Sv. Justu v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče, ob 12.30 Celestina Cotič vd. Češut iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče.

Tretji abonmajski koncert Glasbene matice Trst

Po uspešnem gostovanju v ZDA je Trio Lorenz z nastopom na tretjem abonmajskem koncertu Glasbene matice Trst v Kulturnem domu v Trstu programsko in poustvarjalno obogatil slovenske glasbeno-kulturne prireditve na Tržaškem. V dvorani, ki akustično ni naklonjena ne izvajalcem kot tudi ne poslušalcem, je znani slovenski komorni ansambel izvedel program z vso eleganco komornega muziciranja upošteva je značilnosti in interpretativne zahteve posameznih glasbenih stvaritev.

V interpretaciji Tria op. 101 v c-molu Johannes Brahmsa so bratje Lorenz v gradnji jasne oblikovne arhitektonske logike podajali tudi čustveno bogastvo skladateljevih intimnih misli.

Osrédnja točka programa je bila posvečena sodobni slovenski komorni ustvarjalnosti. Poslušali smo Klavirski trio Božidarja Kantušerja (1921), ki je nastal pred enajstimi leti. Skladatelj, ki se zavzema za popularizacijo sodobne glasbe, je to delo naslanjajoč se na neoromantični glasbeni izraz napisal v svojem značilnem impresivnem glasbenem jeziku. Pestrost in raznolikost razpoloženj, podanih v različnih tempih, ritmičnih in melodičnih obrazcih ter bogato zvočnobarvnih odtenkih bogati izrazno moč njegove glasbe, istočasno pa razbija intenziteto glasbenega sporočila, ker nadaljevanje

nekaterih zvočnih izrazov ruši estetsko trdnost oblikovne zgradbe in zastavlja glasbeni tok.

Trio Lorenz je sklenil koncert s Šostakovičevim Triom op. 67 v e-molu. Ob njegovem igranju smo doživljali lirčnost in razigranost, resnost in humor, burlesko in resnično veselje - vse kar je prinašala glasba s številnimi tematskimi ljudsko občutenimi mislimi, »oblečenimi« v sodobno harmonijo.

Bratje Lorenz — Primož, Tomaž in Matija, ki bodo prihodnje leto slavili 30. obletnico skupnega muziciranja, so nastopili kot homogeno izvajalsko telo, kot en instrument, v katerem je posameznik ohranil osebnostne značilnosti muziciranja, istočasno pa se je tudi vлил v interpretativnih hotenjih v skupno, enovito videnje in podajanje glasbenega sporočila.

MIRKO SLOSAR

Izšla je antologija Pregarčevih pesmi

Pesniška izpoved v sedmih jezikih

Že nekaj časa je na policah Tržaške knjigarne, 2. decembra so jo predstavili v Društvu pisateljev Slovenije, danes bodo o njej spregovorili v zavodu združenega sveta v Devinu, 11. t. m. v Palači Attems v Gorici, 15. jo bo tržaški deželni sedež RAI predstavil za vse dežele Alpe-Jadran.

Govorimo o najnovejši pesniški zbirki tržaškega pesnika Aleksija Pregarča. Avtor jo je izdal v samozaložbi s pomočjo plemenitih podpornikov, likovno podoba ji je dal slikar in grafik Edi Žerjal, natisnila tiskarna Graphart.

A predvsem je treba spregovoriti o posebnosti te zbirke, ki jo objavljene pesmi ni zbirka s pomenom izvirnosti, pač pa pesniška antologija ali še bolje izbor pesmi iz dosedanjih objavljenih avtorjevih zbirk: »Pesmi-poesie« (1974), »Moja pot do tebe« (1982), »Temelji mojega vrta« (1985), »Tri podobe tri pesmi - Tre immagini tre poesie« in »Duh po apnenicu« (1986) pod skupnim naslovom »Jedra«.

In vendar gre za antologijo ali za izbor svojstvene izvirnosti. Vse pesmi v njej so namreč objavljene v sedmih jezikih oziroma v šestih prevodih slovenskih izvirnikov: v italijanščini, nemščini, srbohrvaščini, madžarščini, francoščini in angleščini. Obrnjena je torej iz našega tržaškega prepričanja v širše vetrove prostora med Alpami in Jadranom, z angleščino pa še preko njega v svet evropskih pesniških in splošneje kulturnih meridianov. Res je bilo doslej že nekaj dvojezičnih izdaj stvaritev umetniškega duha naših ustvarjalcev zamejskega slovenskega prostora, med njimi tudi Pregarčevi zbirki »Pesmi-poesie« in »Tri podobe tri pesmi - Tre immagini tre poesie«.

gini tre poesie», toda pesniške zbirke, ki bi izšla v eni sami knjigi s prepesnitvami v šestih jezikih, naše slovensko zamejstvo in zdomstvo (in ne vem če tudi vseslovenska matica) še ni doživelo. A ne gre poudarjati toliko prvenstva priučujoče Pregarčeve zbirke, kot predvsem njeno pomenskost, ki jo je avtor izbora prof. Josip Tavčar izredno lepo opredelil z besedami: »Pobuda, kakršna je ta Pregarčeva pesniška antologija v vseh jezikih, ki jih govorijo med Donavo in Jadranom (izvzemši angleščino, namenjeno drugotnim potrebam) je seveda majhen, morda celo neznamenit korak naprej v smislu sožitja v spremenjenih razmerah. Pozdraviti moramo dejstvo, da se ta pobuda izraža prav preko poezije Aleksija Pregarča, ki je svoj pesniški svet izoblikoval med Krasom in morjem ter med slovanskim in latinskim duhovnim izročilom, ne da bi se oddaljil od svojih pristnih slovenskih korenin.« In še: »Pregarčeva poezija je torej nastala v estetskih pogojih, ki so jih neposredno ali posredno ustvarile prav kulture narodov, v jezike katerih so sedaj v tej knjigi prevedene njegove pesmi.«

Zbirka »Jedra«, ki morda že v naslovu samem označuje bistvo izbora, vključuje kakih 30 pesmi razdeljenih v sedem pomenskih ciklov: Kaos, Bacil norenja, Tlaka, Moj vrt, Jedra, Kras in Epilog. Avtor izbora se je s tenkočutnostjo lastnega podoživljanja in razumevanja odločil pač za tiste pesmi iz posameznih zbirk, ki so se mu zdele najbolj primerne za posredovanje širšemu mednarodnemu krogu bralcev poezije tistega, kar sam označuje v svoji spremni besedi kot »ubrano skladnost med misticizmom

in jasno klasično obliko z vsakdanjo in tudi zgodovinsko resničnostjo ter z ljubeznijo do svoje rodne zemlje in usode slovenskega naroda.«

Pregarčev pesniški jezik je usmerjen v intimnost doživljanja, je izpoveden, a ne hermetičen čeprav razmeroma klen v besedišču in slogu in prenekateri misel v njem je bolj nakazana kot dodelana. A to ne izključuje bogastva avtorjeve razmišljujoče in čustvene palete, ki prehaja skorajda v nežnost, ki poje o očetu (njemu zbirko tudi posveča) in materi ali o zemlji ob meji, iz katere izhaja in njenih trpkosti:

steptali smo te nekajkrat
podolgem in počez
z oholim korakom in v plašnem begu
in vedno si bila enaka.

Drugi bodo gotovo bolje, kot bi to mogel jaz, ocenili kakovost prevodov Pregarčevih pesmi, a če jim je uspelo povzeti sporočilnost izvirnikov, potem bi morala Pregarčeva poezija dodati še en trden lok k vedno daljšemu mostu povezovanja med narodi, jeziki in kulturami tega srednjeevropskega osrčja, kateremu po duhovnih izročilih pripadamo, v katerem živimo in v katerem vnašamo v skupno kulturno zakladnico.

Avtorji prevodov so: Jolka Milič v italijanščini, Gojko Janjušević v srbohrvaščini, Anna Ferk-Gasser in Janko Ferk v nemščini, Bati Zsussa v madžarščini, Viktor Jesenik v francoščini in Anne Čeh v angleščini.

JOŽE KOREN

IGOR ŠKAMPERLE

iz likovnih galerij - iz likovnih galerij

Zanimiva likovna razstava v miljski Beneški hiši

V lepem in prostornem razstavišču Casa Veneta - Beneška hiša v Miljah so v soboto zvečer ob zelo številnem obisku odprli zanimivo likovno razstavo, na kateri sodeluje 10 mladih likovnic, ki sicer živijo in delujejo na bližnjem tržaškem in goriškem področju ter v Furlaniji in Venetu, tja do Verone. Kot je v takih primerih naravno, gre tudi tokrat za heterogeno to je raznoliko likovno prireditev, saj je vsaka izmed sodelujočih likovnic samostojna osebnost, vrhu tega ni organizatorica razstave Maria Campitelli hotela likovni manifestaciji dati nekega tematskega ali motivnega tona in se torej vsaka likovnica predstavlja po svoji uvidevnosti oziroma z delom ali z deli, za katera meni, da najbolj odražajo njeno ustvarjalno zmogljivost, njeno umetniško raven.

In tako se Verončanka Patrizia Uboldi predstavlja s panojem »Collage 11«, kjer so na enajstih črnih kartonskih osnovah nalepljene izstrižene fotografije posameznih delov avtomobila oziroma njegovega motorja pa tudi človeka torej šoferja. Poleg Uboldijeve se v pritličnem prostoru Beneške hiše predstavlja še Lucija Cristin, po rodu iz Mirna pri Gorici, ki je dala na ogled veliko pritalno kovinsko kompozicijo, prebarvano v zeleno in kovinsko barvo.

Nekako na robu dvodimenzionalnosti je Maria Teresa Onotri. Razstavlja tri dela, ki bi jih mogli uvrstiti med stenske preproge in je eno izrazito reliefno. Tej likovnici blizu je Maria Grazia Abate. Razstavlja dve deli, katerih eno je več metrov dolgo in je na njem izrazito figurativno pri-

kazano neskončno drevo, namreč tenko stebelce, ki se držno vleče po vsej dolžini platna, hkrati pa s svojimi vejicami, listjem in cvetjem polni ves razpoložljivi prostor.

S svojo tehnično sposobnostjo in izraznostjo se lepo predstavlja domačinka, t. j. Milječanka Daniela Frausin, ki razstavlja dva izrazita akvarela ter akril na dobro pripravljene papirnatih osnovi. Po načinu izražanja je Frausinovi sorodna Patrizia Allegretti. Njena platna z nežnimi barvami - zeleno, rumeno in plavo - izpričujejo zelo spretno roko in tenkočutnost.

V likovni govorici in tudi izraznosti se na neki način približujeta in celo ujemata Patrizia Davide in Daniela Cechatti. Obe spadata v abstraktni likovni svet. Cechattijeva ima na razstavi dve veliki olji z močnimi večbarvnimi zamahi, Davidejeva pa, ki jo poznamo tudi iz TKG, se prav tako predstavlja z večbarvnimi olji sorodne izraznosti. Končno sta tu še Daniela Rizzetto in Marinella Biscaro. Prva, ki je po rodu iz Portogruara, je dala na ogled tri velike tempe na papirju, v katerih skuša prikazati rastlino, ki je močno podobna agavi, vendar to ni njen končni namen. Njene barve so močne a zagašene in tudi poteze so zelo krepke. Benečanka Marinella Biscaro ima na razstavi dve svoji strukturi, dve tridimenzionalni deli iz gnetenega kartona obarvani v črno.

Kot vidimo, gre za izrazito raznoliko likovno govorico, ki v svoji celoti postane zanimiva, ker odraža težnje in izrazna hotenja mlajših likovnih ustvarjalcev. Razstava bo trajala le do nedelje, 13. t. m. (fre)

Mladi umetniki skupine Prints so razstavljali v Vižovljah

Od 10. do 29. novembra je bila razstava grafike v Vižovljah, pri Sestlanu, v gostilni »XX. stoletje«. Predstavili so izdelke obiskovalcev tečajev bakroreza in lesoreza zadnjih dveh let. Mauro Tonet je bil odgovoren za tečaj bakroreza, Franko Vecchiet in Serse Roma pa za tečaj lesoreza.

Mladi umetniki so predstavili svoja dela v svojevrstnem okolju, kot so svojevrstni oni sami. V gostilni »XX. stoletje« je posebno umetniško vzdušje: tu so predmeti, ki so največkrat presenetljivi, kot velik umetni dorski steber, padalo, ki krasi strop manjše sobe, stene, ki so okrašene s posnetki egipčanskih fresk. Tu se ljubitelji umetnosti sestajajo, sproščeno pogovarjajo, poslušajo jazz glasbo in vse kaže, da so našli svoj prostor. Takih prostorov res pogrešamo tudi v samem mestu.

Pred poldrugim mesecem je ta mlada skupina umetnikov prvič razstavljala v Prosvetnem domu na Opčinah. Uspešno so se predstavili, zato so odločili, da bodo take pobude večkrat ponovili.

Cilj novoustanovljene skupine je bil že od vsega začetka, da bodo odprti vsem novostim. Imenujejo se Prints in pred nedavnim so uradno postali kulturno umetniško združenje. Določili so, da se bo njihovo kulturno obzorje razširilo s tem, da bodo poleg lastnih izdelkov razstavljali izdelke drugih umetnikov in da bodo navezali stike s tujino, prodajali bodo lastne umetniške izdelke in prirejali tečaje grafike,

kiparstva in pripravljali vodene obiske po tržaških galerijah.

Delavnica skupine je bila do pred nedavnim le v Nabrežini, sredi vasi, v prenovljenih prostorih hleva stare kraške hiše. Danes pa skupina odpira nov, lažje dosegljiv sedež v Trstu.

Dobro zastavljeno kulturno umetniško združenje Prints je v kratkem obdobju svojega obstoja doseglo že dober odmev izven Trsta, celo iz Padove se želijo priključiti krožku, češ da pri njih in niti v Benetkah ne obstaja skupina, ki bi bila podobna po načinu delovanja in v izvirnosti idej.

Društvo šteje danes že dvajset članov. Ti izhajajo iz najrazličnejših šol in najrazličnejših poklicev: od arhitekta do profesorja, od študenta do umetnika. Združujejo pa jih iznajdljivost, aktivnost in dobra volja.

Prav z dobro voljo so nekateri člani skupine Prints v decembru '86 ustanovili zadrugo »Živi kamen«, ki ima veliko zaslug pri ponovnem umetniškem izdelovanju nabrežinskega kamna, elementa, ki v svetu hitrih sprememb in »pozabe« zadobi še večji pomen trajnosti.

Kamnosestvo je stara, stoletna, nabrežinska obrt, ki je v zadnjih desetletjih izgubila svoj umetniški pomen. V zadnjih desetletjih se je namreč predelovanje kamna omejilo na izdelovanje plošč za gradbeništvo in okrasne elemente grobov.

Preko nove združne organizacije pa se hoče prebuditi zanimanje za klesarstvo. Predvsem bi izdelovali razne

kulturni možakarji, ki jih na Slovenkem pač ne manjka.

In vendar je realnost drugačna, čeprav se je treba za vsak kosček njene drugačnosti boriti. Knjiga Lekcija teme prinaša izbrane članke in razprave iz svežega, najsodobnejšega teoretskega dogajanja v razpravah o filmu. Avtorji prihajajo iz francoskega prostora: Roland Barthes s svojim posebnim, čustveno osebno obarvanim, a hkrati refleksivnim slogom pisanja, Jacques Aumont s prispevkom o gledališču, to je o točki, od koder sliko ali film gledamo in ki je dediščina renesanse quattrocenta, pa J. L. Comolli, Noël Burch, sodelavci redakcije znane pariške revije Cahiers du cinéma, pa znana imena kot Pascal Bonitzer, Michel Chion s teorijo o glasu ter zanimiv prispevek semiolega Christiana Metz.

Najbrž je odveč pripominjati, da filmska teorija ni zanimiva samo za tiste, ki se s filmom strokovno ukvarjajo. Prej velja ravno nasprotno, zanimiva je v prvi vrsti za tiste, ki filme gledajo, to pa smo skoraj vsi. Prav film je bil namreč tista oblika umetnosti, ki je zaradi svoje relativne novosti lažje absorbiral in bil dovzeten za novosti in prave epistemološke prevrate na teoretski sceni sodobne humanistike. Zato ne preseneča, da se tudi avtorji v pričujočem zborniku lotevajo analize filma s stališč in konceptov lingvistične, semiologije, lacanovske psihoanalize, informacijskih teorij itd. Takšno navezovanje kljub skrbem raznih estotov ni v ničemer prizadelo umetniškosti filma. Prej velja nasprotno. Šele tako zastavljena analiza je razrešila nekatera dvoumja glede same umetniškosti umetnine in se izkazala za produktivno in zanimivo pri teoriji subjekta.

Gre preprosto za to, kaj vidimo, ko buljimo v platno, ko se identificiramo s pogledom kamere (to je nujno za užitek pri gledanju), česar pri takem gledanju ne vidimo, kako je z glasom, ki ni ne zunaj ne znotraj filma, kakšna je struktura verovanja v realnost kadrov, ki so v resnici le igre odsevov itd. Če je mogoče še vedno slišati pripombe, da nam je svet antičnih mitov in grških tragedij dokončno tuj in nerazumljiv, je nemara delček resnice tudi v tem, da je naš pogled in nasploh celotna struktura realnosti veliko bolj »filmska« kot si morda mislimo. To dokazuje tudi sicer srčna metafora, ko nekemu, ki se mu je malce zmešalo, rečemo, da se mu je strgal film. To na lep način dokazuje, kako močno je že naša eksistenca tehnično posredovana. Knjiga, čeprav gre za zbornik, ni nikakršen pregled, ali sin-teza, ali celo zgoščeni prikaz filmske teorije. Ker gre za kar se da sveža, sodobna razpravljanja, je to - recimo »le« kosček samega dogajanja, v svoji še povsem odprti in heterogeni zastavitvi. Pravzaprav res nič posebnega, gre le za izsek nekega dogajanja. Le da je takih »lejev« pri nas bore malo.

IGOR ŠKAMPERLE

KRISTJANA BAVDAŽ

Berite

»Novi Matajur«

Nogomet: povratna srečanja osmine finala pokala UEFA Inter mnogo tvega v Barceloni

Veronin napadalec Elkjaer

BARCELONA, BUKAREŠTA — Povratne tekme osmine finala pokala UEFA bodo prav gotovo zanimive, pa čeprav so na videz nekatera dvojna srečanja že odločena, saj ena od ekip vodi z lepim številom golov. Milanski Inter je že nekaj dni v Barceloni, kjer bo drevi igral proti ne odlični domači ekipi Espanol, ki pa se trenutno izkazuje za neprekosljivo oviro italijanskih ekip. V šestnajstini finala so namreč že mitični vratar Kameruna N'Kono in tovariši nepričakovano izločili milijardni Milan, sedaj pa so na dobri poti, da storijo isto tudi z Interjem. V prvi tekmi sta ekipi igrali neodločeno 1:1, kar pomeni, da lahko Španci

igrajo na neodločen izid brez zadetkov, pa so že kvalificirani. Takoj je treba poudariti, da se ekipa Espanola nahaja na spodnjem delu španske prvoligaške lestvice in da je, posebno v obrambi, vse prej kot nezadržna, vendar pa je vseeno favorit za prestop v četrtino finala pokala UEFA. Interjev trener Trapattoni ima nekaj težav s postavo (Piraccini ali Nobile?), predvsem pa se je včeraj na tiskovni konferenci razveljavila odvečna, rekli bi kar neumna polemika, ki jo je sprožil španski trener Javier Clemente.

Slednji je namreč izjavil, da so mu ob priliki prvega srečanja v Milanu prepovedali uporabo igrišča pri S. Siru in da so mu dali slabo mesto na tekmi Inter - Roma. Trapattoni je po nekajminutnem kreganju med italijanskimi in španskimi novinarji izjavil, da je povsem razumljivo, da se Španci niso mogli poslužiti Interjevega stadiona dan pred tekmo, ko ja je deževalo in bi s tem povsem uničili igrišče; kar se druge obtožbe tiče, pa je enostavno

IZIDI PRVIH TEKEM OSMINE FINALA		
● Borussia Dortmund - Bruges	3:0	
● INTER - Espanol Barcelona	1:1	
● Barcelona - Flamurtari	4:1	
● Honved - Panathinaikos	5:2	
● VERONA - Sportul	3:1	
● Feyernoord - Bayer Leverkusen	2:2	
● Vitoria Guimaraes - Vitkovice	2:0	
● Werder Bremen - Dinamo Tbilisi	2:1	

dodal, da je iz trte izvita. Kakorkoli že, Trapattoni je še dodal, da Inter seveda računa na napredovanje, vendar da pa spoštuje nasprotnike.

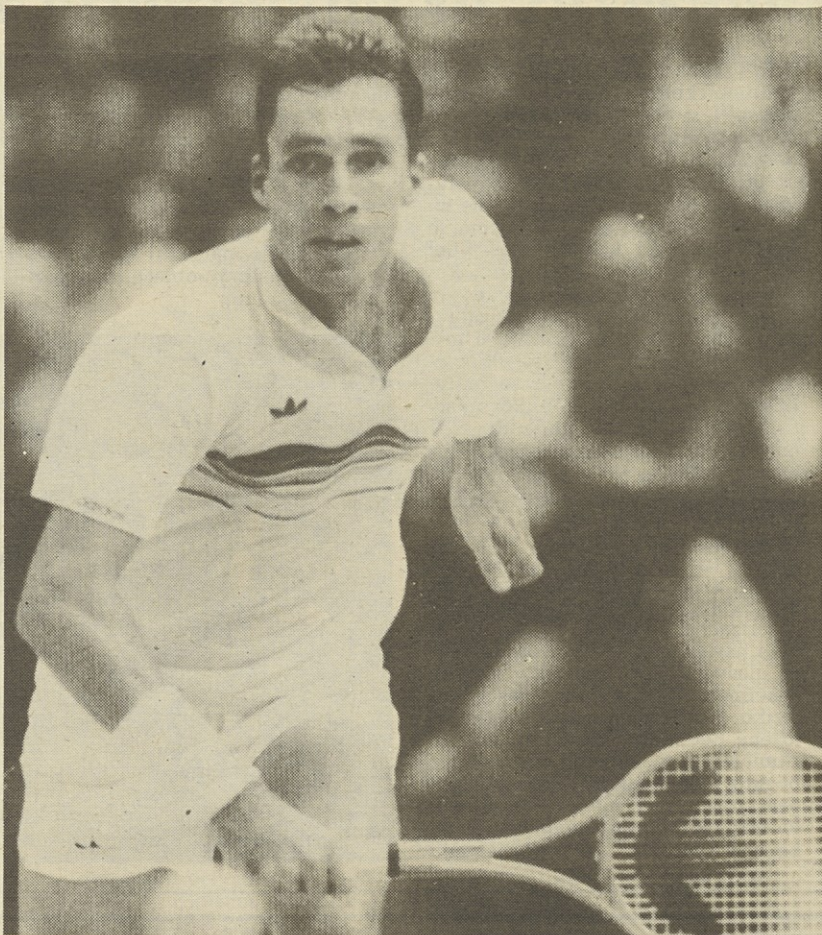
Verona pa bo danes ob nemogoči uri (ob 11.30!) v Bukarešti igrala proti domačinom Sportula, katere je že gladko premagala s 3:1. Elkjaer in tovariši napovedujejo, da bodo skušali že takoj na začetku zabiti gol ter se tako kvalificirati, čeprav se seveda dobro zavedajo, da je vse odvisno tudi od nasprotnikov... Vsekakor so Bagnolijski varovanci optimistično razpoloženi, pa kako bi lahko ne bili, ko pa vedo, da so jim vrata v četrtfinale pokala UEFA na stežaj odprta.

Tudi marsikatero druge povratne tekme osmine finala pokala UEFA bodo zanimive. Borussia iz Dortmunda je namreč proti Brugesu praktično kvalificirana, toda... Isto lahko trdimo za Barcelono proti Flamurtariju, zanimivo pa bo tudi, kako bo Panathinaikos, ki je v prejšnjem kolu izločil nič manj kot Juventus, nadoknadil kar tri gole proti sicer ne nepremagljivemu Honvedu.

Tako po TV

Srečanje Espanol Barcelona - Inter bo v neposrednem prenosu po Raiuno, s pričetkom ob 21.10, prenos iz Bukarešte za srečanje med Sportulom in Verono pa se bo pričel ob 13.30 po Raidue.

Lendl nezadržen

NEW YORK — Kot je bilo pričakovati, je Ivan Lendl, najboljši teniški igralec na svetu, brez slehernih težav osvojil tudi Masters, sklepní turnir osmih najuspešnejših udeležencev letošnjega cirkusa Nabisco Gran prix. V velikem finalu je s 6:2, 6:2, 6:3 v slabih dveh urah in pol igre premagal Šveda Matsa Wilanderja. To je bil že osmi zaporedni finale in peta Lendlava zmaga na Mastersu v dvorani Madison Square Garden, kar je absolutni rekord, saj je doslej štirikrat zmagal le še Nastase. Sedemindvajsetletni Čeh je svojega štiri leta mlajšega nasprotnika, ki se je tu v New Yorku prvič uvrstil v finale, dobesedno nadigral že z izredno močnimi in natančnimi servisi (80-odstotna realizacija prvih žog). V prvem nizu je nasprotniku iztrgal servis v prvi, četrti in sedmi igri, dosegel pa tudi osem asov na servisu. V drugem nizu je »break« dosegel v prvi in sedmi igri, v zadnjem nizu pa je po vodstvu 3:1 prvič in ediničrat izgubil igro, ko je razpotal s servisom. Na koncu se je izkazal tudi ob mreži.

Po dvoboju je Lendl priznal, da letos ni še nikoli igral tako dobro, kot proti Wilanderju, dejal pa je tudi, da je bilo petkovo srečanje z Beckerjem zanj mnogo težje.

Poraženec se je kmalu sprijaznil z neuspehom in je športno priznal absolutno premoh nasprotnika.

Lendl je doslej v karieri zaslužil več kot petnajst milijard lir.

Na sliki: Ivan Lendl med finalnim nastopom na Mastersu proti Švedu Wilanderju

Odbojka: moška A-1 liga Vse po predvidevanjih

BOLOGNA — V osmem kolu italijanske moške odbojkarske A-1 lige so dosegli sledeče izide: Burro Virgilio - Cutiba 3:0, Gonzaga - Maxicono 1:3, CAMST - Ciesse 3:1, Panini - Eurostile 3:2, Opel - Acquapozzillo 1:3, Giamo - Bistefani 0:3.

LESTVICA: Panini 16, CAMST in Maxicono 12, Ciesse in Acquapozzillo 10, Bistefani 8, Eurostile, Cutiba in Burro Virgilio 6, Giamo in Opel 4, Gonzaga 0 (Maxicono in Eurostile imata tekmo manj).

Nogomet: Udinese za Cecottija

VIDEM — Videmski drugoligaš Udinese je včeraj igral prijateljsko nogometno tekmo v dobrodelne namene proti videmski ekipi, ki je v sezoni 1982/83 nastopala v A ligi. Zmagali so trenutni drugoligaši z 2:0 z goloma Puscedduja in Lugnana. Izkupiček srečanja (35 milijonov) je šel družili mladega bivšega nogometaša Cecottija, ki je umrl 24. novembra zaradi tromboze, ki ga je zadela v Trevisu, ko je branil barve ekipe Pro Patrie. Za prvoligaše so med drugim nastopili Causio, Virdis, Miano, Mauro, Tesser in Galparoli.

Košarka: v četrtfinalnih tekmah v raznih evropskih pokalih Obe italijanski ekipi poraženi

POKAL POKALNIH PRVAKOV

SKUPINA A		
Polycell - IMT	94:92 (59:57)	
IMT: Krečković 29, J. Luković 12, Mladjan 29, Babić 2, Dj. Luković 6, Dragutinović 8, Milosavljević 6.		
Limoges - Bayer 04	93:86 (46:47)	
PRIHODNJE KOLO (16. in 17. 12.): Limoges - IMT, Bayer 04 - Polycell.		

SKUPINA B		
Juventus - Scavolini	106:95 (49:42)	
SCAVOLINI: Gracis 14, A. Petrović 28, Ballard 28, Costa, Magnifico 4, Zampolini 7, Vecchiato 4, Natali 10.		

Assubel - Hapoel	57:83 (28:32)
PRIHODNJE KOLO (8. 12.): Assubel - Scavolini, Hapoel - Juventus.	

KORAČEV POKAL

SKUPINA A		
Elitzur (Izr.) - Real Madrid (Šp.)	67:80 (33:37)	
Bolonski Dietor bo danes gostoval v Franciji, kjer se bo pomeril z Monacom.		

SKUPINA B		
Manchester - Snaidero	106:101 (62:42)	
SNAIDERO: Gentile 2, Oscar 51, Glucof 17, Generali 6, Donadoni 5, Es-		

posito 8, Dell'Agnello 10, Vitiello 2, Palmieri, Tufano.

Zagrebska Cibona bo danes gostila nevarni pariški Racing.

SKUPINA C

Paok - Crvena zvezda 88:93 (40:49)
CRVENA ZVEZDA: Dabić 14, Ilić 10, Prelević 7, Janković 11, Jovanović 7, Bogosavljev 19, Miličević 22, Trifunović 3.

DANES: Estudiantes (Šp.) - Asvel Villeurbanne (Fr.).

SKUPINA D

V Cantuju bo danes na sporedu italijansko-jugoslovanski derbi med favoritom skupine, Arexonsom in splitski Jugoplastiko. Ostala tekmeča, te-lavivski Hapoel in španski CAI, ne zgledata tako nevarna.

Jutri v pokalu prvakov

Težko za Tracer in Partizan

Jutri bodo v pokalu prvakov na sporedu sledeče tekme: Tracer Milan - Nashua Den Bosch, Partizan Beograd - Orthez, Macabi Tel Aviv - Aris Solun,

Saturn Köln - Barcelona. Iz sporeda je torej razvidno, da bo tako Milančanom kot Beogražčanom težko.

POKAL RONCHETTI

SKUPINA B		
Ibla - Iskra Delta Ježica	70:67	

SKUPINA D		
Unicar Cesena - Spartak	90:102 (37:50)	

Nogomet: smrt amaterskega nogometaša v Palermu

PALERMO — Po 48-urni agoniji je v Palermu umrl 24-letni amaterski nogometaš Vincenzo Del Castillo, ki se je huje poškodoval med nedeljsko tekmo proti ekipi Che Guevara. Po želji družinskih članov so njegove organe darovali palermski bolnici, kjer jih bodo čimprej presadili potrebnim.

Avtomobilizem: Alboreto pred sodniki

BRUSELJ — Italijanski avtomobilist formule ena Michele Alboreto se je včeraj zagovarjal pred belgijskimi sodniki, ker je 15. septembra 1985 pred veliko nagrado Belgije nehoti povozil snemalca krajevne televizije in ga huje poškodoval.

Odbojka: bežen pregled deželnih lig Borovcem usodni trije nizi

Približno četrtino prvenstvenih tekem imajo naši deželni odbojkarski ligasi že za sabo, zato je mogoče že prišel čas za prve obračune, čeprav nepopolne. Splošna ocena ni najbolj rožnata, vsaj glede na predprvenstvene obete nekaterih šesterk, a pravzaprav ne more biti slabša kot druga leta. Eni pač igrajo pod pričakovanji, drugi pa spet bolje, obojim se lahko do konca še povsem obrne. Bolj kot sodbe, so torej zdaj na vrsti kake ugotovitve.

Mogoče najbolj zanimiva zadeva tretjeligaše **Bora Cunja Avtoprevoz**, ki so zaradi treh nesrečnih petih nizov nekeje na sredini lestvice, lahko pa bi bili celo prvi. Vse tri dosedanje poraze so namreč utrpeli s 3:2. **Olympio** stalno pestijo poškodbe in razne odsotnosti, enajsto mesto pa vsekakor ne odgovarja realnim sposobnostim moštva, ki je eno od dveh zmag doseglo proti Rozzolu, nemu favoritu.

Doma nepremagljiva trdnjava, v gosteh krhki piščanček. Trditev velja za **Slogo Koimpex**, ki pa je s sobotno zmago na sredini lestvice dohitela **Agorest**. Mar hud poraz slednjega v Martignacu že pomeni, da se je začetno navdušenje goriske združene ekipe že poleglo? Upajamo, da ni tako.

Najbolj ugodno so doslej presenetili četrtoligaši **Sloge**. V zadnjih sezonah

so iz D lige že izpadli ali pa so se vanjo vrnili skozi stranska vrata. V praktično nespremenjeni zasedbi igrajo zdaj mnogo bolj uspešno in so od vseh naših šesterk pokazali največji napredek v rezultatih. Naš prapor **IMSA** je v bistvu mladinska ekipa, a igra v tem prvenstvu kar uspešno, seveda pa bo boj za obstanek zelo trd. Isto velja tudi za **Sočo Sobema**, edino našo ekipo, ki je še brez zmage.

Odbojkaricam **Sokola Indules** je doslej spodletelo le v dolinskem derbiju, a takih spodrsrljajev si ne smejo več privoščiti, saj je v boju za napredovanje več resnih kandidatov. **Kontovel Electronic Shop** in **Breg Agrar** imata enako število točk, a Kontovelke so doslej dokaj razočarale, Brežanke pa se počasi, toda vztrajno dvigajo iz povprečja.

Na sliki: s tekme borovcev

V prvem kolu raznih namiznoteniških prvenstev Dokaj uspešen začetek ekip Krasa Globtrade

ŽENSKA A LIGA

Po pričakovanjih se je Kras Globtrade vrnil z gostovanja v Bocnu s prvo zmago in tako na najboljši način začel letošnje prvenstvo A lige. Ekipa Recoara ne sodi med favorite v skupini osmih ekip, čeprav zanjo letos igra tržaška prvokategornica Donda, ki jo šola tehnično središče v Fiuggiju. Po postavitvi postav se je Branka Batinić za uvod srečala prav z njo in jo gladko odpravila 21:13 in 21:12. Sedmakova prav tako ni imela težav z veteraniko Santifallerjevo, ki ni spremenila svoje statične igre (15:21, 16:21). Pri stanju 2:0 za Kras Globtrade je kapetanka naše ekipe Sonja Milič gladko premagala še tretjo igralko Fassoltovo, ki je iz iste jakostne skupine kot Miličeva. Nekoliko bolj napeto je bilo le pri igri dvojic Donda, Santifaller - Batinić, Ukmar. Ukmarjeva še nima dovolj izkušenj, saj je predlaskim le bežno spoznala A ligo, vendar je v nekaterih trenutkih znala dobro odigrati in zmaga (1:2) je bila tu. Pred srečanjem z Barcelono s Sicilije v drugem kolu Kras Globtrade že razmišlja o prijateljskem srečanju z ljubljansko Olimpijo ali Ilirijo.

Izidi 1. kola: Maratea - Quattro Mori (CA) 1:4; Recoaro (BZ) - Kras Globtrade 0:4; Comit (MI) - Surgelati Arena (VR) 0:4; Barcellona (MI) - Coccaglio (BS) 2:4.

Lestvica: Kras Globtrade, Surgelati, Quattro Mori, Coccaglio 2 točki, Barcellona, Maratea, Comit, Recoaro brez točk.

ŽENSKA B LIGA

Čeprav bi tekmo deklet med Krasom A in B lahko šteli za dober trening med klubskimi soigralkami, so

T. Ukmar - uspešna v igri dvojic

mladinke druge ekipe B lige vzele tekmo zares. Ekipa B (Katja Čok, Elena Colja, Martina Ravbar) se je odločno borila proti ekipi A (Nataša Škerk, Alenka Obad, Tanja Ravbar) (1:5). Spektakularen je bil dvoboj med sestrama Ravbar, ko je mlajša Martina premagala starejšo Tanjo in tako priborila točko B ekipi, Elena Colja pa je vzele sed izkušeni Škrkovi. Tudi ostale so zaigrale sproščeno in potrdile pravilnost napora vodstva kluba, da jih federacija vključi kot dodatno ekipo v tekmovanju B lige.

Izidi 1. kola: Lana Tischtennis (BZ) - Auer Ora (BZ) 2:5; Kras Globtrade B - Kras Globtrade A 1:5; Fincantieri (TS) - Azzurra (GO) 5:3; Carneid (BZ) - Recoaro (BZ) 4:5.

Lestvica: Kras Globtrade A, Auer Ora, Fincantieri TS, Recoaro 2 točki, Carneid, Azzurra, Lana Tischtennis, Kras Globtrade B brez točk.

MOŠKA C LIGA

V zgonski telovadnici je moška ekipa C lige v postavi Edi Bole, Igor Milič, Matjaž Šerčer premagala ekipo Edera iz Pordenona s 5:3. Prisostvovali smo zanimivi, napeti in tudi požrtvovalni igri. Pri rezultatu 2:0 je Šerčer s 30:28, 28:26 premagal Agorinisa, igralca tretje kategorije na državni lestvici. Solidno sta opravila svojo nalogo tudi Bole in Milič, ki je nadomestil odsotnega B. Stocco.

Izidi 1. kola: Kras Globtrade - Edera (TN) 5:3; Mezzolombardo (TN) - Alto Adige (BZ) 3:5; Fincantieri TS - Cassa Rurale (TN) 5:4; Lana Tischtennis (BZ) - Italcantieri Tržič 4:5.

Lestvica: Kras Globtrade, Alto Adige, Fincantieri in Italcantieri 2, Cassa Rurale, Lana, Edera in Mezzolombardo 0.

MOŠKA D-1 LIGA

Manj uspešen je bil krstni nastop druge moške postave, saj je v soboto klonila pred nevarnim CMM iz Trsta (5:1). Ekipa Krasa v sestavi Robert Milič, Igor Colja in Igor Milič je naletela na neugodno igro nasprotnikov (Florama, Baccillo, Salerno). Prvi je čisti obrambni igralec, Baccillo pa je v zadnjem času dosegel odlične rezultate na deželnih turnirjih. Le mlademu levičarju Igorju Miliču je z odlično igro uspešno premagati tretjega igralca CMM Salerna in priigrati točko za svojo ekipo. (JJ)

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo prva seja novoizvoljenega glavnega odbora v četrtek, 10. t. m., ob 20. uri v Ul. sv. Franciška 20.

Našemu trenerju Massimu Ilesu in ženi Suzi je privekala na svet

MARTINA

Čestita jima
Odbojkarsko društvo Bor

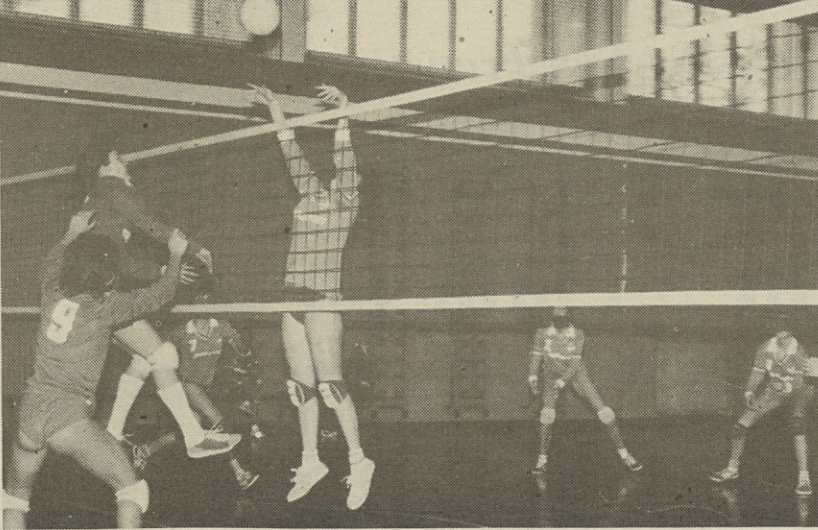
naše šesterke v mladinskih prvenstvih

Borovkam razburljiv derbi under 16

UNDER 18 MOŠKI

SLOGA - ROZZOL 3:1
(15:10, 17:15, 10:15, 15:11)
SLOGA: Čač, Daneu, Kralj, Križman, Malalan, Marc, Maver, Mesar, Renčelj, Matej in Tomaž Susič.
V zadnjem prvenstvenem kolu so se slogaši maščevali Rozzolu, ki jih je ne-pričakovano premagal v prvem delu prvenstva. Sloginci mladinci so še kar zadovoljivo odigrali svoje zadnje srečanje, s to zmago pa so tudi osvojili končno tretje mesto. (Inka)

BOR - CUS 3:0
(4:15, 10:15, 4:15)
BOR: Marega, Jercog, Švab, Starc, Blasi, Biber, Lippolis, Siviz, Strajn, Kocman.
CUS je sklenil prvenstvo nepremagan. Borovci so zgrešili veliko število servisov, pa tudi več sprejemov, zato niso mogli resno ogroziti boljšega nasprotnika.

UNDER 18 ŽENSKE

BOR FRIULEXPORT - VIRTUS 0:3
(10:15, 6:15, 7:15)
BOR FRIULEXPORT: Knez, Superina, Bandi, Del Piero, Milanič, Pahor, Viler, Bandelj.
Bor Friulexport je nastopil z improvizirano postavo. Zaradi velike neugiranosti povprečnemu nasprotniku ni mogel nuditi boljšega odpora.

UNDER 16 ŽENSKE

SKUPINA A
SLOGA KOIMPEX - BOR FRIULEXPORT 2:3
(15:17, 10:15, 15:10, 16:14, 19:21)
SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Zitter, Ciufer, Fabrizzi, Foschini, Gregori, Kocman, Lupinc, Marucelli, Rebula, Sardo, Škerk.
BOR FRIULEXPORT: Vitez, Sancin, Vidali, Brazzani, Grbec, Fučka, Visintin, Gulič.
Koledar je določil, da se že v prvem kolu srečata ekipi, ki sta verjetno najmočnejši v tej skupini. Tekma je bila res lepa, tehnično in taktično pa na

UNDER 16 ŽENSKE

SKUPINA B
SLOGA B SKLAD MITJA ČUK - PREVENIRE 3:0
(15:5, 15:0, 15:8)
SLOGA B SKLAD MITJA ČUK: Čebulec, Drasič, Fabi, Grgič, Dunja in Sava Jogan, Pieri, Purič, Repinc, Stopar, Škerk.

DLFAC - BREG 0:3
(5:15, 11:15, 3:15)
BREG: Glavina, T. in N. Canziani, T. in E. Žerjal, Gaburro, Rossetti, Pertot, Sancin, Kral, Giorgi.
Zmaga Brežank ni bila v dvomu niti v drugem nizu, ki je bil nekoliko bolj izenačen. Razlika v kakovosti med ekipama je bila namreč več kot očitna.

V prvem kolu so slogašice naletele na nasprotnika, ki jim je bil tako taktično kot tehnično nedorasel. Kljub temu se naše igralkice niso podredile igri nasprotnic in pokazale celo serijo lepo izpeljanih akcij. Ob tekmah sami naj dodamo, da se je odbor SZ Sloga odločil, da poimenuje to svojo mlado in perspektivno ekipo z imenom Sklad Mitja Čuk. Tako bo tudi v tej sezoni naše športno društvo poneslo v javnost ime slovenskega sklada, ki skrbi in pomaga prizadetim otrokom. Ekipa Sloge B bo predvidoma nosila ime sklada v prihodnjih štirih sezonah, torej vse dokler bo nastopala v mladinski konkurenci. (Inka)

naši košarkarji v mladinskih ligah

Naraščajniki: Breg zlahka

SOKOL - BREG 55:111 (25:54)
SOKOL: Legiša, Gabrovec 2, Gruden 22 (2:2), S. Pertot 19 (5:9), Mi. Pertot 2 (0:4), Ma. Pertot (0:2), Gerli, A. Pertot 8 (2:2), Hmeljak, Argiolas 2.
BREG: Punis (0:2), Corbatti (0:2), Virno 10, Mocer, Rosso, M. Gombač 28 (7:13), R. Gombač 36 (3:4), Kralj 1 (1:2), Škabar 4, Bandi 26 (2:3).
ON: Sokol 21, Breg 19. PM: Sokol 9:19, Breg 13:26. TRI TOČKE: M. Gombač 1. Derbi 7. kola so dobili Brežani, ki so nadigrali sokolovce. Ti so se jim uspešno upirali le v prvih petih minutah igre, potem pa so nerazumljivo popustili, igrali nepovezano, neborbeno in poraz je bil na dlani. Brežani so priložnost izkoristili in polnili nasprotnikov koš. Sicer je bila tudi višinska premoč na strani Brežanov. Pri sokolovcih je celotna ekipa igrala slabo, pri Brežanih pa so izstopali Mitja in Ravel Gombač ter Vitjan Bandi.
(Andrej Pertot)

RICREATORI - KONTOVEL KRONOS 61:74 (30:41)
KONTOVEL KRONOS: Ivo Emili 2, Paolo Kralj 13, Rebula 24, Gregori 10, Gulič 15, Budin 2, Pečar 8.
Tudi tokrat so igralci Kontovela prikazali povprečno igro, kar pa je bilo dovolj za peto zaporedno zmago. Do 15. minute sta se moštvima menjavali v vodstvu. Pet minut na koncu prvega polčasa pa je bilo dovolj, da so Kontovelci z delnim izidom 17:2 zanesljivo dobili prvi polčas. Boljši del igre je bila tokrat obramba, kjer sta se še posebej izkazala Jan Gregori in Paolo Kralj, povprečnemu napadu je dobro dirigiral Ivo Emili, največ košev pa sta prispevala Rebula in Gulič.
(Igor Meden)

KONTOVEL KRONOS - ŠABA 81:74 (45:33)
KONTOVEL KRONOS: Budin 2, Emili 1, Kralj 9, Briščik 6, Rebula 34, Gregori 2, Gulič 20, Pečar 7.
V ne preveč toplem prazničnem vremenu so igralci Kontovela poskrbeli, da je bila temperatura v telovadnici zelo visoka že od vsega začetka srečanja. Zaradi nekaterih nerazumljivih

vih odločitev domačih igralcev je bil rezultat vseskozi nezanesljiv. Čeprav so Kontovelci večji del srečanja vodili s 16 točkami, so borbeni nasprotniki vseskozi lovili domačine, tako da so se morali domači igralci na koncu srečanja pošteno potruditi za nove točke. V napadu sta se tudi tokrat izkazala Rebula in Gulič. (Meden Igor)

DRŽAVNI KADETI

BOR ADRIAIMPEX - CASTOR PORDENON 84:85 (34:41)
BOR ADRIAIMPEX: Arena 18, Oberdan 4 (2:2), Cupin 2 (2:2), Krasna 12, Škerk 22 (2:4), Race, G. Bajc 2, Azman, I. Bajc 16 (4:4), Smotlak 8.
Borovci so po povprečni igri skozi celo tekmo nerodno izgubili s solidnim Castorjem. Naši so trideset minut igrali katastrofalno v obrambi in brez glave v napadu, tako da so zaostajali kar za 14 točk (53:67 v 11' drugega polčasa). Nato so se naši zdramili in z agresivnim pressingom nadoknadili zaostanek in minuto pred koncem povedli. Plavi so imeli celo možnost, da bi zaključili tekmo v svojo korist, nasprotnik pa je zadel odločen koš. Dve sekundi pred koncem met naših ni hotel čez obroč. (Luka Furlan)

BOR ADRIAIMPEX - SOTECO 102:76 (51:35)
BOR ADRIAIMPEX: Arena 20 (1:3), Oberdan 10, Cupin 2 (2:4), Krasna 6 (2:2), Škerk 19 (7:7), Race 3 (1:2), G. Bajc 5 (1:2), I. Bajc 19, Azman 13 (3:4), Smotlak 5 (1:1).
TRI TOČKE: I. Bajc 3, Arena 1.
V zaostali tekmi so borovci zasluženo slavili zmago. Plavi so sicer po sedmih minutah zaostajali za osem točk, nato pa so s pressingom nadoknadili zaostanek in v končnici prvega polčasa visoko povedli. V drugem delu tekme so naši obdržali prednost in jo zelo povečali. Tokrat pohvalo zaslužijo vsi igralci. (Luka Furlan)

LESTVICA: Fantoni 12, Don Bosco 10, Stefanel, Segafredo in Castor PN 8, Airone 6, Bor Adriaimepx 4, Soteco in Saba 2, Jadran Farco in Tecno-luce 0.

naša nogometna moštva v mladinskih ligah - naša nogometna moštva v mladinskih ligah

Moštvo začetnikov Brega

UNDER 18

BREG - S. MARCO 2:0 (1:0)
STRELEC: M. Tamaro, De Franceschi.
BREG: Giorio, P. Tamaro, Pitacco, Sancin, Diminich, Kerstich, M. Tamaro, Slavce, Giuresi, Turco, De Franceschi, Salvi, Bevk, Bandi.
Po dolgem premoru so Brežani ponovno zmagali. Imeli so stalno pobudo v svojih rokah. Prvi polčas se je takoj pričel v znamenju Brega, ki je z nevarnimi akcijami ogrožal nasprotnikova vrata, a je le proti koncu polčasa utegnil doseči prvi zadetek. V drugem polčasu so Brežani skušali igrati predvsem v protinapadu, ker je S. Marco skušal nadoknaditi zaostanek, čeprav je igral v desetih zaradi izključitve enega igralca. Toda Brežani so se dobro branili in tudi podvojili prav ob koncu tekme. Tokrat zasluži pohvalo vsa ekipa zaradi poštvalnosti. (E.B.)

EDILE ADRIATICA - VESNA 2:1 (1:0)
STRELEC ZA VESNO: Šuc.
VESNA: Saverino, Sulčić (v 20' Štefančič), Babič, Švab, Vlah, Kuzma, M. Sedmak, Šuc, D. Sedmak, Kavalič, Škabar.
Tako je tekmo komentiral srednji napadalec Vesne Diego Sedmak: »Obe ekipi sta predvajali lep in privlačen nogomet. V vodstvo so prvi prešli domačini, pri čemer je bila kriva predvsem naša obramba, ki ni bila dovolj pazljiva. Vesna se je nato lepo odzvala in v uvodnih minutah drugega polčasa je Šucu, ki je bil eden najboljših na igrišču, uspelo vzpostaviti ravnovesje. Tokrat pa nam je stal nasproti zelo kakovosten nasprotnik, ki se ni hotel zadovoljiti z remijem in to je dokazovalo dejstvo, da je bila naša obramba večkrat v težavah. Tudi mi nismo stali križem rok, toda lažjo premoč so vselej konkretizirali domačini in tudi dosegli zmagoviti zadetek. Poudariti moram, da je bila tekma res na višini, zato pa imajo zaslugu prav vsi igralci. V kriškem taboru pa sta nedvomno iz-

stopala Šuc in pa Škabar, ki je tokrat uspešno zaigral v neobičajni vlogi branilca. (A. Kostnapfel)

LESTVICA: Edile Adriatica 16, S.Luigi V.Busa 14, CGS 12, S. Sergio in Muggesana 11, Opicina 10, supercaffè 9, Costalunga, Chiarbola in S. Andrea 8, Vesna 7, Montebello, Breg, S.Vito 6, S.marco Sist. in Fortitudo 4.

NAJMLAJŠI PRVENSTVO CSI

ZARJA ADRIAIMPEX — OLIMPIA 0:5
ZARJA ADRIAIMPEX: Plesam, Setini, Kralj, Urdih, Balbi, Glavina, Ražem.
Proti močnemu moštvu Olimpie je Zarja doživela visok poraz, ki bi lahko bil še izdatnejši, če bi ne vratar Plesam posredoval v velikem slogu. Naši so se slabo upirali razigranim nasprotnikom, ki so neprestano napadali in večkrat nevarno streljali proti Zarjinim vratom. Mnogo strelav je bazovski vratar ubranil, pet pa jih je na žalost vseeno končalo v bazovski mreži. (M.Ž.)

ZAČETNIKI

CGS — ZARJA ADRIAIMPEX 3:1
STRELEC: Vremec
ZARJA ADRIAIMPEX: Poropat, Kralj, Grgič, Umek, Pusini, Tence, Jurinčič, Granzotto, Ražem, Vremec, Posega.
Zarja je igrala proti ekipi CGS zelo slabo v prvem polčasu. Njena igra je bila zelo počasna in je zato ustrezala hitrim nasprotnikovim napadalcem, ki so že iz samega začetka nekajkrat zelo resno zaposlili vratarja Poropata. Zaradi nekaterih grobih napak obrambe je CGS zaključil prvi polčas kar s tremi goli prednosti. V drugem polčasu so zarjani zaigrali mnogo bolje, bili celo boljši od nasprotnika in z Vremcem znižali tudi razliko v golih. (M.Ž.)

FORTITUDO - PRIMORJE 1:1 (1:1)
STRELEC ZA PRIMORJE: Širca
PRIMORJE: Sandri (Ciacchi), Rebula, Purič, Doljak, Gherbassi, Guštin, Nadlišek, Emili (Počkaj), Sardoč (Husu), Trampuž, Širca.
Po enakovredni igri sta ekipi izenačili. Prosečani tokrat niso igrali dobro kot v prejšnjih tekmah. Obramba je bila še kar dobra, medtem ko so naši bili na sredini igrišča in v napadu manj gotovi in točni. S prvim strelom

v vrata so domačini prešli prvi v vodstvo, nakar so »rdečermeni« izenačili z lepim strelom Širce po podaji Trampuža. Do konca polčasa so bili gostje bolj aktivni, vendar niso uspeli spet realizirati. V drugem polčasu so domačini igrali bolje, gostje pa so v glavnem izkoristili akcije s protinapadom.

LESTVICA: S. Giovanni 22, Soncini A 17, Chiarbola 16, Ponziana 14, Primorje 13, CGS in Vivai busa B 12, Giarizzole 11, Zarja 8, Muggesana 7, Opicina 6, Fortitudo in Breg 5, Esperia in Campanelle 2.

CICIBANI

SKUPINA B

DON BOSCO - BREG 11:0 (4:0)
BREG: Jercog, Bandi, Lavriha, Sancin, D. Šik, I. Šik, Argenti, Živec.
V soboto so mladi Brežani visoko izgubili, treba pa je povedati, da je bilo igrišče zelo blatno, in to se je pri neizkušenih Brežanih še posebno poznalo. Naj povemo še, da je Breg stopil na igrišče v okrnjeni postavi zaradi prireditve ob Miklavževanju. (E.B.)

LESTVICA: Fulgor A in S.Giovanni 18, Soncini B in Domio 13, Don Bosco in S. Sergio 9, Chiarbola 8, Muggesana, CGS B, Breg, S.Andrea B 3.

S. ANDREA - PRIMORJE 2:1 (0:1)
PRIMORJE: Švara, Lovrečič (Braini), Princival, Carli, Emili, Širca, Kuk.
Čeprav ni v našoi navadi pisati o sodniku, pa se torak tega ne moremo izogniti. Veliko je namreč zgrešil, in to gotovo ne v korist naših. Kljub temu igra je bila dopadljiva. V prvem polčasu so naši imeli pobudo in povedli s Širco. V nadaljevanju so nasprotniki zasluženo izenačili. Ko je kazalo, da je tekme konec, je napadalec gostiteljev izvedel strel, žoga se je od blizu od vratnice, sodnik pa je neverjetno priznal zadetek.

LESTVICA: Campanelle 19, CGS A 14, Primorje in S.Andrea A 13, Zarja 12, Vivai Busa B 8, Esperia in Opicina 7, Altura 6, Costalunga 1.

MLAJŠI CICIBANI

LESTVICA: Fani Olimpia 20, Vivai Busa 16, Soncini 15, Portuale 14, Ponziana A 13, Giarizzole 12, Ponziana B 8, S.Andrea 7, Zarja 6, Esperia 4, Fortitudo 3, Zaule Rab. 0.

VČERAJŠNJI TEKMI

NAJMLAJŠI

BREG BEST - ESPERIA 4:0 (2:0)
STRELCI ZA BREG: Bandi 2, Laurica, Renčelj.
BREG B: Gillifanò, Kalc, Strain, Laurica, Švab, Renčelj, Bandi, Maver, Verše, Ferluga, Poretti (d.p. Kariš in Bajec).
V dežju in blatu so Brežani igrali še kar dobro, vendar so si zapravili mnogo priložnosti za gol. Skozi vso tekmo so naši napadali. Igralci Esperie pa so le nekajkrat prekočali sredino igrišča, a so jih Bregovci branili brez težav ustavili. V prvem polčasu bi lahko Brežani vodili vsaj s 4:0, a so spravili v nasprotnikovo mrežo le dva zadetka. V drugem polčasu so Brežani podvojili in s tem odpravili skromno Esperio. Pohvalo si zaslužijo Bandi. (L. Švab)

ZAČETNIKI

CORMONESE - JUVENTINA 2:1 (1:1)
STRELEC ZA JUVENTINO: Peter Gergolet.
JUVENTINA: Florenin, Devetak, Zanier (Menis), D.Ferfolja, Al.Florenin, Češut, P.Gergolet, Pahor, Zampar, D.Gergolet, A.Ferfolja, Ambrozi.
Po petih zaporednih zmagah so začetniki združene postave Juventine izgubili v Krminu. Resnici na ljubo, Ferfoljevi varovanci poraza si niso zaslužili, celo izenačenje bi bilo preskromna nagrada za prikazano igro. Na žalost je sreča tokrat obrnila hrbet našim fantom, ki so zapravili številne priložnosti za zadetek, še posebno v drugem polčasu.
Srečanje z drugouvrščenim Cormonesejem se je dobro pričel za Juventino, ki je že v uvodnih minutah prešla v vodstvo s Petrom Gergoletom. Ob polovici polčasa pa so domačini, po nerodnosti obrambe, remizirali, zmagoviti zadetek pa so dosegli po edini napadalni akciji, ki so jo ustvarili v drugem polčasu.

Moštvo začetnikov Zarje Adriaimepx

M. Prinčič

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

9. decembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Med poletom iz Los Angelesa v San Francisco

Zaradi streljanja na krovu strmoglavilo letalo z 38 potniki in 5 člani posadke

HARMONY (ZDA) — V bližini mesteca Harmony, 280 kilometrov od Los Angelesa, v ameriški državi Kaliforniji, je v ponedeljek popoldne okoli 16.30 po krajevnem času strmoglavilo potniško letalo s 43 osebami na krovu. Nesreče, po dosedanjih podatkih, ni preživel nihče. Šlo je za štirimotorno letalo BA 146 družbe Pacific Southwest Airlines, ki je letelo iz Los Angelesa v San Francisco. DruCELL Anderson, glasnik ameriškega odbora za varnost letenja, je izjavila, da je posadka tik pred nesrečo sporočila, da je prišlo do streljanja v repu letala.

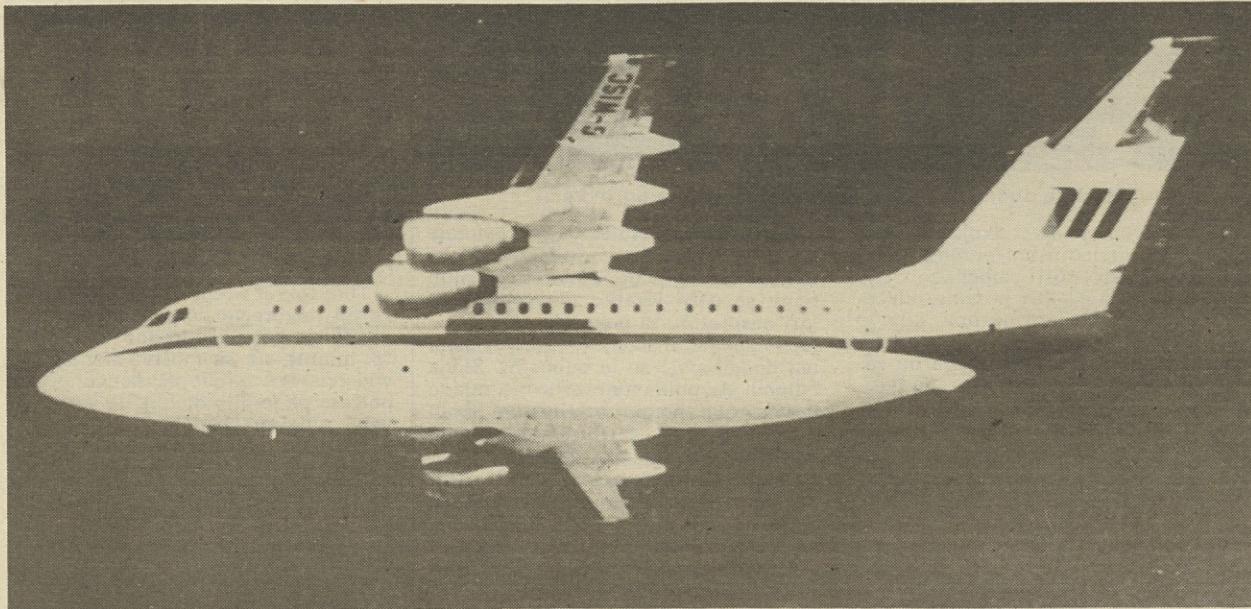
Okoliščin nesreče vsekakor še niso pojasnili. Včeraj so preiskovalci ves dan iskali razbitine letala, ki so se raztresle na štiri hektare veliko območje, vendar zaenkrat niso našli ničesar, kar bi lahko potrjevalo vesti o streljanju na krovu. Vsekakor očividci potrjujejo, da je letalo nenadoma strmoglavilo: dve drugi letali sta namreč leteli v bližini in pilota sta potrdila, da je bila sprememba smeri nenadna in da se je torej nekaj izrednega pripetilo na krovu. Potrdila sta tudi, da je pilot tik pred nesrečo dejal, da je prišlo do streljanja na krovu. Agenti FBI, ki vodijo preiskavo, so tudi zaslišali nekega očividca, ki je videl strmoglaviti letalo: dejal je, da na krovu ni bilo opaziti plamenov ali dima. Po drugi strani pa je glasnik letalske družbe dejal, da je skoraj neverjetno, da bi kdo kljub strogim varnostnim ukrepom na letališčih lahko prinesel orožje v letalo.

Ameriška televizijska mreža ABC pa je sinoči objavila o tej nesreči dolgo reportažo, ki v bistvu potrjuje verzijo o streljanju na krovu. Po trditvah televizijskega poročevalca se je na letalo vkrcal bivši uslužbenec letalske družbe David Burke, katerega so prejšnji mesec odpustili iz službe zaradi poverbe. ker je razpolagal z letališkimi razpoznavnimi izkaznicami se je verjetno s pištolo v žepu izognil kontroli na letališču in med poletom je streljal proti svojemu bivšemu šefu Rayu Thomsonu, ki je letel z istim letalom. Ob sta bila na seznamu potnikov. Burke je baje pred vzletom pustil sporočilo, v katerem je napovedal svoj poskus. Zaenkrat FBI ni hotela ne zanikati ne potrditi vsebine te televizijske reportaže.

Nesreče, kot rečeno, ni preživel nihče. Na krovu je bilo 38 potnikov in 5 članov posadke. Med potniki je bil tudi predsednik ameriške petrolejske družbe Chevron, 53-letni James Sylala.

Družba Pacific Southwest Airlines se poslužuje letal british aerospace 146 od leta 1984. Gre za solidna potniška letala britanske izdelave s sto sedeži; letalo, ki je strmoglavilo v ponedeljek, je bilo na tehničnem pregledu prejšnji teden.

Na sliki (telefon AP) letalo tipa BA 146.

Decembrsko plačo nam bodo močno oklestili leto 1988 pa se bo začelo s podražitvami

RIM — Da bo decembrska plačna kuverta tanjša, že itak vemo, saj si bo davkarja obdržala toliko našega denarja, kolikor znaša razlika med odtegljaji, ki nam jih je delodajalec dejansko zaračunal, in tistimi, ki nam bi jih moral. Šele včeraj pa smo zvedeli, da nas čaka v prihodnjem letu cela vrsta podražitev, ki zadevajo posest avtomobila in izkoriščanje prevoznih ter drugih javnih storitev. Nekatere tarife poviške so pravzaprav že odredili, nekatere druge predvideva finančni zakon 1988, ki ga morajo za senatorji odobriti še poslanci, spet nekatere pa mora šele dovoliti medministrski odbor za cene CIP.

AVTOMOBILI: Tako imenovana lastniška taksa (»tassa di possesso») se bo zvišala 1. januarja kar za 25 odstotkov, a v enaki meri bodo navili tedaj še takso na posest dizlovskega avtomobila (»superbollo diesel»). Dne 1. marca pa bi se morale povišati za 3 do 4 odstotke tarife za obvezno zavarovanje proti tretjim; ko se ne bi zmanjšalo število prometnih nezgod, bi bila podražitev občutnejša.

TELEVIZIJA: S podražitvijo televizijske naročnine smo že seznanjeni: za barvni televizor znaša po novem 117.000, za črno-belega pa 93.000 lir na leto. No, poravnati bo treba še razliko med staro in novo naročnino, to je 14.165 lir za barvni sprejemnik in 11.850 lir za črno-belega.

JAVNI PREVOZI: Podražile se bodo tako železniške kot letalske vozovnice. Uprava državnih železnic je že izbojevala navitje cen za tovrstne prevoze, zdaj pa zahteva še 18-odstotno zvišanje potniških tarif, ki so nespremenjene, kot kaže, že od leta 1985. Družba Alitalia pa bi rada podražila

vozovnice kar dvakrat: 1. januarja za 5,5 odstotka in 1. junija še za 4 odstotka.

RAZNE STORITVE: Družba SIP čaka, da jo odbor CIP pooblasti za 3 do 4-odstotno podražitev telefonske naročnine, češ da mora kriti stroške za naložbe v letu 1988. Ustanova ENEL bo navila 1. januarja električno tarifo za 1 liro pri kilovatni uri, ne izključujejo pa znižanja tako imenovanega termičnega dodatka, ki je vezan na dolarski uvoz gorilnega olja (pravijo sicer, da bi utegnili razliko v državno blagajno). Občinske uprave pa so zahtevale pravi rafal poviškov: voda se bo podražila v prihodnjem letu za 20 odstotkov, a odvoz mestnih odpadkov kar za 25 odstotkov. Ne samo, globlje bo treba seči v žep tudi za otroške jasli, poletno kolonijo in šolsko menzo, kajti 36 odstotkov stroškov za njihovo upravljanje bodo morali kriti uporabniki.

DECEMBRSKA PLAČA: Zasebni, a tudi javni delodajalci z državnimi vred bodo obračunali ta mesec, kot rečeno, razliko med davčnimi odtegljaji, ki so jih že opravili, in tistimi, ki jih še niso, saj so ti odvisni od števila delovnih mesecev. Davčni zakon jim nalaga namreč dolžnost, da odtegljaje izračunajo v dvanajstih (kolikor je pač v enem letu mesecev), torej ne glede na to, ali ima dotični pravico do 13., 14. in še drugih mesečnih plač. Sicer pa je odvisen obseg odtegljajev tudi od tega, koliko znaša mesečni prejemek. Za 13 mesecev bodo znašali odtegljaji npr. toliko: pri kosmati mesečni plači 1.000.000 lir - 96.000 lir; pri plači 1.500.000 - 98.000; pri plači 2.000.000 - spet 96.000; pri plači 2.666.000 pa kar 265.000 lir — izračun ne upošteva seveda morebitnih plačnih poviškov. (dg)

Nasilje v poboljševalnici Antonio je trpel zaman?

RIM — Radikalci so ponovno izkopali bojno sekuro. Tokrat so se lotili pravosodnega ministra Vassallija, od katerega zahtevajo, da končno razčisti in odpravi nasilje v poboljševalnicah. Radikalci so se lotili tega perečega vprašanja, potem ko je izbruhnila afera 13-letnega Antonia Equabila, ki so ga menda pretepali v poboljševalnici v Eboliu.

Antonio baje ni edini mladoletnik, ki v italijanskih poboljševalnicah okusi grenkobo nasilja. Mladoletnikov, ki so jih zaradi lažjih ali hujših prekrškov obsodili na poboljševalnico, ni mogoče »poboljšati« z nasiljem, saj se bodo sicer še bolj navzili nasilnega duha. Zasluga, da je primer Antonia Equabila sploh prišel na dan, gre Anni Marii Paolo, ki ima fanta v oskrbi. Gospa Paolo je primer javila državnemu pravdniku v Salerno, radikalci pa so ji priskočili na pomoč. Vodstvo poboljševalnice, v kateri je bil Antonio zaprt, trdi, da fanta sploh niso pretepali, še manj pa, da je bil v neposrednem stiku s starejšimi kaznjenci.

Vprašanje otrok, ki so žrtve najrazličnejšega nasilja v italijanskih poboljševalnicah, je eden od tolikih črnih madežev v državnem kazenskem sistemu. Zgodilo se je že, da so mlade Rome zaprli v ječo z odraslimi kriminalci, ker niso preverili starosti mladih aretirancev. Poboljševalnice in nasilje, ki v njih vlada, pa ne tare samo Italije. S tem vprašanjem se ubadajo skoraj vse države. V Latinski Ameriki so poboljševalnice prave šole za bodoče kriminalce, žal pa se tudi v tako imenovanih razvitih državah dogaja podobno. Italija je v tem primeru le ena med tolikimi, to pa ne sme biti v nobenem primeru popravičilo.

Dvojnika za spodnje perilo

Marilyn, ki ni Marilyn, in Clark, ki ni Gable, prodajata elegantno spodnje perilo in tako »filmsko« vabita v novo londonsko trgovino Dormie (AP)

Pogajanja EGS o tranzitnem prometu

BRUSELJ — EGS se je odločila, da bo sprožila pogajanja o tranzitnem prometu z Jugoslavijo, Avstrijo in Švico, s čimer naj bi »odstranili resne težave« zaradi v zadnjih letih močno povečanega tranzitnega prometa. Ministri za promet dvanajsterece so Evropski komisiji dali mandat za sprožitve pogajanj. Do junija prihodnjega leta pa mora ministrski svet EGS obvestiti o njihovih rezultatih.

Z upoštevanjem potrebe po popolnoma svobodnem prometu blaga na

»enotnem trgu« EGS, ki bo oblikovan do konca leta 1992, so ministri Komisiji naložili nalogo, naj se z omenjenimi državami sporazume »o odstranitvi administrativnih in tehničnih ovir, ki ovirajo tranzit«.

Skupnost želi s tremi glavnimi tranzitnimi državami podrobneje izdelati celo vrsto dogovorov o boljši uporabi prometnih žil, ukinitvi dvojnih taks, o pripravi načel »nediskriminacije« in o ustvarjanju pogojev za kar najbolj cenen promet z upo-

tevanjem zaščite naravnega okolja. Cilj je tudi pospešitev carinske procedure in podobnih ukrepov.

Skupnost naj bi z Jugoslavijo, Avstrijo in Švico načrtovala tudi izgradnjo infrastrukture »za razvoj transporta in še posebej kombiniranih oblik transporta«, oziroma kombinacije avtocest in železnic. EGS želi skupaj s tremi državami tudi »določiti procedure financiranja« ukrepov za izboljšanje tranzitnega prometa. (dd)

Francozi za vlaganja v Jugoslaviji

BEOGRAD — Razvoj sodelovanja v turizmu in skupna vlaganja v izgradnjo objektov za počitek in rekreacijo, so glavne teme o katerih bodo na dvodnevnem zasedanju mešane jugoslovansko-francoske komisije za turizem govorila državni sekretar za turizem Francije Jean-Jacques De Camps in član zveznega izvršnega sveta in predsednik zveznega komiteja za turizem Miodrag Mirović.

S francosko državno delegacijo bo danes prišlo tudi deset poslovnih, ki se zanimajo za pogajanja s predstavniki jugoslovanskih delovnih organizacij glede skupnih poslov izgradnje in najema turističnih objektov v Jugoslaviji. Po besedah pomočnika predsednika zveznega komiteja za turizem Miloja Popovića, se je oglasilo

že 25 delovnih organizacij, ki so francoskim partnerjem pripravljene ponuditi turistične programe.

Od začetka leta do konca avgusta je v Jugoslaviji letovalo približno 350.000 francoskih gostov, ki so po informacijah Turistične zveze Jugoslavije ustvarili okoli 1,1 milijona nočitev. Do konca leta bo po ocenah Jugoslavijo obiskalo več kot 420.000 francoskih turistov. To je z ozirom na možnosti Jugoslavije in zanimanje Francozov razmeroma skromen obisk, je dejal Popović in poudaril, da od razgovorov med delegacijama pričakuje, da se bo turistično in gospodarsko sodelovanje med državama še okrepilo. Dobre temelje za ta razvoj je dal tudi nedavni uspešni obisk predsednika predsedstva SFRJ Lazarja Mojsova v Franciji. (dd)